

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

INLEIDING

Financiële samenvatting

Jaarverslag

1. Wonen en leven in Molenlanden

2. Verkeer en vervoer in Molenlanden

3. Samenleven in Molenlanden

4. Beter omgaan met ons gebied

5. Werken en recreëren in Molenlanden

6. Dichtbij Molenlanden

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Overhead

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

3

9

10

10

20

24

35

42

49

55

58

60

61

66

74

Paragraaf Financiering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf Verbonden partijen

Paragraaf Grondbeleid

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

Overzicht van baten en lasten

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

EMU-saldo

Overzicht van baten en lasten per taakveld

SISA-verantwoording

Investeringen

Overzicht Programma's met taakvelden

84

88

93

99

103

103

106

107

111

135

142

148

150

151

153

166

176

Inleiding

Met het jaarverslag en de jaarrekening over 2022 leggen wij als college verantwoording af over het afgelopen jaar. Wij gaan daarbij in op de belangrijkste beleidsresultaten en de financiële resultaten. We leggen die naast onze plannen in de programmabegroting 2022.

Terugblik beleidsresultaten

2022 was in veel opzichten een bewogen jaar. De coronapandemie nam in omvang af. In het voorjaar werd het stap voor stap mogelijk om elkaar weer fysiek te ontmoeten. De ontmoetingen na corona versterken de onderlinge banden van de samenleving met onze bestuurders en medewerkers. Na corona kennen we een toename in het aantal vragen uit onze kernen.

Afgelopen jaar staat ook in het teken van de oorlog in Oost-Europa. Het menselijk leed, de stroom van vluchtelingen en de dreiging van oorlog verafschuwde de wereld en raakte ons allemaal.

Veel inwoners in Molenlanden toonden zich betrokken. Meer dan 300 gezinnen stelden hun huizen open voor de opvang van vluchtelingen, reden vaak meerdere keren richting de grens van de oorlog of zamelden geld en spullen in. Ook zijn vele maatschappelijk organisaties in onze gemeente bezig geweest om zoveel mogelijk steun te bieden aan de mensen die het zo hard nodig hebben. De ambtelijke organisatie ondersteunde waar nodig waardoor nieuwe taken en rollen ontstonden voor de medewerkers.

Naast de sociaal-maatschappelijke impact van de oorlog is ook op andere vlakken onrust ontstaan waardoor de bestaanszekerheid van een groeiende groep mensen is afgenomen. Een belangrijk aspect daarbij is het ontstaan van de energiearmoede. De energiekosten voor veel huishoudens stegen enorm, ondanks de genomen compensatiemaatregelen vanuit de overheid. In het tweede deel van het jaar begon de rente ook te stijgen waardoor veel nieuwe investeringen minder aantrekkelijk werden. Denk daarbij aan zaken als innovatie en verduurzaming. Een andere trend in 2022 is de krapte op de arbeidsmarkt in bijna alle bedrijfstakken. Ook onze gemeente heeft hier last van. De arbeidsmarkt kantelt al een aantal jaar. Enkele functies blijken slecht tot niet in te vullen. Ook inhuur was niet in alle omstandigheden mogelijk. In de Najaarsnota moesten we dan ook op sommige onderdelen melden dat we vanwege capaciteitsgebrek niet altijd kunnen leveren zoals we ons dat hadden voorgenomen in 2021.

De behoefte aan (andere) woningen is nationaal. In Molenlanden zien we over 2022 deze maatschappelijke vraag vooral terug in de realisatie van ruim 200 toegevoegde woningen aan onze voorraad. Daarnaast merkten we ook in 2022 een toename in principeverzoeken voor het oprichten dan wel aanpassen van bouwwerken en in transformatie- en vergunningaanvragen voor het aanpassen van woningen.

De stikstofproblematiek die ons land bezighoudt heeft grote impact op onze inwoners. Zorgen en onzekerheid over de bestaanszekerheid voor agrariërs en hun toeleveranciers zijn aan de orde van de dag. De agrariërs kennen niet alleen de onzekerheid over hun toekomst voor hun bedrijf maar het gaat veel verder dan dat en raakt het hele gezin, het dorp en de omgeving. Het inkomen van een groot deel van onze inwoners is direct

of indirect gerelateerd aan de agrarische sector in de Alblasserwaard. Hierdoor is de impact specifiek voor Molenlanden extra groot. Waar wij als gemeente een rol zagen hebben wij die gepakt, door samen met onze agrariërs op te trekken naar een vitaal buitengebied.

In 2022 werden er ook gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd. En trad vervolgens een nieuwe raad en coalitie aan. De raad heeft in 2022 kunnen bijdragen aan de roep vanuit de samenleving om hulp en ondersteuning te bieden. Denk hierbij aan onder andere het Molenlands Noodfonds, ondersteuning van vluchtelingen uit de Oekraïne en het vaststellen van de Duurzaamheidsagenda.

Financieel resultaat

Financieel hebben we het jaar 2022 voor accountantscontrole afgesloten met een positief resultaat van € 8.490.293.

Het voordelige saldo dat is ontstaan is hoger dan de prognose die we deelden in de Najaarsnota 2022. We voorspelden toen een verwacht rekeningresultaat van € 7.525.190. Een verschil van € 965.103.

Na accountantscontrole zijn er twee aanpassingen doorgevoerd:

• Saldo jaarstukken 2022	€ 8.490.293
• Opname van de verplichting ten aanzien van eindafrekening GR Avres verstrekte leefgelden aan Oekrainers	€ 482.859 -/-
• Opname van de verplichting ten aanzien van in 2022 verrichte werkzaamheden aanleg	€ 777.786 +/-
• Opname van de vordering in kader van Opvang Oekrainers	€ 777.786 +/-
• Bijgesteld resultaat jaarstukken 2022	€ 8.785.220

Het verschil (tussen het saldo van de najaarsnota en het door ons eerder vastgestelde saldo) wordt ook dit jaar veroorzaakt door grotendeels incidentele mee- en tegenvallers. Er is een aantal onderdelen dat toch een forse afwijking laat zien. Deze benoemen we in het overzicht op de volgende pagina onder het kopje '*belangrijkste voor- en nadelen*'. Bij de Najaarsnota is een lijst opgesteld om niet bestede budgetten over te hevelen naar 2023, omdat deze niet zijn gerealiseerd in 2022 maar nog wel uitgevoerd dienen te worden om moverende redenen. Voor deze posten stellen we voor om deze over te hevelen naar 2023. In het raadsvoorstel wordt hier ook apart aandacht voor gevraagd bij een afzonderlijk beslispunt.

Onze incidentele financiële positie blijft solide. De algemene reserve is ruimschoots voldoende om als buffer te dienen voor de geïnventariseerde risico's. Als we uitgaan van de meest actuele cijfers komt de weerstandsratio uit op 6,6.

Hieronder geven we een overzicht van de grootste voor- en nadelen om het saldo te verklaren

Belangrijkste voor- en nadelen

In de Jaarrekening beschrijven we bij de programma's de afwijkingen. Ook mutaties in reserves lichten we daar toe. Het kan zijn dat een budget een directe relatie heeft met een reserve. Afwijkingen die worden verrekend met een reserve hebben daardoor geen effect op het jaarrekeningresultaat. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de afwijkingen op kapitaallasten.

Het resultaat is ook geanalyseerd op eventuele structurele budgettaire effecten. Deze zijn meegenomen bij de opstelling van de Zomernota 2023 en Kadernota 2024.

Het jaarrekeningresultaat is ten opzichte van het voorlopige saldo 2022 € 965.103. In de programma's worden de verschillen per taakveld toegelicht. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen hoger dan € 100k tussen de uitkomst van de jaarrekening en de Najaarsnota 2023 toegelicht (positief = voordeel negatief = nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel).

Afwijking <i>Bedragen x € 1.000</i>	Bedrag	I/S	Toelichting
Loonkosten	847	I	De directe loonkosten (vast personeel en inhuur) vallen € 847.000 lager uit dan begroot.
Algemene Uitkering	326	I	De meeropbrengst van 724k betreft het effect van de decembercirculaire 2022 voor het jaar 2022. Het is niet toegestaan dit effect te verwerken in de jaarrekening. Daarnaast is er sprake van afrekeningen uit voorgaande boekjaren; -398k.
Afschrijvingslasten 2022	428	I	Er is minder afgeschreven dan begroot, onder andere voor baggeren (hier staat een lagere bijdrage uit de voorziening tegenover) en voor Dataplatform Molenlanden (over te hevelen middelen).
Maatwerkdienstverlening 18-	372	I	De uiteindelijke kosten zijn lager dan de geraamde budgetten als gevolg van het woonplaatsbeginsel, het project Onze Kinderen Nabij en het normenkader.
Leges bestemmingsplannen	266	I	Op de leges voor bestemmingplannen is € 266.000 meer ontvangen dan begroot. Dit is met name gerealiseerd in het vierde kwartaal van 2022, na het opstellen van de Najaarsnota.

Winst- en verliesnamen grondexploitaties	260	I	Dit is het resultaat binnen de grondexploitaties (winst- en verliesnamen).
Leefgeld en opvanglocatie Oekraïense vluchtelingen	255	I	De gemeente ontvangt een standaardbedrag per nacht, per beschikbaar bed, in de gemeentelijke opvang. Voor iedere ontheemde Oekraïner in de particuliere opvang ontvangt de gemeente een tegemoetkoming per maand. Het totaal van deze bedragen is hoger dan de gemaakte kosten.
Kosten automatisering	237	I	Geraamde uitgaven rondom automatisering zijn in 2022 niet tot stand gekomen. Dit zorgt voor een lagere bestedingslast. Het betreft hier de som van meerdere budgetten en niet een budget.
Saldo nog over te hevelen middelen 2022	202	I	Er zijn niet bestede budgetten waarvan de realisatie plaatsvindt in 2023. Voor een deel is de overheveling al besloten bij de Najaarsnota. Voor het restant van € 202k wordt voorgesteld om deze via resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor 2023.
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	150	I	Bij de accountantscontrole op de besteding van de gelden voor het onderwijsachterstandsbeleid volgde een correctie uit voorgaande jaren.
Indirecte personeelskosten	103	I	De indirecte personeelskosten zoals woon-werkvergoedingen, training- en opleiding etc. vallen in 2022 lager uit dan vooraf begroot.
Middelen voor duurzaamheid vanuit de december circulaire 2021.	94	I	Vanuit de decembercirculaire 2021 zijn middelen beschikbaar gesteld in het kader van duurzaamheid. Deze hebben – los van alle overige maatregelen – geen nader specifiek doel gekregen in 2022. Via resultaatbestemming vragen we deze toe te voegen aan de reserve Duurzaamheid.
Bijdragen subsidies exploitatie zwembaden	-130	I	Grotendeels veroorzaakt doordat de exploitatie van de 2 zwembaden overgenomen is door vrijwilligersbesturen en de exploitanten Optisport en Sportfondsen hier tussenuit zijn. Alle bijdragen aan de 2 buitenzwembaden verloopt nu via een subsidie. Dit is een andere financieringswijze dan voorheen.
Arbeidsparticipatie	-189	I	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van arbeidsparticipatie zijn te betalen voorschotten aan Avres. In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.
WMO (totaal resultaat)	-239	I	Het totale resultaat op alle onderdelen van de WMO (een open-einde-regeling) geeft een negatief resultaat t.o.v. de ramingen over geheel 2022.

Urenverrekening grondexploitaties	-315		Veroorzaakt doordat we minder salariskosten aan de grondexploitaties kunnen toerekenen dan vooraf bij de begroting rekening mee gehouden is.
SPUK - BTW	-321	I	Voor SPUK BTW hebben we een voorschot van € 430.000 gekregen. Deze is in de Najaarsnota ingeboekt als voordeel in de exploitatie. De werkelijk vastgestelde subsidie is lager uitgevallen (€ 86.000) omdat vooral investeringen later uitgevoerd worden. Het verschil moet worden terugbetaald.
Inkomensvoorzieningen	-363	I	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van inkomensvoorzieningen zijn te betalen voorschotten aan Avres (afhankelijk van de te ontvangen voorschotten van het Rijk). In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten. Hogere kosten volgen met name uit de energietoelage-gerelateerde uitkeringen die Avres voor Molenlanden uitvoert.
Lagere bijdrage voorziening openbare ruimte op het onderdeel baggeren.	-389	I	De bijdrage is lager omdat er minder is uitgegeven, dus ook minder is afgeschreven. Het zorgt voor een negatief effect in de jaarrekening maar de middelen blijven in de voorziening beschikbaar voor toekomstige bestedingen.
Extra dotatie in de voorziening wachtgelden voormalige wethouders	-671	I	De benodigde middelen in de voorziening voor de verplichtingen aan wachtgelden voor oud-wethouders wordt jaarlijks opnieuw berekend. Uit de herberekening volgde dat er een extra storting in de voorziening noodzakelijk was. Dit leidt tot een nadeel van € 589.000.
Storting Voorziening rioolheffing i.v.m lagere investeringskosten in 2022 t.g.v van het tarief dat reeds in rekening is gebracht.	-990	I	De kosten voor riolering zijn €1,4 mln. lager dan begroot. Om het systeem gesloten te houden wordt dit aan de Voorziening rioolheffing toegevoegd. Van de €1,4 mln. is € 990.000 extracomptabel in de berekening van de heffing meegenomen (btw op uitgestelde investeringen voor duikers en baggeren). Omdat dit wel aan de voorziening wordt toegevoegd, betekent dit een nadelig saldo voor de exploitatie. In de jaarrekening zorgt dit voor een last maar de middelen blijven wel beschikbaar in de voorziening.
Som van de overige voor- en nadelen kleiner dan € 100k.	1.032	I/S	Dit is het saldo van alle kleinere voor- en nadelen.
Totaal voor- en nadelen	965		

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het *jaarverslag* en de *jaarrekening*. De indeling van de jaarstukken is gelijk aan die van de begroting 2022.

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de verantwoording van de verplichte paragrafen. In de paragrafen presenteren we dwarsdoorsnedes op een aantal onderwerpen, waaronder de bedrijfsvoering. Via de programmaverantwoording en de paragrafen leggen we verantwoording af over de uitvoering van het voorgenomen beleid uit de begroting 2022.

In het jaarverslag rapporteren we over de programma's zoals die in de begroting van 2022 zijn vastgesteld:

1. Wonen en leven in Molenlanden
2. Verkeer en vervoer in Molenlanden
3. Samenleven in Molenlanden
4. Beter omgaan met ons gebied
5. Werken en recreëren in Molenlanden
6. Dichtbij Molenlanden

Vervolgens is de jaarrekening aan de orde. Deze bestaat uit de balans per 31 december 2022, een overzicht van de baten en lasten, de grondslagen en toelichtingen van de jaarrekening en de SISA-verantwoording. Tot slot volgen er vier bijlagen, het overzicht van incidentele baten en lasten, de investeringen, de Rapportage Interbestuurlijk Toezicht en het overzicht van de programma's met de taakvelden.

Financiële samenvatting

Het financieel resultaat

Het jaar 2022 sluiten we af met een voordelig resultaat van € 8.490.293. Samengevat ziet het resultaat over 2022 er als volgt uit:

Resultaat 2022 (bedragen x €)	Saldo	
Saldo Begroting 2022(voor besluit Zomernota)	354.337	Voordelig
Saldo Zomernota 2022	438.818	Voordelig
Saldo Najaarsnota 2022	6.732.035	Voordelig
Voorlopig saldo 2022	7.525.190	Voordelig
Saldo mutaties na Najaarsnota 2022	965.103	Voordelig
Gerealiseerd resultaat	8.490.293	Voordelig

Het voorlopige positieve saldo 2022 na de verwerking van de Najaarsnota 2022 bedroeg € 7.525.190. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2022. De financiële mutaties na de Najaarsnota leiden in deze jaarrekening tot een voordeel van € 965.103 (voor accountantscontrole).

Uit de hiervoor opgenomen toelichting blijkt dat na het opstellen van de Najaarsnota 2022 zich meevallers- en tegenvallers hebben voorgedaan zoals een hogere Algemene Uitkering (decembercirculaire) een aantal winstnemingen in grondexploitaties en verschillende positieve- en negatieve uitkomsten bij open einde regelingen.

Na accountantscontrole zijn er twee aanpassingen doorgevoerd

- Saldo jaarstukken 2022 € 8.490.293
- Opvang Oekraïne:
 - Opname van de verplichting ten aanzien van eindafrekening GR Avres verstrekte leefgeldten aan Oekraïners € 482.859 -/-
 - Opname van de vordering in kader van opvang Oekraïners € 777.786 +/+De opvang is vooralsnog budgettair-neutraal. De niet bestede/benodigde bijdragen van het rijk mogen worden behouden.
- Bijgesteld resultaat jaarstukken 2022 € 8.785.220

Jaarverslag

1. Wonen en leven in Molenlanden

- Doel is gerealiseerd
- Doel is deels gerealiseerd
- Doel is niet gerealiseerd

Missie

We zetten in op een optimale leefomgeving waar mensen graag (willen) wonen, verblijven, samenleven en zich veilig voelen.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan)
Wonen	Voorzien in de eigen woonbehoefte, zoals beschreven in de Woonvisie Molenlanden 2020 - 2024. (A.1).	 	<ul style="list-style-type: none"><u>Op peil brengen van het woningaanbod met de bouw van 1.460 woningen in de periode 2020-2029. (A.1).</u> Het afgelopen jaar zijn 227 woningen opgeleverd. Daarmee ligt het op peil brengen van het woningaanbod op schema.<u>Onderzoek doen naar de combinatie van wonen en zorg. Dit moet leiden tot een Woonzorgvisie in het tweede kwartaal van 2022. (A.1).</u> In 2022 is gestart met het opstellen van een woonzorgvisie. Voor het opstellen van een woonzorgvisie zijn echter aanvullende eisen vanuit het Rijk gekomen en is jeugd toegevoegd als doelgroep. Samen met de raad is daarom besloten meer tijd te nemen voor de visie, zodat de kwaliteit wordt geborgd. De woonzorganalyse inclusief genoemde doelgroep is in 2022 opgesteld en gepresenteerd aan de Raad. Deze vormt de basis voor gesprekken met de netwerkpartners en het verder opstellen van de Woonzorgvisie.<u>Instellen van het Vereveningsfonds Sociale Woningbouw (A.1).</u> Het Vereveningsfonds Sociale Woningbouw is een bovenwijkse voorziening. Hiervoor moet een (juridische) basis zijn in een structuurvisie (straks: Omgevingsvisie). Op dit moment is dat nog niet het geval. De juridische basis wordt meegenomen in het proces voor de Omgevingsvisie. Deze gaat waarschijnlijk in op 1 januari 2024.<u>Meerjarige afspraken maken met woningcorporaties en huurdersorganisaties over hun bijdrage aan het gemeentelijk woonbeleid. Dit in vervolg op de prestatieafspraken in 2021. (A.1).</u> Meerjarige prestatieafspraken met de huurdersorganisaties en woningcorporaties zijn gemaakt in 2022.

In 2022 zijn de speerpunten voor dat jaar bepaald. Een aantal speerpunten is behaald en andere speerpunten lopen door in navolgende jaren. Jaarlijks worden de speerpunten voor dat jaar bepaald.

- Versnellen van de woningbouw (A.1).

De sturing op het woningbouwprogramma met het oog op de versnelling werpt zijn vruchten af. Zo is de woningbouwproductie goed op gang (227 woningen zijn opgeleverd) en boeken diverse projecten (zowel gemeentelijk als facilitair) goede voortgang. De samenwerking met de provincie werpt zijn vruchten af. Vooral als het gaat om de voortgang op de diverse locaties gelegen buiten BSD. Daarnaast kunnen we vaker gebruik maken van subsidies. Dit jaar zijn dat de Vliegende Brigade en de Knelpuntenpot sociale huur).

- Huisvesting statushouders: er wordt onderzoek gedaan naar opvang van vluchtelingen en huisvesting voor statushouders in eventuele bijzondere woonvormen. (A.1).

We doen onderzoek naar locaties voor flexwoningen. Hiervoor krijgen we subsidie van de provincie Concreet vangen we ruim 200 Oekraïners op zowel bij particulieren als in de gemeentelijke opvang aan de Wilgenweg. Vanaf half februari 2023 opent een Crisis Nood Opvang voor maximaal 50 vluchtelingen in Bleskensgraaf. De mogelijke, weliswaar kleinschalige, opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen is nog in voorbereiding. Sinds februari 2022 is er in Nieuw-Lekkerland een zogeheten "tussenvoorziening" in een door de gemeente opgekochte woning onder de hoogspanningsmast.

- Urgenten: er wordt een nieuwe Urgentieverordening vastgesteld en een contingent regeling ingesteld voor urgenten vanuit een beschermd wonen vorm. (A.1).

In 2022 is de evaluatie van de contingentregeling afgerond. Daarnaast komt er nieuwe landelijke wet- en regelgeving waar we rekening mee willen houden bij het opstellen van de Urgentieverordening. Met de uitvoering is de huidige Urgentieverordening geëvalueerd, waar punten uit zijn gedistilleerd die verder worden uitgewerkt in de nieuwe Verordening.

- Uitvoering beleidsnotitie Huisvesting arbeidsmigranten: er wordt uitvoering gegeven aan de beleidsnotitie Huisvesting arbeidsmigranten. (A.1).

De evaluatie van de beleidsnotitie is afgerond en heeft geleid tot een update/nieuwe beleidsnotitie Huisvesting arbeidsmigranten. Deze is vastgesteld in de Raad van 13 december 2022. In de loop van 2023 neemt het college een besluit over een beleidskader voor huisvesting arbeidsmigranten op of aan de randen van bedrijventerreinen.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Ruimtelijke inrichting omgeving	<ul style="list-style-type: none"> Behoud en waar mogelijk verbetering van het karakteristieke landschap en de kwaliteit van de (lint)bebouwing van onze gemeente, met ruimte voor nieuwe initiatieven die passend zijn in het gebied (B.1) Integraal, slagvaardig en participatief invulling geven aan de ruimtelijke inrichting van ons gebied (B.2) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Implementeren van de Omgevingswet. (B.1)</u> In januari 2023 heeft minister de Jonge de Kamer geïnformeerd over uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet inwerking. <u>Aanpakken Illegale dubbele bewoning (B.1).</u> In 2022 is prioriteit gegeven aan het realiseren van (tijdelijke) huisvestingsmogelijkheden voor vluchtelingen, arbeidsmigranten en andere aandachtsgroepen. Hoe we omgaan met het aanpakken van illegale dubbele bewoning wordt in 2023 opnieuw bekeken. <u>Opstellen van een plan van aanpak voor het vervolg van het proces Omgevingswet na de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022. (B.2).</u> Dit onderdeel is niet opgepakt door het tot driemaal uitstellen van de invoering van de Omgevingswet. De extra tijd hebben we gebruikt om meer uit te werken en uit te diepen. Dit zou anders onderdeel zijn geweest van dit plan van aanpak.
Buitenruimte	Een groen-adaptieve buitenruimte waarin onze inwoners en bezoekers zich comfortabel en veilig voelen (C.1).		<ul style="list-style-type: none"> <u>Beheren en herinrichten van onze buitenruimte op basis van het geactualiseerd en geharmoniseerd integraal beheerplan Buitenruimte. (C.1)</u> In 2022 is gestart met de uitvoering van en het werken met het geactualiseerd integraal beheerplan Buitenruimte. In het oog springende resultaten zijn: <ul style="list-style-type: none"> Omvorming trapveld Brandwijk naar beweegpark Uitbreiding aantal gemeentelijke bomen (112 stuks) en actie uitgifte particuliere bomen (ruim 700 stuks) Omvorming voetbalveld 3 in Streefkerk naar natuurontwikkelingslocatie.

<p>Sport</p>	<p>Verbetering van de gezondheid en het sociaal welbevinden van inwoners door actieve deelname van onze inwoners aan georganiseerde en ongeorganiseerde sportactiviteiten. (D.1)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • <u>Opstellen van de Sportnota met als titel "Sportparel van het Groene Hart". (D.1)</u> <p>Vanaf 2023 doet de gemeente Molenlanden mee met de Brede Spukregeling. Dit bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis.</p> <p>Als onderdeel van dit verhaal moet er uiterlijk eind september 2023 een plan van aanpak liggen in alle gemeenten en vanzelfsprekend ook in Molenlanden. De Molenlandse beweegvisie zal onderdeel uitmaken van dit verhaal/plan van aanpak.</p> <p>In 2022 is er een beeldvormende avond gehouden over het onderwerp beweegvisie.</p>
<p>Openbare orde en veiligheid</p>	<p>Een veilige gemeente blijven en ervoor zorgen dat inwoners dat ook zo ervaren. (E.1)</p> <p>Heldere regels en randvoorwaarden die worden nageleefd voor de veiligheid en leefbaarheid. (E.2)</p>	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Uitvoeren van het Veiligheidsprogramma. In 2022 wordt in ieder geval ingezet op de prioriteiten die in het Veiligheidsprogramma zijn genoemd (E.1).</u> <p>Uitvoering is gegeven aan het Veiligheidsprogramma en de prioriteiten daarin. De kern van de aanpak is preventie en handhaving. We hebben voorlichtingsactiviteiten georganiseerd over diverse onderwerpen zoals ondermijning en middelengebruik. Ook hebben we ingezet op handhaving. Zo is er meer gehandhaafd bij overtredingen. Bij de aanpak van huiselijk geweld zijn de meest voorkomende oorzaken in kaart gebracht. Hierdoor kunnen we daar nu preventief op gaan inzetten. Het traject verkenning brandweerposten loopt via de Veiligheidsregio.</p> <p>De gemeenteraad is over de uitvoering uitgebreid geïnformeerd tijdens de Veiligheidsavond medio november 2022 en via de raadsinformatiebrief van 29 november. Dit naast de eerder gehouden beeldvormende avond en de beeldvormende avond over de verkenning brandweerposten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Intensiveren van de samenwerking Zorg & Veiligheid. (E.1)</u> <p>Er vindt overleg plaats met verschillende disciplines om vroegtijdig te signaleren. Tijdens dit overleg worden diverse casussen besproken en acties uitgezet. De gemeente heeft daarbij de regie. Intern is een portefeuillehoudersoverleg opgestart tussen de bestuurders van de twee domeinen. Met externe zorgpartijen is een convenant ouderen mishandeling aangegaan, zodat ook die partijen vermoedens melden.</p> <p>In samenwerking met diverse partijen binnen zorg en veiligheid hebben we drie aanvragen gedaan op grond van de Wet verplichte GGZ. Op deze manier kunnen we zorg afdwingen bij mensen waar dat nodig bleek. Ook is er een regelmatig terugkerend overleg jeugdoverlast opgestart, met handhavingsafspraken en een samenwerking met het sociaal team.</p>

		 	<ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Uitvoeren van het in 2021 vastgestelde evenementenbeleid. Hierin zijn eenduidige en transparante regels en voorwaarden voor evenementen opgenomen. (E.2)</i></u> Na de coronajaren zijn in 2022 zeer veel evenementenvergunningen aangevraagd en verleend. De organisatoren gaven aan tevreden te zijn over het vergunningsproces. Inmiddels is dit proces verder vergemakkelijkt. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een model verkeersplan. Afspraken over de constructieve veiligheid zijn uitgevoerd en meerdere evenementen zijn gecontroleerd. De planvorming (Veiligheids- en Gezondheidsplan) voor de Molentocht is geactualiseerd. • <u><i>Uitvoeren afspraken die gemaakt zijn met wooncorporaties en inboedelbedrijven voor de uitvoering van onze nieuwe wettelijke verantwoordelijkheid op het gebied van inboedel bij ontruiming. (E.2)</i></u> Wanneer een ontruiming moet worden uitgevoerd, gebeurt dit volgens de gemaakte afspraken. In de praktijk komen deze ontruiming echter niet veel voor.
Cultuur	Alle inwoners van Molenlanden kunnen deelnemen aan cultuur door bijvoorbeeld naar kunst te kijken, kunst te maken en cultureel erfgoed te beleven. (G.1)	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Opstellen van een beleidsvisie waarin we het belang van cultuur voor onze gemeente, doelen en resultaten benoemen. (G.1)</i></u> De voorbereidingen voor het opstellen van cultuurbeleid zijn gestart. Een beeldvormende avond is gehouden. Het kadervoorstel voor cultuurbeleid in Molenlanden is akkoord bevonden door het college. Vaststelling van het beleid is voorzien in het tweede kwartaal van 2023. • <u><i>Onderzoeken hoe we de musea in onze gemeente beter kunnen ondersteunen in hun (toekomstige) rol. (G.1)</i></u> In het te opstellen cultuurbeleid wordt ook aandacht gegeven aan het ondersteunen van musea in onze gemeente.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2022	Streefwaarde 2024	Bron
Aantal nieuwe woningen	227	200/pj	CBS (streefwaarde formeel niet vastgesteld)
Tevredenheid inwoners over de openbare ruimte	Goed (2020)	Goed	'Leefbaarometer' van het ministerie van BZK 2020 (laatst bekende cijfer)
Veiligheidsbeleving inwoners (1x per 2 jaar)	8,0 (2021)	8,0	Veiligheidsmonitor
% inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	47,7% (2022)	52%	Gezondheidsraad / Kenniscentrum Sport en bewegen
% inwoners dat wekelijks sport	44,8% (2022)	51%	Gezondheidsraad / Kenniscentrum Sport en bewegen

BBV - indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Verwijzingen Halt	per 1000 jongeren 2021 (12-18 jr)	5	8
Winkeldiefstallen	per 1000 inw 2022	1,57	2,28
Geweldsmisdrijven	per 1000 inw 2021	4,71	10,99
Diefstal uit woningen	per 1000 inw 2021	0,06	0,41
Vernieling	per 1000 inw 2022	2,01	4,04
Percentage niet sporters	Inw. ouder dan 18 jaar 2020	55,2	49,3
Nieuwe woningen	per 1000 woningen 2022	8,3	8,8
Demografische druk	Perc. 0-20 jr en 65+ tov 20-65 jr 2021	80,7	70,1
Gemiddelde WOZ-waarde	Woningen 2022	345.000	317.000
Gemeentel. woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro 2022 (Coelo)	726	826
Gemeentel. woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro 2022 (Coelo)	893	904

Wat heeft het gekost

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	24.281	26.437	24.191
B. Baten	9.205	10.140	8.412
C. Mutaties reserves	595	1.841	1.636
Totaal Programma 1	14.481	14.456	14.143

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 313.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T12 Openbare orde en veiligheid € 88.000 V	Incidenteel	Salariskosten € 32.000 voordeel. De uitgebreide toelichting op de salarissen is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Hier zijn de afwijkingen op concernniveau te zien.
	Incidenteel	Het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) had een tijdelijk communicatiebudget beschikbaar waar gemeenten aanspraak op konden doen voor o.a. bestrijding van ondermijning. Dit is ons later in het jaar bekend geworden en niet besteed. Dit leidt tot een voordeel van € 27.000.
T51 Sportbeleid en activering € 144.000 Nadeel	Incidenteel	Vanaf 2019 is het niet meer mogelijk om BTW voor sport terug te vragen. Er is een subsidie ingesteld waar gemeenten hun nadeel (grotendeels) kunnen compenseren. Hiervoor is een voorschot van € 430.000 ontvangen. Deze is in de Najaarsnota ingeboekt als voordeel in de exploitatie. De werkelijke subsidie is echter veel lager (€ 86.000) als gevolg van vertraging in sport gerelateerde investeringen.
	Incidenteel	Het voordeel op het tarievenbeleid en op de overige kosten voor vastgoed in het kader van sport (€ 137.000) moet in samenhang bekeken worden met Taakveld 52.
T52 Sportaccommodaties € 190.000 Nadeel	Incidenteel	Het tekort van € 190.000 op dit taakveld wordt veroorzaakt doordat de exploitatie van de 2 zwembaden overgenomen is door vrijwilligersbesturen en de exploitanten Optisport en Sportfondsen hier tussenuit zijn. Alle bijdragen aan de twee buitenzwembaden verloopt nu via een subsidie. Dit is een andere financieringswijze dan voorheen. Daarnaast is op dit taakveld een nadelig effect van € 78.000 ontstaan in verband met corona gerelateerde uitgaven door de coronamaatregelen die in 2022 nog deels golden.
T54 Oudheidkunde € 38.000 Voordeel	Incidenteel	Voor salariskosten is een voordeel van € 38.000. In de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering zijn de afwijkingen op concernniveau te zien.
T56 Media € 78.000 Voordeel	Incidenteel	De wissellocatie in Arkel is nog niet gerealiseerd en daarmee blijft een budget van €43.000 onbenut.

		De 'Asscher gelden' voor bibliotheekwerk werden voor een bedrag van € 66.000 overgeheveld bij de Jaarrekening 2021. Ook in 2022 zijn deze niet volledig besteed waardoor een voordeel van € 28.000 ontstaat. Een deel van dit bedrag was bedoeld voor het inzetten van een kwartiermaker in Arkel. Nu de verbouwing van de bibliotheek is deze nog niet aangesteld waardoor er budget overblijft.
T57 Openbaar groen en openluchtrecreatie € 135.000 Voordeel	Incidenteel	Op het exploitatiebudget voor onderhoud van de Stadswallen in Nieuwpoort blijft per saldo € 28.000 over. Door de vervanging en nieuwe aanplant van bomen zijn er naast het begrazen van de wallen geen extra onderhoudskosten gemaakt.
	Incidenteel	Op het budget 'Klimaatregelen beheerplan' heeft een onderschrijding plaatsgevonden van € 55.000. Rond 1 oktober was de verwachting dat we hier nog wel inzet op konden plegen maar door onderbezetting van beheerders (2 fte) is er te weinig aandacht besteed aan het uitwerken van klimaatdoelstellingen uit het beheerplan, wel hebben wij geprobeerd de klimaatdoelstellingen in projecten te realiseren.
	Incidenteel	Als compensatie van derden bij groenaanleg en werkzaamheden is meer ontvangen dan begroot, het gaat in totaal om een voordeel van € 28.000.
	Incidenteel	Op het onderdeel Landschapsontwikkeling voeren wij regionale taken uit en ontvangen wij middelen van derden. Daarnaast ramen wij als gemeente ook onze uitgaven voor het lopende boekjaar. Van de ontvangen middelen en over ons eigen exploitatiebudget hebben we een onderbesteding gezien in 2022. Dit komt vooral door opdrachten die pas in 2023 kunnen worden uitgevoerd. De middelen die we hebben ontvangen en beschikbaar moeten houden, zijn geboekt als overlopende passiva. Deze middelen blijven dus beschikbaar. Ons interne budget van € 60.000 laten we vrijvallen. In 2023 wordt bezien of dit tot een aanpassing moet leiden. Daar is op dit moment nog geen duidelijkheid over.
	Incidenteel	Er is een voordeel van € 52.000 voor salariskosten. In de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering zijn de afwijkingen op concernniveau te zien.
T75 Begraafplaatsen € 64.000 Voordeel	Incidenteel	Binnen dit taakveld is in 2022 € 154.000 meer ontvangen dan geraamd door de uitgifte van graven. Op het afkopen van onderhoud (-€ 38.000) en op leges van begraven (-€ 42.000) kwam minder binnen dan geraamd. Het betreft hier een opendeinde regeling en het exact inschatten van de uitkomsten is daarom altijd lastig. De piek die in 2021

		ontstond vanwege de Covid-pandemie is voor een groot deel uit de cijfers verdwenen. Vorig jaar spraken we daarom van een deels structureel effect, nu meer van een incidenteel effect.
T81 Ruimtelijke Ordening € 388.000 Voordeel	Incidenteel	Op de leges voor bestemmingplannen is in € 266.000 meer ontvangen dan begroot. Dit is met name gerealiseerd in het vierde kwartaal van 2023, na het opstellen van de Najaarsnota.
	Incidenteel	Voor het onderdeel Ruimtelijk perspectief van dorpsgemeenten is budget beschikbaar gesteld van € 50.000. Er is hier uiteindelijk € 20.000 op uitgegeven waardoor een saldo overblijft van € 30.000. Het betroffen hier slechts voorbereidingen waarmee in 2023 verder wordt gegaan. Mogelijk komen we in de loop van 2023 uit op een tekort. Wanneer noodzakelijk komen we bij de raad hierop terug.
	Incidenteel	Voor de invoering van de Omgevingswet zijn in 2022 wederom minder kosten gemaakt dan gepland. In totaal gaat het om € 197.000. Dit heeft overigens geen effect op het resultaat omdat hier ook een lagere onttrekking aan de reserve tegenover staat.
	Incidenteel	Voor salariskosten en overhead is een voordeel van € 102.000. In de begroting worden de begrote salarissen verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie blijkt niet altijd overeen te komen met deze aannames waardoor zich afwijkingen voordoen. Zie toelichting onder algemeen.
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) € 260.000 Voordeel	Incidenteel	Dit positieve effect is veroorzaakt door het behalen van winst en de vrijval van verliesvoorzieningen (ten laste van de verliesvoorziening NIEGG) van afgesloten plannen. Deze resultaten konden we eerder vaststellen op basis van de jaarrekeningcijfers 2022.
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) - urenverrekening € 315.000 Nadeel	Incidenteel	Dit taakveld heeft een voordeel door winstnamen en de vrijval van verliezen (t.l.v. de verliesvoorziening NIEGG) van afgesloten plannen van € 260.000. Daar staat een nadeel tegenover van € 315.000 tegenover omdat er minder salariskosten aan de grondexploitaties zijn toegerekend als waar bij de begroting rekening mee gehouden is. Verder zijn er nog kleinere afrondende kosten gemaakt voor afgesloten plannen en ten laste van dit taakveld komen.
T83 Wonen en bouwen € 182.000 Voordeel	Incidenteel	Op het onderdeel Omgevingsvergunningen bleven we in 2022, ten opzichte van voorgaande jaren, voor het eerst in jaren dichtbij de geraamde inkomsten. Voorheen zagen we hier elk jaar grote uitschieters, die vooral in het laatste kwartaal werden veroorzaakt. In 2022 hebben we uiteindelijk € 41.000 minder aan leges ontvangen dan

		geraamd. Hier tegenover stond dat we minder geld besteedden aan zowel vaste personeelskosten van € 63.000 als per saldo voor € 67.000 minder aan externe advieskosten en inhuur van extern personeel.
	Incidenteel	Op het VTH zaaksysteem (applicatie) blijft het volledige bedrag van € 75.000 onbesteed. De planning is om het systeem in mei 2023 te implementeren. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2023.
	Incidenteel	Salariskosten / Overhead: voordeel € 114.000. In de begroting worden de begrote salarissen verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie komt niet altijd overeen met deze aannames, waardoor er afwijkingen zijn. Zie hiervoor de toelichting onder algemeen.
T899 Doorberekening aan investeringen € 111.000 Nadeel	Incidenteel	In de Begroting 2022 is uitgegaan van een toerekening van loonkosten die is gebaseerd op een geraamd aantal uren dat aan investeringen, projecten en grondexploitaties besteed zou gaan worden. Er zijn echter minder uren toegerekend zijn aan investeringen en projecten. Dit geeft een nadeel van € 111.000.

2. Verkeer en vervoer in Molenlanden

- Doel is gerealiseerd
- Doel is deels gerealiseerd
- Doel is niet gerealiseerd

Missie

We houden Molenlanden via weg, water en spoor goed bereikbaar. Ook waarborgen we de verkeersveiligheid binnen en buiten de kernen.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> Een goed bereikbare gemeente met veilige wegen. (A.1) 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Herinrichten van de Molenstraat in Kinderdijk en uitwerken van de volgende fase voor de verkeersproblematiek in Groot-Ammers aanleggen; (A.1)</u> De voorbereidingen voor de herinrichting van de Molenstraat zijn eind 2022 gestart. Dit nadat besluitvorming over de entree van het molengebied heeft plaatsgevonden. In 2022 is gewerkt aan het vervolgonderzoek voor de verkeersproblematiek in Groot-Ammers. In december 2022 nam het college een besluit over de verder te onderzoeken varianten.
	<ul style="list-style-type: none"> Ketenmobiliteit die zich aanpast aan maatschappelijke ontwikkelingen. (A.2) 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Onderzoeken van een verbeterde aansluiting van Arkel (Vlietskade) op de nieuwe aansluiting van de A27; (A.1)</u> Als gevolg van onderbezetting is dit onderzoek niet gestart.
			<ul style="list-style-type: none"> <u>Herinrichten van het openbaar gebied bij de centrum-ontwikkeling Vuilendam, waarbij de gedachte voor een fietslint langs de Abblas en de Graafstroom in het ontwerp wordt meegenomen. (A.1)</u> Gestart is met een ontwerp voor de herinrichting van Vuilendam. Het is een complex vraagstuk, onder andere door de historische bebouwing in combinatie met een slechte bodemgesteldheid.
	<ul style="list-style-type: none"> De bereikbaarheid en mobiliteit versterken door een goed systeem van vervoer van 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Concretiseren van de opgave van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) (o.a. de ambitie voor een fietslint langs Abblas en Graafstroom en mobiliteitshubs). (A.1)</u> De ingediende wensen voor het NTF bij Provincie en Rijk hebben (nog) niet geleid tot concrete projecten. <u>In 2022 ronden wij het Mobiliteitsplan Molenlanden inclusief uitvoeringsplan af, waarbij wij inspelen op ons veranderende mobiliteitsstelsel. (A.2)</u> Als gevolg van onderbezetting is in 2022 niet gestart met het Mobiliteitsplan.

personen over water. (A.3)		<ul style="list-style-type: none"> <u><i>Uitvoeren van het Mobiliteitsplan waarvoor extra middelen zijn opgenomen. Bijvoorbeeld voor het uitvoeren van een school-thuis onderzoek.(A.2)</i></u> Het mobiliteitsplan met uitvoeringsplan is nog niet gereed. Daarom is ook nog geen invulling gegeven aan de uitvoering.
		<ul style="list-style-type: none"> <u><i>In gebruik nemen van de vernieuwde veerhalte in Nieuw-Lekkerland. (A.3)</i></u> De veerhalte in Nieuw-Lekkerland is in gebruik genomen. Voor de dekking van de kosten is voor zowel fietsparkeren als ook voor de veerinfrastructuur subsidie ontvangen van de Provincie.
		<ul style="list-style-type: none"> <u><i>Uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar de uitbreiding van het vervoer over water op de Lek, waarbij de nieuwe exploitanten van Waterbus en Driehoeksveer worden betrokken. (A.3)</i></u> Aan de hand van de haalbaarheidsstudie is eind 2022 een conceptrapportage opgesteld.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Uitkomst 2021		Uitkomst 2020		Bron
	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	
Verkeersongevallen					
Ongevallen	175	51	163	33	CBS
Gewonden	45	8	24	8	CBS
Doden	2	0	4	1	CBS

Wat heeft het gekost

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	7.048	7.009	6.524
B. Baten	294	389	653
C. Mutaties reserves	-1.749	-1.021	-966
Totaal Programma 2	8.503	7.641	6.837

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 804.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
Taakveld 21 Verkeer en Vervoer € 814.000 Voordeel	Incidenteel	Bij het onderhoud van wegen kon door omstandigheden de uitvoering van een gepland onderhoudswerk van € 75.000 niet plaats vinden in nov/ dec 2022. Dit onderhoud vindt nu begin 2023 plaats. Daarnaast is er door personeelsgebrek bij de aannemer ook minder productie geweest / werk uitgevoerd.
	Structureel	Op de post onkruidbestrijding heeft een onderschrijding van € 71.000 plaatsgevonden. Dit is vooral te wijten aan de droge weersomstandigheden en de bestekvorming. Deze hadden een grote impact op het budget. Het gaat dan ook veelal om grote bedragen, zowel positief als negatief. Er was verwacht dat er door de weersomstandigheden (warmte en vocht in november/december) nog veel inspanning en bijbehorende uitgaven nodig waren. Dit is echter meegevallen.
	Structureel	Bijdrage aan het Waterschap onderdeel wegen: onze raming van het budget 2022 ging uit van 3 % en is uiteindelijk op 8 % uitgekomen. Omdat het hier om een budget van € 1,5 mln. gaat, is 5 % als snel een omvangrijk verschil. Bij de najaarsnota was dat nog niet bekend, omdat de normvergoeding aan het eind van jaar wordt afgerekend. Het tekort is € 66.000.
	Incidenteel	Op de vergoedingen die we als gemeente jaarlijks ontvangen doordat derden de wegen openbreken is meer ontvangen dan geraamd. Het gaat om een bedrag van € 27.000. Voor de zogenaamde MOOR-meldingen ligt dit bedrag € 31.000 hoger dan geraamd. Beide onderdelen hebben betrekking op het aanbrengen van kabels en leidingen door nutsbedrijven. Wanneer er een kabel gelegd wordt is er degeneratievergoeding en leges verschuldigd. Door de energietransitie en aanpassing van de netten hebben we in het afgelopen jaar een hoge inzet gezien van de nutsbedrijven. Hierdoor zijn de inkomsten navenant hoger geweest.
	Incidenteel	Voor de uitvoering van de budgetten rondom Verkeersmaatregelen RMA is een restitutie ontvangen van € 17.000 over 2020/2021. Daarnaast zijn er minder advieskosten (€ 24.000) gemaakt (capaciteit) en bleef ook geld over op communicatie, onderhoud en inhuur, samen goed voor € 25.000. In totaal betekent dit een voordeel van € 66.000.

	Incidenteel	Rondom genomen verkeersmaatregelen is een projectsubsidie ontvangen die we voor de volle omvang mogen toerekenen aan het project. Hier hielden we niet eerder rekening mee en dit levert een voordeel voor de exploitatie op van € 80.000.
	Incidenteel	Bij de reserves wegen volgt een hogere ontvangst voor de exploitatie als gevolg van afschrijvingen. Dit zorgt voor een positief verschil van € 55.000.
	Incidenteel	Salariskosten € 364.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

3. Samenleven in Molenlanden

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

Missie

De gemeente is een toegankelijke en nabije partner die afstemt welke rol helpend is in het verder ontwikkelen van Molenlanden.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Versterken preventie	<ul style="list-style-type: none"> • Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl. (A.1) • Kwetsbare kinderen en jongeren zijn eerder in beeld en geholpen. (A.2) • Minder mantelzorgers voelen zich overbelast. (A.3) • Minder inwoners hebben te maken met huiselijk geweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling of met de gevolgen daarvan. (A.4) 	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Eerste stappen zetten uit plan van aanpak 'Rookvrije generatie 2040'. (A.1)</u> Youz en Sportief Besteedgroep boden ondersteuning om beheerde speeltuinen en sportverenigingen rookvrij te maken. In totaal is in 2022 75% van de speeltuinen (deels) rookvrij (38% in 2020) en 11% van de sportverenigingen (0% in 2020). • <u>Uitvoeren van de actiepunten uit het Sport- en Preventieakkoord Molenlanden waaronder het lanceren van het platform Samen Actief in Molenlanden (A.1)</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ In vier kernen zijn door Giga Molenlanden en Bewegen Werkt fitheidstesten en leefstijltrainingen gegeven. Hieraan deden ruim 120 inwoners mee. ○ Alle scholen, primair en voortgezet onderwijs, zijn weer benaderd om mee te doen aan de Gezonde School-aanpak. In 2022 vroegen zeven scholen hiervoor ondersteuning aan. ○ GGD ZHZ heeft het programma Youth Mental Health First Aid verzorgd. Dit is een deskundigheidstraining voor (semi)professionele partners die met jongeren werken. Hieraan hebben diverse organisaties uit Molenlanden deelgenomen. ○ In drie kernen is de Rots en Watertraining gegeven. Deze training is gericht op het vergroten van weerbaarheid van leerlingen uit groep 7/8.

	<ul style="list-style-type: none"> Een veilige gemeente blijven, die ook zo wordt ervaren door onze inwoners. (A.4) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Voorlichting geven over (en handhaven ism Programma 1 Wonen en Leven in Molenlanden) alcohol en drugs, voor de groep jongeren 18- en jong-volwassenen (A.1)</u> <ul style="list-style-type: none"> Youz bood vraaggerichte ondersteuning op het gebied van alcoholpreventie bij verschillende organisaties en verenigingen. In 2023 volgen acties gericht op de sportverenigingen naar aanleiding van het uitgevoerde nalevingsonderzoek. Vanaf 2022 hebben we een NIX18 kalender die we samen met partners uitdragen op verschillende momenten in het jaar. Onder andere met een artikel in de veiligheidskrant en de regionale online ouderavond die twee keer per jaar door de GGD wordt georganiseerd. VO-school Yuverta is actief aan de slag met het programma Helder op school. Jong Molenlanden haakt hierop aan. <u>Versterken van het jongerenwerk op basis van de evaluatie in het derde kwartaal van 2021. (A.2)</u> Op basis van de evaluatie in 2021 is de versterking van het jongerenwerk voortgezet. De jongerenwerkers gingen in 2022 onder andere aan de slag met ambulante inzet, meiden/jongensgroepen, (online) activiteiten en begeleiding. Daarnaast is ook ingezet op uitbreiding van de vriendengroepen, online jongerenwerk, inzet op Yuverta en brugklastraining. Deze inzet was mede mogelijk door financiering vanuit de NPO gelden <u>Uitvoeren van het tweede jaar van het plan 'Onze kinderen nabij' (ontwikkellijnen 1 en 2) (A.2)</u> In 2022 is er verder gewerkt aan de uitvoering van het plan 'onze kinderen nabij'. Voor ontwikkellijnen 1 en 2 zijn de volgende punten opgepakt: <ul style="list-style-type: none"> Vaste schakels zijn beter gepositioneerd binnen het onderwijs, waardoor de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Het jeugd en gezinsteam in het sociaal team heeft in 2022 84 jeugdigen ondersteund (cijfers oktober 2022). Hierdoor zijn er minder jeugdigen doorverwezen naar de regionale zorgmarkt. Het Sociaal Team heeft het groepswerk uitgevoerd en er is een projectleider aangesteld. Voor het bevorderen van ouderparticipatie heeft het college ingestemd met de inzet van de Limonadebrigade vanaf 2023. Buurtgezinnen heeft in 2022 (cijfers november 2022) 14 koppelingen gerealiseerd In 2022 is besloten te stoppen met Home Start. Vanwege onvoldoende effecten en te weinig sturingsmogelijkheden. In het voorjaar van 2022 is een bijeenkomst gehouden over normaliseren met het preventieve voorveld. Vanaf juni is het prenataal huisbezoek gestart voor ouders in een kwetsbare situatie.
--	--	---	---

		  	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Doorontwikkelen van het Steunpunt mantelzorg en extra aandacht voor werkende en jonge mantelzorgers. (A.3)</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Het Steunpunt mantelzorg wordt steeds beter gevonden door professionals en inwoners. Positionering blijft een aandachtspunt. ○ In 2022 is veel aandacht geweest voor de jonge mantelzorger (o.a. week van de jonge mantelzorger in samenwerking met Gorinchem); er is een koppeling met de jongerenwerkers van Jongmolenlanden en we zijn aangemeld bij/staan op de website van JmzPro. Het blijft wel lastig jongeren te bereiken. ○ Er wordt meer groepswork online aangeboden. Onder andere voor de werkende mantelzorgers. Het Steunpunt Mantelzorg was aanwezig bij het ondernemersontbijt en bij de gemeente Molenlanden is een workshop georganiseerd voor werkende mantelzorgers. Deze doelgroep blijft onder de aandacht. • <u>Uitvoeren van het scholingsplan ‘Werken aan Veiligheid voor lokale wijkteams en gemeenten’. (A.4)</u> <p>Het programma ‘Veilig opgroeien is teamwork’ is geborgd in de samenwerking tussen de betrokken partijen. Er is een training Gefaseerd samenwerken voor Veiligheid georganiseerd voor aandachtfunctionarissen veiligheid van de sociaal teams, de professionals van Veilig Thuis, gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. Verder zijn de Samenwerkingsafspraken 0-100+ gemeenten en Veilig Thuis opnieuw vastgelegd en ondertekend.</p> • <u>Intensiveren samenwerking en advisering op het gebied van Zorg en Veiligheid (Sociaal Domein en Openbare Orde en Veiligheid). Zowel lokaal als regionaal. (A.4)</u> <p>Er is meer aandacht voor de component zorg in relatie tot veiligheid doordat lokaal ambtelijke en bestuurlijke overleggen zijn opgestart. De Wet verplichte GGZ en de functie van het Zorg en Veiligheidshuis is voor een aantal situaties ingezet om zorg af te dwingen en duidelijkheid te kunnen geven aan inwoners.</p> <p>Vanuit het programma ‘geweld hoort nergens thuis’ is het convenant ouderenmishandeling gesloten. Wij zijn betrokken bij de uitvoering voor het onderdeel mantelzorg. In november 2022 is een beeldvormende avond gehouden over vermindering van huiselijk geweld waarbij ook is ingegaan op de samenhang tussen het sociaal- en veiligheidsdomein.</p>
--	--	---	---

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Verbeteren zelfredzaamheid		 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Bevorderen van taalvaardigheid door uitrol van het Lokaal actieprogramma aanpak laaggeletterdheid en bibliotheekwerk. (B.1)</u> In 2022 zijn de acties uit het Lokaal plan van aanpak Laaggeletterdheid verder uitgerold. Enkele highlights zijn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Collectie 0-4 jaar: in Giessenburg uitgevoerd, in Arkel nog niet doorgevoerd door het samenvoegen van de bibliotheek en schoolbibliotheek. ○ Bibliotheek op school: volledig uitgerold in 2022. ○ Extra ondersteuning taalvaardigheid in basisonderwijs: 24 van de 28 scholen maken gebruik van LOGO3000, hierbij ondersteund door inzet van een onderwijsassistent. ○ In diverse kernen is een Informatiepunt Digitale Overheid geïmplementeerd bibliotheek. ○ Interactieve theatervoorstelling Laaggeletterdheid voor professionals en vrijwilligers georganiseerd. ○ Inzet NT-2-docent in basisonderwijs. • <u>Aanschaffen en exploiteren van een wisselcollectie boeken in Arkel. (B.1)</u> De wisselcollectie is nog niet aangeschaft in verband met de beoogde samenvoeging van de bibliotheek en schoolbibliotheek in Arkel. • <u>Ondersteunen van Voedselbanken, Schuldhulpmaatje, Stichting Leergeld en andere lokale partners die een extra beroep op hun inzet verwachten vanwege coronagevolgen. (B.2)</u> Aan de Voedselbank in Arkel is extra subsidie toegekend voor huur van extra opslagruimte en het verstrekken van voedselpakketten aan Oekraïense vluchtelingen. • <u>Onderzoeken verbetering minima- en schuldhulp-voorzieningen, oplevering 1e kwartaal 2022 (B.2)</u> In augustus 2022 is de notitie extra maatregelen bestrijding armoede besproken met lokale partners en daarna behandeld in de gemeenteraad. Er is besloten tot extra budget en capaciteit. Voor energie-armoede is er naast de rijksenergietoeslag ook een noodfonds met lokale voorzieningen gekomen voor energiebesparende maatregelen. • <u>Woonzorgvisie (B.3)</u> In 2022 is gestart met het opstellen van een woonzorgvisie. In 2023 komt deze beschikbaar voor besluitvorming.

- Onderzoeken noodzakelijke woonvoorzieningen voor doelgroep Beschermd Wonen en dak- en thuislozen en het realiseren ervan. Via lokaal project Huisvesting Kwetsbare Groepen. (B.3)

Naar aanleiding van het onderzoek heeft de gemeente een bod gedaan op de Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen voor de lokaal te realiseren woonzorgvoorzieningen. Enkele projecten zijn gerealiseerd, andere zijn nog in de startfase.

- Uitvoeren van het tweede jaar van het plan 'Onze kinderen nabij' (ontwikkelijnen 3 t/m 8) (B.4)
In 2022 is ingezet op het verder uitvoeren van het plan 'onze kinderen nabij'. Voor ontwikkelijnen 3 t/m 8 zijn de volgende punten opgepakt:

- De jeugdprofessionals GGZ hebben in 2022 90 jeugdigen hulp geboden (cijfers oktober 2022).
- De samenwerking tussen de jeugdprofessionals GGZ en de huisartsen is versterkt. Dit zien we ook terug in de gemiddelde tevredenheid van een 8,2 bij de tevredenheidsmeting.
- Het normenkader is geïmplementeerd.
- Er is onderzoek gedaan naar de tien duurste gezinnen.
- Het contractmanagement is meer in samenwerking met de gemeenten vormgegeven ('Samen Sturen').
- In mei en november is de cijferrapportage over jeugdhulp in Molenlanden naar de raad verzonden.
- In 2022 is gestart met het narratief cliëntervaringsonderzoek.

- Per 1-1-2022 is nieuwe wet Inburgering 2021 van kracht (B.5)

Statushouders die onder nieuwe wet vallen, worden volgens het nieuwe proces Inburgering behandeld. In de uitvoering doen zich enige opstartproblemen voor. Er zijn onvoldoende taaldocenten en vanwege de minimale groepsgrootte (>8 personen) en diverse leerroutes is het lastig om tijdig taallessen aan te bieden.

- Uitvoeren Inclusieagenda VN-verdrag Handicap (B6)

> Zie ook C3

Er is uitvoerig aandacht besteed aan bewustwording, zoals de Week van de Toegankelijkheid (oktober 2022), workshops voor medewerkers, bijeenkomsten voor ervaringsdeskundigen, meerdere filmpjes over inclusie via de sociale media. Actiepunten die gaan over fysieke toegankelijkheid zijn opgepakt in samenwerking met de Bouwadviescommissie. Handreiking levensloopbestendig bouwen is opgesteld. Voor het actiepunt communicatie worden (Wmo)brieven aangepast naar Klare Taal.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Verbeteren meedoen	<ul style="list-style-type: none"> Minder inwoners ervaren eenzaamheid. (C.1) Meer inwoners werken naar vermogen en nemen deel aan activiteiten. (C.2) Onze samenleving is inclusiever. (C.3) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Uitvoeren van het actieplan eenzaamheid (C.1)</u> Het plan is in uitvoering en verschillende acties lopen om het ervaren gevoel van eenzaamheid te verminderen. <u>Voortzetten lokaal participatieproject 'Jij bent in beeld' (C.2)</u> Op Gelkenes is het participatieproject 'De Gezel' gestart in samenwerking met Jij bent in beeld, Avres en Waardlanden. Jij bent in beeld is voortgezet in samenwerking met partners in Pand 83 Nieuw-Lekkerland en het kringloopplein. <u>Onderzoeken realisatie 'kringloopplein' in Nieuw-Lekkerland met Waardlanden, Avres en partners Pand 83, voor de doelgroep inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (C.2)</u> Begin 2022 is het Kringloopplein gestart. <u>Voortzetten wachtlijstbanen Nieuw Beschut, ook na 2021 (C.2);</u> De wachtlijstbanen zijn voortgezet in 2022 met medefinanciering vanuit de begroting van Avres <u>Uitvoeren nazorg van ex-gedetineerden door het Veiligheidshuis C.3)</u> Sinds 1 januari 2021 geeft het Zorg- en Veiligheidshuis Zuid-Holland Zuid uitvoering aan de gemeentelijke taak Nazorg (ex-)gedetineerden. Dit is in 2022 voortgezet. <u>Uitvoeren inclusieagenda VN-verdrag handicap (C.3) Zie ook B6</u> Er is uitvoerig aandacht besteed aan bewustwording, zoals de Week van de Toegankelijkheid (oktober 2022), workshops voor medewerkers, bijeenkomsten voor ervaringsdeskundigen, meerdere filmpjes over inclusie via de sociale media. Actiepunten voor fysieke toegankelijkheid zijn opgepakt in samenwerking met de Bouwadviescommissie. Handreiking levensloopbestendig bouwen is opgesteld. Actiepunt communicatie vindt uitwerking in aanpassen van (Wmo)brieven naar Klare Taal. <u>Uitvoeren van de motie 'Respect in Molenlanden'</u> Vanaf 2023 wordt bestaand beleid (motie Respect in Molenlanden) voortgezet en breder vertaald naar inclusiviteit. Diversiteit wordt hierin mogelijk gemaakt.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2022	Streefwaarde 2024	Bron
Aantal mensen met ervaren eenzaamheid	40% (2020)	27%	Gezondheidsmonitor
Aantal verwijzingen vanuit de huisarts naar specifieke Jeugdhulp	424 (2021)	400 (afhankelijk van totaal)	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Verhouding aantal verwijzingen naar specifieke Jeugdhulp	Van totaal: 50 % medisch verwijzers (2021) 29% jeugdteam (2021)	Van totaal: 37 % medisch verwijzers 37% jeugdteam	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Overbelasting mantelzorgers neemt af	13,1% (2020)	12 %	Gezondheidsmonitor
Aantal gerealiseerde woon-zorg initiatieven	0	1	Intern
Deelnemers participatieprojecten ervaren een vergroting van hun participatiemogelijkheden en basisvaardigheden.	72% zeer tevreden 24% goed/zeer tevreden 5% weet niet	*)	Er zijn twee onderzoeken uitgevoerd in 2022.

*) Wordt nog nader bepaald.

BBV-indicatoren

Indicator	Hoe berekend	MLL	NL
Absoluut verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2020	0,7	2,7
Relatief verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2021	4	20
Vroegtijdige schoolverlaters. VO/MBO zonder startkwalificatie	Percentage leerlingen 12-23 jr. 2019	1,0	1,7
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar 2021	2	6
Werkloze jongeren	Percentage 2021 jongeren 16-22 jaar	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jr en ouder 2021	145	431
Lopende re-integratie-voorziening	Per 10.000 inw 15-65 2020	105,2	202,0
Jongeren met jeugdhulp	Percentage alle jongeren tot 18jr. 1 ^e helft 2022	10,5	10,7
Jongeren met jeugdbescherming	Percentage alle jongeren tot 18 jr. 2022	1,0	1,1
Jongeren met delict voor de rechter	Percentage jongeren 12-21 jarigen 2020	0	1
Jongeren met jeugdreclassering	Percentage jongeren 12-21 jr. 1 ^e helft 2021	N.B	0,3
Cliënten met maatwerk-arrangement WMO	Per 10.000 inwoners 2022	500	640

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	42.481	46.550	47.686
B. Baten	8.760	11.381	12.417
C. Mutaties reserves	1.873	1.229	1.489
Totaal Programma 3	31.848	33.940	34.075

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 135.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T42 Onderwijshuisvesting € 59.000 Nadeel	Incidenteel	De verschillen binnen dit taakveld betreffen een hogere bijdrage aan de brede school Nieuw-Lekkerland (€ 53.000 Nadeel), hogere onderhoudskosten (€ 27.000 Nadeel), een lagere bijdrage van de zogenaamde Londo-vergoeding (€ 18.000 Nadeel). Daar tegenover staan hogere huuropbrengsten (€ 8.000 Voordeel) en minder kosten voor duurzaamheidsprojecten (€ 25.000 Voordeel).
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 29.000 Voordeel	Incidenteel	Bij de Najaarsnota is een lagere inschatting gemaakt van de verwachte kosten voor het leerlingenvervoer met een nadeel van € 72.000 tot gevolg. Daarbij is geen rekening gehouden met een toename van meer dan 20 leerlingen en was onvoldoende zicht op de achterstallige facturen van het perceel Nieuw-Lekkerland/Kinderdijk dat door Drechtsteden wordt verwerkt.
	Incidenteel	Bij de accountantscontrole op de besteding van de gelden voor het onderwijsachterstandsbeleid volgde een correctie uit voorgaande jaren (€ 150.000 Voordeel).
	Incidenteel	Salariskosten en ingeleend personeel € 41.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
	Incidenteel	Op het werkbudget om overige zaken rondom de opvang van Oekraïners te bekostigen is € 54.000 over.

	Incidenteel	Door een onjuiste raming is een voordeel van € 75.000 ontstaan op het budget voor subsidiering van St. Welzijn voor ouderenwerk.
	Incidenteel	Het voordeel van € 36.000 op het budget voor lokale preventieve maatregelen jeugd volgt uit minder koppelingen buurtgezinnen. Evenals een latere start dan verwacht met ouderparticipatie (de Limonadebrigade start in 2023). Ook viel het onderzoek naar pleegzorg goedkoper uit.
	Incidenteel	Omdat diverse kosten lager uitvielen dan geraamd, volgt een lagere onttrekking uit de reserves. Hierdoor voegen we € 58.000 minder baten aan de exploitatie toe.
	Incidenteel	Salariskosten € 123.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T61 Samenkracht en burgerparticipatie € 255.000 Voordeel	Incidenteel	De gemeente ontvangt voor de vluchtelingen uit Oekraïne een standaardbedrag per nacht, per beschikbaar bed, in de gemeentelijke opvang. Voor iedere ontheemde Oekraïner in de particuliere opvang ontvangt de gemeente een tegemoetkoming per maand. Het totaal van deze bedragen is hoger dan de gemaakte kosten.
T62 Wijkteams € 343.000 Voordeel	Incidenteel	In de budgettering is geen rekening gehouden met de afrekening van het jaarresultaat 2021 van de St. Jeugdteams (€ 49.000 Voordelig). Ook kostte het terugdringen van wachtlijsten € 8.000 minder dan verwacht. Op het budget voor diverse kosten voor het Sociaal Team is € 30.000 niet benut, deze achterblijvende besteding is gedurende het jaar niet onderkend.
	Incidenteel	Salariskosten € 252.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T63 Inkomensregelingen € 522.000 Nadeel	Incidenteel	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van inkomensvoorzieningen zijn te betalen voorschotten aan Avres (afhankelijk van de te ontvangen voorschotten van het Rijk). In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten. Hogere kosten volgen met name uit de energietoelage-gerelateerde uitkeringen die Avres voor Molenlanden uitvoert.
T65 Arbeidsparticipatie € 189.000 Nadeel	Incidenteel	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van arbeidsparticipatie zijn te betalen voorschotten aan Avres. In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO) € 83.000 Nadeel	Incidenteel	Bij de najaarsnota werd nog rekening gehouden met een mogelijk grote/dure woningaanpassing. Daarnaast zijn de verwachte kosten voor vervoersvoorzieningen te laag ingeschat, er zijn meer Pgb's toegekend dan voorgaande jaren (€ 146.000 Nadeel).

	Incidenteel	Het budget Regionale Projecten Zorg is bij de Zomernota afgeraamd en had achteraf gezien bij de Najaarsnota nog verder afgeraamd kunnen worden. De belangrijkste verklaringen voor de onderbesteding van € 50.000 zijn als volgt: Homestart betaalde een deel van de subsidie over 2021 terug en voor Kamers met Kansen werden minder begeleidingskosten betaald.
T671 Maatwerkdienstverlening 18+ € 453.000 Nadeel	Incidenteel	Een nadeel van € 145.000 voor huishoudelijke hulp wordt veroorzaakt door het aantal toegenomen cliënten. Met name de kortdurende indicaties maken het ramen lastig. Ook voor maatwerkbegeleiding ZIN geldt dat de inschatting van het aantal cliënten te laag is geweest waardoor er een nadeel van € 35.000 ontstond.
	Incidenteel	Een onderschrijding van € 28.000 wordt veroorzaakt doordat bij de boekingen ook rekening is gehouden met de terugbetaling van de PGB 2021.
	Incidenteel	Voor salariskosten en ingeleend personeel komen we op € 305.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T672 Maatwerkdienstverlening 18- € 307.000 Voordeel	Incidenteel	De budgetten voor de Service Organisatie Jeugd (SOJ) zijn geraamd op basis van de initiële begroting van de SOJ. Deze zijn vervolgens aangepast op basis van inzichten die volgden uit de rapportages van de SOJ. De uiteindelijke kosten zijn lager dan de geraamde budgetten als gevolg van het woonplaatsbeginsel, het project Onze Kinderen Nabij en het normenkader. In de Najaarsnota is beschreven dat op basis van de forecast meer afgeraamd zou kunnen worden, maar dat voorzichtigheidshalve 60% werd afgeraamd. Op basis van de jaarcijfers van de SOJ heeft daadwerkelijke realisatie plaatsgevonden. Bij het opstellen van de Jaarrekening 2022 was bekend dat Molenlanden nog ongeveer € 6 ton terug zou krijgen van de SOJ, dit bedrag is opgenomen in de Jaarrekening 2022. Later bleek dat ongeveer € 1,2 miljoen te zijn. Op dat moment waren de boeken gesloten en is dit niet meer verwerkt in de jaarrekening. Het verschil is als incidentele baat verwerkt in de Zomernota 2023.
T681 Geëscaleerde zorg 18+ € 33.000 Voordeel	Incidenteel	Salariskosten € 41.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T682 Geëscaleerde zorg 18- € 45.000 Voordeel	Incidenteel	De verhoging van de bijdrage aan Dienst Gezondheid en Jeugd voor Veilig Thuis is bij de Najaarsnota niet verwerkt (€ 53.000 Nadelig).
	Incidenteel	De specialistische hulp wordt via de SOJ ingekocht en verantwoord op dit taakveld. De toelichting op Taakveld 672 is ook van toepassing op de specialistische hulp (€ 132.000 Voordelig).

	Incidenteel	Salariskosten € 33.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T71 Volksgezondheid € 154.000 Nadeel	Incidenteel	De bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd is hoger als gevolg van JGZ zorg aan Oekraïense vluchtelingenkinderen (€ 79.000 Nadeel).
	Incidenteel	Salariskosten € 70.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

4. Beter omgaan met ons gebied

Doel is gerealiseerd

Doel is deels gerealiseerd

Doel is niet gerealiseerd

Missie

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Energietransitie	<ul style="list-style-type: none"> Betaalbare, meer duurzame energie/warmte voorziening voor onze inwoners, met het oog op de klimaatdoelstellingen, in het belang van de inwoners en lokale economie (A.1). <p><i>Toelichting: De klimaatdoelstellingen zijn: In 2030 willen we 20% energie besparen in Molenlanden. 35% van het totale energiegebruik komt van nieuwe bronnen. In 2050 is de gemeente CO2-neutraal en aardgasvrij.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De gemeente Molenlanden geeft het goede voorbeeld: het vastgoed van de gemeente is in 2030 (bijna) energieneutraal (A.2). 	<p>☹️</p> <p>😊</p> <p>😐</p> <p>😊</p>	<ul style="list-style-type: none"> <u>Onderzoeken mogelijkheden om deel te nemen aan een Green Deal aanvraag om aanspraak te maken op EU-subsidies, die we vervolgens kunnen investeren in ons gebied. Dit onderzoek raakt meer programma's. (A.1)</u> In 2022 werd het Nationaal Programma Landelijk Gebied bekendgemaakt. We onderzoeken wat dit betekent voor Molenlanden en de Alblasserwaard en willen komen tot een gebiedsplan. Gezien de ontwikkelingen in 2022 op het gebied van NPLG zijn we er niet aan toegekomen de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een Green Deal aanvraag. Mogelijk onderzoeken we op een ander moment de aansluiting tussen doelstellingen uit het NPLG en het Europese programma Green Deal. <u>Opstellen van het Masterplan CO2 reductie met de route naar een CO2 neutraal Molenlanden in 2050. (A.1)</u> De eerste versie van het document is opgeleverd en in november aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld als bijlage bij het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat 2023-2026. <u>Uitvoeren projecten die in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid zijn opgenomen, op basis van de vastgestelde RES 1.0, de Transitievisie warmte en de Regionale Adaptatiestrategie. (A.1)</u> Met alle projecten die genoemd staan in het Uitvoeringsprogramma is een start gemaakt. In de raad van november is bij de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat een update per project geven. Enkele projecten blijven wat achter ten opzichte van de verwachting die we in de planning hadden opgenomen. <u>Actualiseren van de RES 1.0, zodat voor 1 maart 2023 de RES 2.0 kan worden vastgesteld. (A.1)</u> De termijn van 1 maart 2023 is niet meer van toepassing. RES-regio's kunnen zelf bepalen wanneer ze de RES 1.0 actualiseren. In het eerste kwartaal van 2023 wordt een startnotitie voor de herijking van de RES 1.0 gepresenteerd.

- Faciliteren van lokale initiatieven van inwoners/partners, zonder daarbij de rol van de initiatiefnemer over te nemen. Het verwachte 'duurzaamheidsrendement en de mate van bereik onder inwoners' wegen we mee bij ons besluit over het faciliteren van een lokaal initiatief.

Het afgelopen jaar trokken we samen op met inwoners en partners bij diverse initiatieven. Enkele voorbeelden zijn: het uitrollen van het elektrische deelauto concept en de regentonnenactie in de week van de duurzaamheid.

- Verduurzamen bestaande woningvoorraad/gebouwen: Maatregelen zijn: Uitvoeren van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW), gericht op energiebesparende maatregelen voor koop- en huurwoningen. Bijvoorbeeld informatiemarkten/-webinars, cadeaubonnen actie, duurzame boerderij route. Hiervoor is in 2021 een Rijkssubsidie toegekend en ontvangen. (A.1).

De RREW is uitgevoerd en de doelstellingen voor het verkrijgen van de subsidiegelden zijn gehaald. Daarnaast is er een Regeling voor Energiearmoede bijgekomen en opgepakt die ook gericht is op energiebesparing.

- Verstrekken van verduurzamingsleningen. Inwoners blijvend een (gratis en persoonlijk) adviesgesprek aanbieden door een wooncoach over energiebesparing. Bepalen van onze rol in de verschillende energie opgaven en fases van de energietransitie. (A.1)

Het afgelopen jaar zijn er 62 duurzaamheidsleningen verstrekt.

De wooncoaches van Het Nieuwe Wonen hebben weer diverse huizen bezichtigd en energiebesparende adviesgesprekken gevoerd. Per project of thema wordt de rol van de gemeente bepaald. In veel gevallen is dit een faciliterende rol.

- Onderzoeken mogelijkheden om, aanvullend op het huidige kader van het bestemmingsplan in het buitengebied, een bredere groep bedrijven en (groepen) inwoners ruimte te bieden om kleine windmolens te plaatsen. (A.1)

Dit project is gestart. De afronding is gepland in april 2023.

- Opstellen uitvoeringsprogramma duurzaamheid. (A.1)

In de raad van november is het geactualiseerde Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2023-2026 en Klimaat vastgesteld.

- Verduurzamen van (bestaand) gemeentelijk vastgoed. Nieuwe gebouwen worden energieneutraal en de inrichting voeren we uit met zo veel mogelijk circulaire materialen. (A.2)

Voor de bestaande portefeuille wordt onderzocht hoe deze verduurzaamd kan worden. Waarbij we rekening houden met de strategische visie op de panden. Bij panden die langdurig in de voorraad blijven, wordt dit uitvoerig opgepakt terwijl bij renovatie of afstoot er bij de huidige panden doelmatig

			<p>met de middelen wordt omgegaan. Begin 2023 is een programmamanager Vastgoed gestart die zal zorgdragen voor een projectmatige aanpak voor deze verduurzaming.</p> <p>De nieuwbouw van het gemeentekantoor in Bleskensgraaf wordt een energie neutraal gebouw (ENG). De Spil is een traditioneel gebouw waarbij duurzaamheidsmaatregelen zijn getroffen qua klimaatbeheersing en op gebied van zonnepanelen.</p> <p>Voor scholen is het IHP opgesteld; voor acht scholen is hierin een verduurzamingsopgave opgenomen. Per school is onderzocht welke maatregelen getroffen moeten worden en dit kan nu naar de volgende stap gebracht worden.</p>
Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Afval en Circulariteit	<ul style="list-style-type: none"> Belasting van het milieu terugdringen door het aantal kilo's restafval te laten dalen van 230 kilo nu naar 100 kilo (per huishouden per jaar) in 2025. (B.1) Ombuiging trend stijging kosten inzamelen en verwerken van afval (B.2). Vergroten service op afval (B.3). 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Uitvoeren van het afvalbeleidsplan. (B.1)</u> De uitvoering van het beleidsplan is een jaar opgeschoven. Deze start nu op 1 januari 2024 in plaats van 1 januari 2023. <u>Realiseren van een nieuw Brengpunt in Nieuw-Lekkerland en een nieuw Afvalbrengstation in Groot Ammers. (B.3)</u> Op 13 januari 2022 is het kringloopplein in Nieuw-Lekkerland geopend en op 15 oktober 2022 het nieuwe Afvalbrengstation in Groot-Ammers. <u>Plaatsen ondergrondse containers en verstrekken van een nieuwe minicontainer voor restafval aan huishoudens in het buitengebied. (B.3)</u> Alle ondergrondse containers zijn geplaatst. De bewoners in het buitengebied hebben inmiddels een nieuwe restafvalcontainer (inhoud 240 liter) met chip ontvangen. <u>Aanbrengen van een elektronische toegangscontrole systeem op de restafvalcontainers en afvalbrengstations. (B.3)</u> Ondergrondse containers zijn (bijna) allemaal vervangen. Op dit moment gaat de toegang tot de milieustraten nog per postcode en huisnummer. In de nieuwe situatie moeten inwoners hun milieupas gebruiken om toegang te krijgen tot de milieustraten en de ecocentra Nieuw-Lekkerland en Groot-Ammers. Een andere manier van toegang is dan niet meer mogelijk. <u>Voorbereiden van het in 2023 in te voeren variabel tarief voor restafval.(B.2 en B.3).</u> Waardlanden voert gefaseerd de veranderingen in. De invoering van het variabel tarief is de laatste stap en is uitgesteld naar 1 januari 2024.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Klimaatadaptatie	<ul style="list-style-type: none"> Versterking van het aantrekkelijke woon- en leefklimaat door klimaatbewust handelen. (C.1) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Opstellen van een uitvoeringsprogramma duurzaamheid. (C.1.)</u> Zie A1. <u>Uitvoeren pilotproject Drukdrainage in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. (C.1.)</u> De pilot drukdrainage van BlauwZaam loopt in 2023 nog door. Het afgelopen jaar is goed verlopen. <u>Verstrekken van subsidies voor groendaken, conform de vastgestelde subsidieregeling (C.1.)</u> De regeling Groene Daken gaat vrij goed. In totaal zijn er in 2022 48 aanvragen ingediend en gehonoreerd. Iets meer dan de helft van het beschikbare budget is besteed.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Landschap	<ul style="list-style-type: none"> Regie houden op de ontwikkeling van ons karakteristieke open veenweidelandschap, met het oog op de komende grote ontwikkelingen als energietransitie, bodemdaling, klimaatadaptatie en circulaire landbouw. (D.1) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Ontwikkelen en uitvoeren van 'Gebiedsdeal 5'. (D.1)</u> Projecten van de Gebiedsdeal 5 moeten zelf voor financiering zorgen. In die zin is er geen doel vanuit de gemeente. Van alle projectideeën in de Gebiedsdeal 5 is voor 30% financiering gevonden. Vooral van de provincie Zuid-Holland en in mindere mate van de provincie Utrecht. De ambitie is nog wel om alle projecten te financieren en daarvoor spannen we ons zeker in. <u>Ontwikkelen lange termijn visie landschap Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. (D.1)</u> Dit vindt plaats in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied en door het leveren van bouwstenen aan de Omgevingsvisies van de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden. <u>Deelnemen in de stuurgroep NOVI – Groene Hart: Molenlanden neemt deel namens regiogemeenten. (D.1)</u> Zie B2.1 van Regionale Samenwerking binnen het programma Dichtbij Molenlanden. <u>Ontwikkelen Alblasserwaard-Vijfheerenlanden Landschap van de Toekomst, als vervolg op de uitkomst Eo Wijersprijsvraag, door het opstellen van een visie voor de lange termijn tot 2040 Deze moet uitmonden in een gedragen aanbod van de regio aan het Rijk, vanuit de ambitie waarin de regio zelf aan het roer komt te staan. (D.1)</u> In het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied maken we een gebiedsplan. Hierbij zijn via een Regiegroep NLPG Alblasserwaard-Vijfheerenlanden alle stakeholders (landbouw, natuur, landschap, water) betrokken. Dit gebiedsplan vertalen we voor de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden. naar een Uitvoeringsprogramma landelijk gebied voor de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.

		😊	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Deelname aan deelprojecten, waaronder het project Prachtige Productielandschappen, op basis van coalities van provincies, gemeenten, diverse organisaties in de energie-, landbouw- en voedselsector. (D.1)</u> We hebben besloten af te zien van deelname aan het project Prachtige Productielandschappen van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Dit vanwege gebrek aan draagvlak bij gebiedsactoren, waterschap en gemeenten. Met de provincie Zuid-Holland, RMA en gebiedsactoren zijn we een landschapsverkenning gestart naar mogelijkheden voor ontwikkeling van productielandschappen.
		😐	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Instellen van een gebiedscommissie Vijfheerenlanden/Molenlanden/Gorinchem. (D.1)</u> Onder voorzitterschap van de gemeente Molenlanden is een Regiegroep NPLG Alblasserwaard-Vijfheerenlanden ingesteld die als gebiedscommissie fungeert. Met gemeente Gorinchem wordt nog bekeken hoe deze gemeente het beste betrokken kan worden.
		😊	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Organiseren bestuurlijke en ambtelijke aanhaking Noordelijke Drechtsteden. (D.1)</u> Naast regulier overleg loopt een verkenning naar het versterken van de verbinding en het gezamenlijk optrekken bij opgaven gericht op een vitaal buitengebied. Dit ook vanuit het perspectief van de verbinding tussen platteland en stad.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2022	Streefwaarde	Bron
Totaal bekend energieverbruik Molenlanden	3809 (TJ) (in 2020, 8% reductie t.o.v. 2019)	2947 TJ in 2030 (20% t.o.v. 2018 (2030))	Klimaatmonitor
Percentage hernieuwbare energie Molenlanden	7,7% (2020)	35% in 2030	klimaatmonitor
Waardering landschap door inwoners en recreanten	Niet beschikbaar	8,0 (waarderingcijfer)	enquête

*1 GJ is gelijk aan 32 m3 aardgas, 1 TJ is 1.000 GJ

*7,5 is gemiddelde uit Nationale Landschapsenquête

BBV-indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner 2021(MLL) 2021(NL)	207	169
Hernieuwbare elektriciteit	Percentage in 2020	20,6	26,8

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	12.796	14.366	11.192
B. Baten	11.295	11.254	10.776
C. Mutaties reserves	2.902	4.337	930
Totaal Programma 4	-1.401	-1.225	-514

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 711.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T72 Riolering € 991.000 Nadeel	Incidenteel	Op dit onderdeel ontstaat een nadeel van totaal € 991.000. Dit wordt veroorzaakt doordat we meer moeten toerekenen (toevoegen) aan de voorziening. Voor de rioolheffing worden kosten extracomptabel meegenomen. Deze zijn lager uitgevallen dan begroot, vooral door de toerekening van investeringen die later uitgevoerd worden. Het gevolg is dat er meer toegevoegd moet worden aan de voorziening omdat ontvangen middelen via de rioolheffing beschikbaar moeten blijven voor riolering. Per saldo is dit een verschuiving van de exploitatie naar de voorziening om het systeem van de rioolheffing gesloten te houden. Hoewel het voor het saldo van de jaarrekening zorgt voor een groot nadeel blijft het geld beschikbaar binnen de voorziening de komende jaren.
T73 Afval € 90.000 Nadeel	Incidenteel	Het nadeel op dit taakveld wordt veroorzaakt door extracomptabele kosten die zijn gemaakt. Het gaat dan om een bedrag van € 35.000 aan btw, € 8.000 overheadkosten, € 32.000 aan kwijtscheldingen en een deel dat niet te verhalen is vanwege leegstand voor een bedrag van € 15.000.
T74 Milieubeheer € 370.000 Voordeel	Incidenteel	Voor het separaat vastgestelde Duurzaamheidsprogramma 2022 was een bedrag van bijna € 1,5 mln beschikbaar gesteld. Er is uiteindelijk voor iets meer dan € 720.000 uitgegeven. Door de lagere uitgaven zal de onttrekking uit de reserve hierdoor ook een stuk lager uitvallen. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.
	Incidenteel	Binnen de begroting was een budget voor Duurzaamheidsprojecten beschikbaar gesteld die los stond van het Duurzaamheidsprogramma. Deze wordt deels gevoed vanuit een

		<p>onttrekking uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid, het andere deel bestond uit een regulier exploitatiebudget. In 2022 vielen de lasten € 324.000 lager uit dan het maximale budget toeliet. Hier geldt dat de verrekening met de reserve geen invloed heeft op het totale effect van het rekeningresultaat omdat de onttrekking aan de reserve ook lager is. Het gedeelte voor de exploitatie heeft wel een effect en dat is hier netto € 150.000 voordelig. Dit budget is onder andere een reservering voor cofinancieringsprojecten in het kader van de aanvraag van leadersubsidies en voor ondersteuning lokale initiatieven die bijdragen aan de duurzame doelstellingen van de gemeente. Dat het bedrag niet volledig is uitgegeven komt o.a. door het aantal initiatieven die zijn ingekomen, dat was beperkt en dat we dat jaar geen leader cofinanciering hebben uitbetaald.</p>
	Incidenteel	<p>Op het onderdeel Masterplan CO-2 reductie is € 52.000 niet besteed. Dit kwam omdat we vooraf niet goed konden inschatten hoeveel werk het opstellen van een CO2-document zou zijn voor ons of voor een extern bureau. Daarnaast was de insteek die is gekozen medio vorig jaar voor het opstellen/vormgeven van het document praktischer van insteek dan eerder werd gedacht ten tijde van de Kadernota. We kwamen er in de voorgesprekken met bureaus ook achter dat we niet zoveel data hebben om dit uitgebreid te kunnen vormgeven en hebben ervoor gekozen om het rechtstreeks te koppelen aan het uitvoeringsprogramma en daar een bijlage van te laten zijn.</p>
	Incidenteel	<p>In de Decemercirculaire 2021 zijn er 'Middelen Energietransitie' beschikbaar gesteld. Deze middelen hebben in 2022 geen directe bestedingsrelatie gekregen en hadden via de Najaarsnota vrij mogen vallen en gestort worden in de daarvoor in het leven geroepen reserve voor Duurzaamheid. Het voorstel is om dit alsnog te doen via de resultaatsbestemming. Nu zorgt het voor een positief verschil van € 94.000.</p>
	Incidenteel	<p>De bijdragen die we jaarlijks betalen aan OZHZ (Omgevingsdienst) laat een kleine onderbesteding zien op het budget ten opzichte van de raming. Het gaat hier om een bedrag van € 27.000.</p>
	Incidenteel	<p>Salariskosten € 26.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.</p>

5. Werken en recreëren in Molenlanden

- Doel is gerealiseerd
- Doel is deels gerealiseerd
- Doel is niet gerealiseerd

Missie

In de gemeente Molenlanden is volop ruimte voor innovatie en ondernemen. We benutten recreatieve potenties waarbij behoud van leefbaarheid alle aandacht heeft. Het (agrarische) bedrijfsleven en de recreatieve sector krijgen de ruimte om zich op een passende manier te ontwikkelen. De identiteit van en de leefbaarheid in de gemeente staan daarbij voorop. We verbinden, initiëren en geven kaders waar nodig.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Economie	<ul style="list-style-type: none"> Ruimte voor innovatie en ondernemen, zowel in onze dienstverlening als in het aanbod van bedrijventerreinen, waarbij ondernemers elkaar weten te vinden (A.1). 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Werken aan een passend en toekomstbestendig aanbod aan bedrijventerreinen in Molenlanden door middel van een positief standpunt innemen over bedrijventerreinontwikkeling Parallelweg te Schelluinen. (A.1).</u> In de Visie Bedrijven werken we verder uit hoe we de ruimte voor bedrijvigheid op een passende manier op peil krijgen. Het opstellen van deze visie is enigszins vertraagd. Deze wordt niet in 2022 maar in Q3 2023 aan de raad voorgelegd voor vaststelling.
			<ul style="list-style-type: none"> <u>Doorlichten van gemeentelijke procedures en processen samen met ondernemers en opstellen van gezamenlijke verbetervoorstellen (A.1).</u> Er is een netwerk van ontwikkelaars en architecten waar geregeld bijeenkomsten mee worden georganiseerd. Zij denken mee over beleid (mantelzorgwoningen, participatiebeleid) en worden geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de omgevingswet. Ook denken zij mee over de (toekomstige) inrichting van processen. Bij individuele bedrijfscontacten en bezoeken en overleggen met ondernemersverenigingen staat dit onderwerp ook regelmatig op de agenda.
	<ul style="list-style-type: none"> Goede aansluiting van onderwijs op behoefte van ondernemers aan (lokale) arbeidskrachten (A.2). 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Meebewegen met initiatieven en vragen die gesteld worden en passen binnen het beleid van de gemeente. De gemeente heeft een belangrijke rol als eerste aanspreekpunt voor de ondernemer, om ondernemers te gidsen, te helpen en te verbinden aan elkaar (A.1, A.2).</u>

		 	<p>Dit onderdeel is volgens planning uitgevoerd. Een voorbeeld is de Koop Lokaal campagne die is opgezet en uitgevoerd samen met lokale ondernemers en inwoners. Zij kwam bijvoorbeeld met de suggestie om stickers te ontwikkelen en ondernemers te nomineren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Ondersteunen van ondernemers waar nodig bij opgaven op het gebied van duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid (A.1).</u> Dit onderdeel is volgens planning uitgevoerd. Voorbeelden: een aantal duurzaamheidsbijeenkomsten Gelkenes, communicatie rond kantorenlabel C, bijdrage OZHZ aan ondernemersontbijt, gezamenlijke koplopersgesprekken, duurzame bedrijvendag. • <u>Monitoren van de impact van Corona op de lokale economie (A.1).</u> Dit is volgens planning uitgevoerd.
--	--	--	--

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Agrarische economie	<ul style="list-style-type: none"> • Een toekomstbestendige, duurzame, agrarische sector die zich verder kan ontwikkelen naar een duurzamere landbouw met nieuwe verdienmodellen waarbij verbreding en diversifiëring van de bedrijfsvoering mogelijk is (B.1). 	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ontwikkelen van een Veenweidestrategie in samenwerking met het gebied waarbij we 2 sporen doorlopen (B.1):</u> <u>Spoor 1: Nemen van maatregelen op de korte termijn (tot 2025) zodat de agrarische sector zich verder kan ontwikkelen (Impulsgelden).</u> <u>Spoor 2: Het ontwikkelen van een toekomstperspectief voor de grondgebruikers op de lange termijn (2030/2050).</u> De Veenweidestrategie is op 11 november 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. Ook de andere partijen in de regiegroep hebben ingestemd met de strategie. • <u>Voortzetten ambtelijke en bestuurlijke trekkersrol Regionale Maatschappelijke Agenda toekomstbestendige landbouw (B.1).</u> Dit onderdeel is uitgevoerd. • <u>Uitvoeren van het visiedocument Landbouw in samenwerking met de stakeholders (B.1).</u> Vanuit de visie landbouw werken we met stakeholders aan een toekomstbestendige landbouwsector. We werken aan het realiseren van maatschappelijke doelstellingen vanuit een blijvend perspectief voor boeren. Er zijn in het afgelopen jaar meerdere grote boerenbijeenkomsten voor georganiseerd. • <u>Onderzoeken van de mogelijkheid om in samenwerking met partijen tot de oprichting van een grondbank kunnen komen (B.1).</u> Uitgevoerd.

		 	<p>Een eerste verkenning om te komen tot een grondbank is uitgevoerd. Vervolgonderzoek is noodzakelijk en loopt door in 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Voortzetten pilots drukdrainage en onderwaterdrainage (B.1).</u> Dit onderdeel is uitgevoerd, bij onderdeel C1 klimaatadaptatie benoemen we dit eveneens. • <u>Uitvoeren van het Beleid Vrijkomende Agrarische Bebouwing.</u> In 2022 is gestart met een evaluatie van het beleid. Data is geanalyseerd, stakeholders zijn betrokken en de raad is geraadpleegd in een beeldvormende avond. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak voor een verbreed beleid Vrijkomende Agrarische Bebouwing dat in 2023 aan de raad wordt voorgelegd.
--	--	--	--

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Vrijtijdseconomie	<ul style="list-style-type: none"> • Verhogen van bestedingen en werkgelegenheid in de vrijetijdssector (C.1); • Toerisme is in balans: Toerisme & Recreatie zorgt niet voor overlast (bij inwoners of het landschap), maar draagt bij aan maatschappelijke doelen, zoals duurzaamheid, leefbaarheid, mobiliteit, bewegen & gezondheid, 	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Beter beleefbaar maken van de fiets-, wandel- en vaarroutenetwerken om inwoners en bezoekers te stimuleren de Alblasserwaard op de fiets, te voet of over water te bezoeken. (C.2, C.3).</u> Afgelopen jaar is de 0-meting uitgevoerd en de analyse inclusief plan van aanpak opgesteld. In 2023 gaan we over tot uitvoering. Dit betreft het plaatsen van de eerste panelen en het straatmeubilair. • <u>Verbeteren toeristische informatievoorziening, bebording en bewegwijzering in samenwerking met ANWB, Den Hâneker en andere stakeholders. (C.1, C.3)</u> Het traject heeft vertraging opgelopen. Er zijn verkennende gesprekken met uitvoerders gevoerd. In 2023 vindt de 0-meting plaats en stellen we een plan van aanpak op ter verbetering van de toeristische bebording. • <u>Ontwikkelen van het Smokkelaarspad. (C.1, C.2, C.3)</u> Het ontwikkelen van het Struinpad bij Nieuwpoort loopt op schema. In 2023 starten we met de vergunningaanvraag. • <u>Samenstellen arrangementen, samen met ondernemers en andere partners, voor bewoners en bezoekers van de 'Twin Cities' Nieuwpoort/Schoonhoven en herdenken we rampjaar 1672. (C.1, C.3, C.4)</u>

	educatie en opleidingen (C.2); <ul style="list-style-type: none"> Toeristen komen specifiek voor het verhaal van Molenlanden. Dit doen we door de beleving van landschap, kernen en iconen te vergroten (C.3); Door gebiedsmarketing en promotie staat Molenlanden 'op de kaart'. Hiervoor werken we samen met o.a. de provincie en marketingpartners (C.4). 		Het jubileumjaar van 350 jaar Oude Hollandse Waterlinie was een groot succes. Inmiddels is het feestjaar in de Twin Cities afgerond. <ul style="list-style-type: none"> <u>Versterken samenwerking in het Groene Hart door actief deel te nemen aan onderzoeken, projecten en activiteiten die worden georganiseerd door Stichting Groene Hart Verbinders. (C.4)</u> De samenwerking met marketingpartner Stichting Groene Hart Verbinders is verder versterkt. Onder andere door den Hâneker met initiatief 'Ontdek de Alblasserwaard' (voorheen Bezoek Gerrit) in contact te brengen met Stichting Groene Hart Verbinders. Deze samenwerking krijgt nog verder vorm en is onderdeel van gesprekken over toekomstige gebiedsmarketing.
--	--	---	--

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Vrijtijdseconomie Kinderdijk	<ul style="list-style-type: none"> Het icoon Kinderdijk vertelt een authentiek en aansprekend verhaal. (D.1) 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Inzet van het Werelderfgoed Kinderdijk als motor voor het herstel van de toeristische sector in de Alblasserwaard (onder andere door ondersteunen/verbinden/initiëren bij het realiseren van producten op basis van het Verhaal van Kinderdijk/de Polder en de recreatieve infrastructuur). (D.1)</u> Als basis voor de toeristische producten is, in samenwerking met de SWEK, de molenaars en de gemeente Alblasserdam, het verhaal van Kinderdijk opgesteld. Daarnaast is er een verkenning uitgevoerd naar de kosten, baten en kansen van het werelderfgoed. Deze documenten geven een goede basis voor een doelgerichte en efficiënte productontwikkeling in de komende jaren.
	<ul style="list-style-type: none"> De dorpen Kinderdijk en Alblasserdam ontwikkelen zich in de luwte van de toeristenstroom. (D.2) 		<ul style="list-style-type: none"> <u>Actief bijdragen aan de ontwikkeling van Kinderdijk door te verbinden, te initiëren en zo nodig (aanvullende) kaders te stellen en op de gegeven kaders te controleren. (D.1, D.3)</u> Om de samenwerking te borgen is er een Samenwerkingsovereenkomst opgesteld (SOK) zie ook onder D4. In praktische zin zijn er belangrijke vorderingen gemaakt met het realiseren van een parkeerplaats voor touringcars en campers in Nieuw-Lekkerland en een transferium voor personenauto's in Alblasserdam. De parkeerplaats in Nieuw-Lekkerland wordt in het voorjaar van

- De verkeersveiligheid en leefbaarheid worden vergroot door een optimale grip op alle bezoekersstromen naar het Werelderfgoed over weg en water. (D.3)
- De bestuursstructuur is slagvaardig en flexibel, op alle niveaus weten belanghebbenden (dus ook bewoners) zich vertegenwoordigt bij de ontwikkeling van Kinderdijk. (D.4)
- De gezonde exploitatie van Kinderdijk herstelt zich na de coronacrisis. (D.5)

2023 opgeleverd. Voor het transferium in Alblasterdam zijn er uitgewerkte plannen voor de locatie onder de brug over de Noord.

- Inrichten van het entreegebied. (D.2)
De voorbereiding van de inrichting van het entreegebied is in volle gang. Samen met alle betrokkenen is er een stedenbouwkundig plan opgesteld. Ook is gestart met de voorbereiding van het bestemmingsplan. Om de uitvoering van het plan mogelijk te maken is inmiddels een deel van de percelen met het daarop aanwezige vastgoed verworven.
- Ondersteunen van het herstel van de SWEK in de vorm van een financieel arrangement. (D.4)
Het bereiken van een overeenstemming over een samenwerkingsovereenkomst en een daaraan verbonden financieel arrangement was een gevoelig en complex proces. Inmiddels is er overeenstemming over een concept dat in 2023 aan de besturen ter goedkeuring wordt voorgelegd.
- Werven van externe financiering van middelen voor de uitvoering van projecten in het uitvoeringsprogramma. (D.5)
Er is in kaart gebracht welke subsidies/bijdragen extern bij provincie, rijk en Europa beschikbaar zijn om de ontwikkeling van Kinderdijk te ondersteunen. Daarnaast is er een mogelijke strategie ontwikkeld om de aanvragen voor subsidies/bijdragen kansrijk te maken. De huidige situatie in de wereld maakt het er voor overheden niet makkelijker op om gelden vrij te maken voor de ontwikkeling van erfgoed. Aan de andere kant is er de verwachting dat de bezoekersaantallen in 2023 die van het topjaar 2019 weer zullen benaderen.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Arbeidsmarkt	Verbetering aansluiting van vraag en aanbod van arbeidskrachten in de regio, waarbij we optimaal gebruik maken van ieders mogelijkheden (E1).	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Deelnemen aan het RMT (Regionaal MobiliteitsTeam) AV werkt door (aanvullende crisisdienstverlening door corona).</u> Dit onderdeel is volgens planning uitgevoerd. • <u>Onderzoeken of Molenlanden financieel bij gaat dragen en deel gaat nemen aan i_lab wat in Gorinchem wordt opgezet.</u> Er is een verkenning uitgevoerd met de nieuwe colleges. De vraag die in 2023 beantwoord moet worden is of en in hoeverre de regiogemeenten (waaronder Molenlanden) financieel en inhoudelijk gaan bijdragen aan i_lab. • <u>Continueren en herijken van de activiteiten op het gebied van Onderwijs.</u> Volgens planning uitgevoerd. Zoals benoemd bewegen we hierin mee met de behoefte vanuit onderwijs en ondernemers na corona. Dit betekent dat in 2022 een tweetal techniekroutes en de scholenmarkt heeft plaatsgevonden. • <u>Deelnemen aan de arbeidsmarktregio en de activiteiten die daaronder vallen.</u> Dit onderdeel is volgens planning uitgevoerd. • <u>Versterken van bestaande initiatieven en structuren zoals de Sity academy en WIJL.</u> Dit onderdeel is volgens planning uitgevoerd.

Prestatie indicatoren

Indicator	Realisatie 2022	Streefwaarde 2024	Bron
Werkloosheidspercentage	3,0% (2021)	3,4%	Waar staat je gemeente
Netto arbeidsparticipatie	73,7% (2021)	68,4%	CBS
Aandeel betalende bezoekers t.o.v. totaal	26,6%	40%	SWEK (Realisatiecijfers 2022)
Aantal toeristische overnachtingen	100.919	119.00 (+6% jaarlijks)	Eigen administratie (realisatiecijfers 2021)

BBV- indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Funciemenging	Verhouding tussen banen en woningen 2021	52,2	53,3
Bedrijfsvestigingen	Per 1000 inw 15-65 jr 2021	164,5	165,1
Banen	Per 1000 inw 15-65 jr 2021	685,4	805,5

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	3.048	2.347	1.325
B. Baten	2.468	1.468	400
C. Mutaties reserves	-426	155	66
Totaal Programma 5	1.006	724	859

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 135.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur € 75.000 Nadeel	Incidenteel	Voor de bedrijventerreinen Melkweg 1 ^e fase en 2 ^e fase Bleskensgraaf en Gelkenes Groot-Ammers zijn tussentijdse winstnamen bepaald. De winstname uit vorige jaren van Melkweg 1 ^e fase is op basis van de huidige berekening voor een deel teruggedraaid. Dit geeft een negatief resultaat op dit taakveld.
T33 Bedrijfsloket en -regelingen € 42.000 Nadeel	Incidenteel	Projecten en activiteiten: € 75.000 voordelig. Ten aanzien van de post agrarische zaken heeft het college in juni 2022 besloten € 50.000,- toe te kennen voor het project polders met waarden (Leader). Er is echter nog geen beschikking afgegeven door de provincie Zuid-Holland waardoor wij onze bijdrage in 2022 niet hebben kunnen betalen. Dat schuift door naar 2023. Daarnaast werden de Keukentafelgesprekken toch grotendeels gefinancierd vanuit de provincie, waardoor we dit budget zelf minder nodig hadden. Het lagere niveau van uitgaven wordt overigens geneutraliseerd via de reserve waar deze middelen uit betaald werden.
	Incidenteel	Mutaties reserves € 98.000 nadeel. Het grootste gedeelte van deze afwijking wordt veroorzaakt door de hier bovenstaande post. Doordat er minder uitgaven zijn geweest bij het onderdeel projecten en activiteiten volgt ook een lagere onttrekking ten gunste van de exploitatie.
T34 Economische promotie € 32.000 Nadeel	Incidenteel	Het nadelige verschil wordt hier voor het grootste gedeelte (€ 23.000) veroorzaakt door de kosten van salarissen en overhead. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

6. Dichtbij Molenlanden

- Doel is gerealiseerd
- Doel is deels gerealiseerd
- Doel is niet gerealiseerd

Missie

De gemeente is een toegankelijke en nabije partner die afstemt welke rol helpend is in het verder ontwikkelen van Molenlanden.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Alle producten en diensten waarbij dat mogelijk is digitaliseren we. Inwoners kunnen deze producten en diensten via de website aanvragen en afhandelen (A.1). • Continue verbetering van de kwaliteit van dienstverlening door het betrekken van inwoners en andere relevante (interne) partijen (A.2). • We zijn een benaderbare en bereikbare gemeente (A.3). 	 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Verbeteren van de webformulieren en waar nodig voorzien van online authenticatie (DigiD, eHerkenning en eIDAS) en online betaalmogelijkheid. (A.1)</u> Er staan na een lange aanloop sinds oktober 2022 nieuwe webformulieren online, waarvan sommige met DigiD. Er volgen nog meer webformulieren begin 2023. • <u>Verbeteren van de website met behulp van webstatistieken en gebruikservaringen van bezoekers van onze website. (A.1)</u> In het voorjaar van 2023 wordt er een verbeterslag gemaakt met de website. Dit is in 2022 niet gelukt. Web statistieken en gebruikservaringen (opgehaald in 2021) worden gebruikt. • <u>Verkennen van de aansluiting op de landelijke voorzieningen berichtenbox/Mijn Overheid. Inwoners hebben dan hun correspondentie met de gemeente en andere overheden zoveel mogelijk op één plek. Dit wordt gecombineerd met onderzoek naar de mogelijkheid om inwoners inzage te geven in hun lokale lopende zaak/zaken. (A.1)</u> Deze verkenning is verschoven naar 2023. • <u>Herzien van de dienstverlening via de servicepunten:(A.2)</u> Bij de begrotingsbehandeling van 2023 is besloten dat er één centraal punt komt voor het aanvragen en afhalen van reisdocumenten en rijbewijzen. Een raadsvoorstel over de uitwerking is aan de raad verstuurd. • <u>Betrekken van inwoners en andere relevante (interne) partijen bij de verbetering van onze dienstverlening. We gaan dat op verschillende manieren en binnen verschillende werkerreinen doen. (A.2)</u>

		😊	<p>Er is in 2022 op verschillende manieren aan inwoners gevraagd wat hun ervaring is. Onder andere bij Meldingen openbare ruimte en de servicepunten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Verbeteren van onze bereikbaarheid door te monitoren en uitvoeren van concrete verbeteracties gericht op directe bereikbaarheid en snel terugbellen. (A.3)</u> Op verschillende manieren wordt het onder de aandacht gebracht bijvoorbeeld rondom vakanties en in teamplannen.
--	--	---	---

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Regionale Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Goed contact met onze buur- en regiogemeenten en medeoverheden en flexibele samenwerking aan gezamenlijke opgaven. (B.1) • Een bepalende speler zijn in de regio waarbij we inzetten op samenwerking op die opgaven waar dat meerwaarde heeft. Opgaven en taken die we alleen beter kunnen, doen we zelf. (B.2) • Goed functionerende verbonden partijen vanuit het oogpunt van dienstverlening, governance en kosten. (B.3) 	😊	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Voortzetten college- en raadsontmoetingen met buur- en regiogemeenten en medeoverheden (B.1.1).</u> In 2022 hebben, nadat de meeste beperkingen in verband met corona waren opgeheven, de ontmoetingen met buur- en regiogemeenten weer plaatsgevonden. De frequentie was mede door de verkiezingen en soms langlopende formaties wel lager dan regulier.
		😊	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Participeren in en uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma 2022 van de geactualiseerde Regionaal Maatschappelijke Agenda (B.1.2).</u> Molenlanden heeft zijn bijdrage geleverd aan de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma 2022. Bij sommige opgaven heeft dat tot concrete producten geleid. Bij andere opgaven was de inzet meer procesmatig. Geconstateerd is ook dat een verdere herijking van opgaven en wijze van organiseren nodig is. De eerste stappen hiertoe zijn gezet.
		😐	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Participeren in de Groene Hart samenwerking in het kader van de NOVI (Nationale Omgevingsvisie) om te komen tot een (sub)regionale investeringsagenda waarbij Molenlanden bestuurlijk ambassadeur is voor de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (B.2.1).</u> Molenlanden heeft actief geparticipeerd in de samenwerking binnen het Groene Hart en ideeën/projecten aangedragen voor de regionale investeringsagenda. Dit heeft op Groene Hart niveau nog niet tot een concreet product geleid. Het resultaat is dan ook vertraagd.
		😊	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in de in 2021 vastgestelde Nota Verbonden Partijen (B.3.1).</u>

		😊	<p>Aan de meeste acties die gepland stonden voor 2022 is invulling gegeven. Hierover is ook een beeldvormende avond gehouden in december 2021. Op enkele acties, met name de beoogde evaluaties van verbonden partijen is vertraging opgelopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Aanscherpen prioriteiten en inzet op regionale samenwerking onder andere met het oog op herverdeling van functies binnen verbonden partijen in verband met de gemeenteraadsverkiezingen 2022 (B.3.2).</u> Gewerkt is aan de bewustwording van regionale samenwerking en het nemen van positie hierin. Bij het invullen van regionale functies en kandidaatstellingen is hierop geanticipeerd. Het college constateert dat zowel op regionaal als provinciaal niveau de gemeente Molenlanden bestuurlijk goed vertegenwoordigd is bij de opgaven die voor Molenlanden van belang zijn. Voorbeelden zijn Landbouw, RES, Bereikbaarheid en Wonen.
--	--	---	---

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan
Samenlevings- programma	<ul style="list-style-type: none"> Optimale afstemming van de bestuurlijke ambities op de activiteiten die er zijn in de dorpen en de stad (C.1). Vitaal samen leven, werken, ondernemen en participeren in Molenlanden na Corona (C2) 	😊 😐	<ul style="list-style-type: none"> <u>Voortzetten gebruik van het Samenlevingsprogramma als instrument. We gebruiken de update uit 2021 die aangeeft op welke onderwerpen energie zit in onze dorpen en stad. We passen de to do lijst van het Samenlevingsprogramma aan waar nodig. (C.1.1)</u> In 2022 is het overzicht op de Stads- en Dorpskaarten en Themakaarten behouden. We zijn blijvend in gesprek geweest als gemeente met de samenleving. <u>Doorontwikkelen van het Samenlevingsprogramma als instrument. Hiertoe zal een verkenning plaatsvinden samen met de raad en het netwerk. (C.1.2)</u> Het Samenlevingsprogramma is doorontwikkeld als instrument. Het idee hierachter is dat het als instrument een bijdrage levert aan bestaande processen en documenten (zoals visies en beleid). Uitgangspunten zijn dat we blijvend in gesprek zijn, benaderbaar zijn, inspringen op initiatieven uit de samenleving. De raad is hierin informierend meegenomen.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Doorontwikkelen stads- en dorpsgericht werken	<ul style="list-style-type: none"> We werken dorps- en stadsgericht waardoor we de betrokkenheid, inzet en autonomie van onze samenleving versterken. (D.1) Medewerkers kennen de inwoners/de samenleving en zijn hierbij betrokken. (D.2) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Opzetten van een online buurtplatform om mensen te bereiken en betrokkenheid te creëren. (D.1).</u> Er is voor gekozen om een online buurtplatform op specifieke projecten in de gemeente in te zetten. Op een gemeentebreed platform is de keuze niet gevallen omdat hier geen behoefte aan bleek. Het gekozen instrument sluit beter aan bij de behoeften van de organisatie en de samenleving. <u>Doorgaande leerlijn voor medewerkers door advies en consultatie op maat door team Kerngericht werken, aanpassingen in het leertraject en het inwerktraject (D.2)</u> Nieuwe trajecten zijn opgezet en uitgevoerd. Daarnaast zijn bestaande leergangen aangepast en korter en effectiever gemaakt. <u>Metten hoe de gemeente scoort op het gebied van participatie. Dit aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek naar de wijze waarop de effecten van participatie kunnen worden gemeten, wat afgerond wordt in 2021 (D.2).</u> Gemeentebreed heeft het onderzoek plaatsgevonden hoe we als gemeente scoren. Daarnaast zijn in 2022 voorbereidingen gedaan om per project te kunnen meten. Ook wordt er in het proces meer aandacht besteed aan intervisie en de organisatiecultuur.

Beleids- onderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Status	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> Eentransparante en democratische bestuurlijke besluitvorming. (E.1) 	 	<ul style="list-style-type: none"> <u>het verbeteren van de aansluiting van de representatieve democratie op de lokale samenleving;</u> Vooral voor en tijdens de verkiezingsperiode is actief door zowel raadsleden (campagne voeren) als collectieve raad (onder andere cursus Politiek Actief) aansluiting gezocht bij de lokale samenleving. <u>het vergroten van de grip op verbonden partijen;</u> De Verbonden Partijen Commissie heeft in 2022 zijn meerwaarde bewezen. Daarnaast is de uitvoering van de Nota Verbonden Partijen opgepakt en gemonitord tijdens een beeldvormende sessie. <u>het (politiek) voorbereiden van de verkiezingen en het inwerken van de nieuwe raad.</u>

De verkiezingen zijn voorbereid en begeleid met een Stemwijzer, verkiezingskrant, debatavond etc. De raad heeft meerdere inwerkssessies gehad.

- het aanbieden van opleidingen voor de raad en de raadsleden, de inzet van communicatiemiddelen, de organisatie van vergaderingen & bijeenkomsten en, indien passend in tijd en geld, ook het aangaan van experimenten en pilots.

De raadsleden hebben tijdens hun inwerkperiode diverse opleidingen gehad. De raadscommunicatie is gestructureerd en geïntensiveerd. De reguliere vergaderwerkzaamheden zijn uitgevoerd.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2022	Streefwaarde 2026	Bron
Tevredenheid inwoners dienstverlening (servicepuntenonderzoek 2022)	8,0	Boven de 8	Periodiek tevredenheidsonderzoek.
Bereikbaarheid gemeente inwoners (2021)	6,0	Minimaal 8	Onderzoek extern bureau.
Afhandeling vergunning aanvragen en initiatieven (2021)	90%	90% aanvragen/initiatieven op tijd afhandelen	Eigen monitoring en onderzoek. De streefwaarde voor 2023 is nu al bereikt.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Realisatie
A. Lasten	3.727	3.966	4.762
B. Baten	446	570	571
C. Mutaties reserves	0	1	1
Totaal Programma 6	3.281	3.395	4.190

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2022 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 795.000. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T01 Bestuur € 822.000 Nadeel	Incidenteel	De benodigde middelen in de voorziening voor de verplichtingen aan wachtgelders voor oud-wethouders wordt jaarlijks herberekend. Uit de herberekening volgde dat er een extra storting nodig was. Dit leidt tot een nadeel van € 671.000.
	Incidenteel	Salariskosten € 111.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien. Kosten voormalig personeel : € 36.000 nadeel als gevolg van een lagere bijdrage uit de voorziening dan geraamd. De werkelijke uitgaven waren lager.
T02 Burgerzaken € 27.000 Voordeel	Incidenteel	De ICT-gerelateerde lasten op dit taakveld zijn € 34.000 lager dan begroot. Dit heeft te maken met de vertraging in de implementatie van E-Burgerzaken waardoor deze niet in 2023 is opgeleverd en de aanschaf en implementatie van het nieuwe kiespakket dat te ruim begroot blijft te zijn.
	Incidenteel	De directe personeelslasten op het taakveld burgerzaken zijn ca. € 7.000 hoger dan begroot. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt doordat de vergoedingen woon-werkverkeer hoger zijn uitgevallen dan waarmee vooraf rekening gehouden is.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de renteopbrengst, en de onroerende zaakbelastingen.

Toelichting op de financiële realisatie

Op de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is een voordelig resultaat behaald van € 165k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022 voor wijziging	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Saldo 2022
T05 Treasury	949	757	715	42
T061 OZB woningen	5.347	5.427	5.422	5
T062 OZB-niet woningen	2.933	2.983	2.986	-3
T064 Belastingen Overig	27	31	32	-2
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	63.837	70.377	70.702	-326
T08 Overige baten en lasten	0	0	42	-42
B. Baten	73.093	79.574	79.898	-324
T05 Treasury	-665	-559	-490	-68
T061 OZB woningen	271	279	239	39
T062 OZB-niet woningen	273	220	274	-54
T064 Belastingen Overig	93	102	109	-7
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	8	8	9	-1
T08 Overige baten en lasten	1.328	940	997	-57
A. Lasten	1.309	991	1.138	-147
Toevoeging aan reserves	2.516	3.063	3.164	-101
Onttrekking aan reserves	-2.409	-4.114	-4.203	89
C. Mutaties reserves	108	-1.051	-1.038	-13
Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien	71.677	79.634	79.799	-165

Saldo	I/S	Toelichting
T05 Treasury € 110.000 Nadeel	Incidenteel	Het nadeel binnen dit taakveld wordt veroorzaakt door een obligatie die is afgelost in 2022 (volgens planning). In de calculatie stonden de couponinkomsten opgenomen voor heel 2022. Dit had slechts voor een deel van 2022 moeten zijn. Het verschil wordt hierdoor volledig veroorzaakt.
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds € 325.000 Voordeel	Incidenteel	De meeropbrengst van 723k betreft het effect van de decembercirculaire 2022 voor het jaar 2022. Het is niet toegestaan dit effect te verwerken in de jaarrekening. Daarnaast is er ook sprake van afrekeningen uit voorgaande boekjaren; -398k.
T08 Overige baten en lasten € 28.000 Nadeel	Incidenteel	Dit nadeel is een saldopost van diverse niet aan een taakveld toe te rekenen kleinere mutaties. Na verrekening met reserves is dit € 28.000.
T061 OZB woningen € 34.000 Voordeel		<p>De direct toegerekende salarislasteren voor het product OZB woningen zijn ca. € 29.000 lager dan begroot. In de begroting worden de begrote salarissen verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie blijkt niet altijd overeen te komen met deze aannames waardoor zich afwijkingen voordoen. Zie hiervoor de toelichting onder algemeen.</p> <p>De uitvoeringskosten voor het opleggen van de OZB woningen zijn ca. € 10.000 lager. Deze afwijking wordt veroorzaakt door een onderbesteding op proceskosten (beroep- en bezwaarzaken naar aanleiding van de wet WOZ). Dit komt doordat de rechter nog geen uitspraak op een flink aantal zaken heeft gedaan. Hier staan echter € 5.000 minder belastingopbrengsten tegenover, omdat er iets meer bezwaren tegen WOZ-waarden toegekend zijn dan waar vooraf rekening mee was gehouden.</p>
T062 OZB niet-woningen € 51.000 Nadeel	Incidenteel	Het nadeel op het product OZB-niet woningen wordt volledig veroorzaakt door de direct toegerekende salarislasteren. Deze zijn hoger dan vooraf begroot. In de begroting worden de begrote salarissen verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie blijkt niet altijd overeen te komen met deze aannames waardoor zich afwijkingen voordoen. Zie hiervoor de toelichting onder algemeen.

Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2022.

Onvoorzien

In de begroting 2022 was een bedrag van € 40.000 voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2022 € 15.000 ten laste van onvoorzien gebracht voor het 'Toekomstperspectief de Beemd'. Het overige bedrag van € 25.000 is afgeraamd bij de Najaarsnota 2022.

Belastingen

Voor de toelichting op de belastingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Overhead

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de uitgaven zoveel mogelijk op de directe taakvelden worden verantwoord. Kosten voor meerdere taakvelden worden verantwoord op taakveld 04 Overhead. Het gaat om de zogenoemde PIOFACH kosten (Personeel Informatie Organisatie Financiën Automatisering Communicatie en Huisvesting).

De overhead bestaat uit de personeelskosten en andere kosten die niet direct aan de taakvelden kunnen worden toegerekend, omdat ze feitelijk voor meerdere taakvelden worden gemaakt. Het betreft de zogenaamde PIOFACH kosten (Personeel Informatie Organisatie Financiën Automatisering Communicatie en Huisvesting). Het BBV schrijft voor om deze kosten te verantwoorden op het taakveld 04 Overhead.

<i>Bedragen X € 1.000</i>	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijz 2022	Rekening 2022	Saldo 2022
Directe personeelskosten aan overhead	8.374	8.217	8.606	7.759	847
Indirecte personeelskosten	816	899	877	774	103
Huisvestingskosten	731	787	632	637	-5
Bijdrage/ storting aan voorziening	276	0	319	248	72
Facilitaire kosten	307	353	316	354	-38
Automatisering ICT	2.032	2.265	2.566	2.249	317
Informatiebeheer	100	145	146	127	20
Materieel en vervoer	206	204	240	267	-28
Wet Open Overheid	0	123	0	0	0
Doorontwikkeling bedrijfsv. (vh basis op orde)	266	0	0	0	0
Overige kosten bedrijfsvoering	366	274	590	540	50
Afschrijving en rente	987	1.423	1.162	981	181
Toerekening overh. aan investeringen	-491	-685	-785	-744	-41
A. Lasten	13.970	14.005	14.669	13.192	1.477
Bijdragen	-307	-145	-267	-288	21
Totaal (lasten minus baten) Overhead	13.663	13.860	14.402	12.904	1.498
Overige reservemutaties taakveld overhead	-1.651	-324	-610	-610	0
Totaal overhead inclusief reservemutaties	12.012	13.536	13.792	12.294	1.498

Toelichting

In de begroting worden de begrote directe en indirecte personeelskosten (salaris- en inhuurkosten) verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie blijkt niet altijd overeen te komen met deze aannames waardoor zich afwijkingen voordoen. Dit beeld is zichtbaar over alle taakvelden. Voor het taakveld overhead betekent dit dat er meer op de directe taakvelden verantwoord is dan bij de begroting is aangenomen. De onderbesteding bij de dotatie aan de voorziening betreft een lagere storting in de voorziening voor verlofsparen dan waar in de begroting rekening mee gehouden is.

De onderbesteding op de ICT-lasten heeft betrekking op lagere licentiekosten dan begroot, vertraging in de uitvoering van de WOO (wet open overheid) en het meerjarig informatiebeveiligingsplan.

De onderbesteding op de afschrijvingen betreft het project Dataplatform Molenlanden. De investering wordt voor het grootste deel uitgevoerd in 2023. Omdat hiervan besloten is dit in één keer af te schrijven komt het restant budget voor de afschrijvingskosten bij de over te hevelen middelen bij de resultaatsbestemming.

Overige

Een post die niet tot de overhead behoort maar wel moet worden verantwoord is de Vennootschapsbelasting (VpB) op Taakveld T09. Hierop is incidenteel een verschil ontstaan ten opzichte van de begroting van € 39.000 dat verband houdt met de winstnemingen bij de grondexploitatie. Over deze winst moet vennootschapsbelasting worden betaald.

Paragrafen

Naast de beheerprogramma's zijn er in de jaarstukken een zevental programma overstijgende paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal aspecten. U krijgt zo inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De volgende paragrafen zijn in deze jaarstukken opgenomen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

Paragraaf Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente Molenlanden en maken deel uit van het beleid van de gemeente. In deze paragraaf informeren wij u over de uitkomsten en het doel van de verschillende heffing.

De gemeente Molenlanden kent de volgende belastingen en heffingen:

- a. (on-)roerende-zaakbelastingen (OZB/RZB)
- b. rechten
- c. rioolheffing
- d. afvalstoffenheffing
- e. toeristenbelasting

De genoemde belastingen onder a en e zijn voor het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen. De rechten, rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn een vergoeding voor de diensten van de gemeente en mogen maximaal kostendekkend zijn. Het beleid gaat uit van kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor de begraafrechten wordt in de periode vanaf 2022 in drie jaar gestreefd naar een kostendekkingspercentage van 80%.

Geraamde en gerealiseerde heffingen

Gerealiseerde heffingen <i>Bedragen x €</i>	Geraamd	Gerealiseerd
Afvalstoffenheffing	5.518.022	5.515.923
Rioolheffing	4.134.745	4.134.955
Begraafrechten	1.112.000	1.185.970
Leges omgevingsvergunningen	2.095.850	2.054.507
Secretarieleges	485.000	486.512
OZB niet-woning gebruik	1.293.538	1.294.442
OZB niet-woning eigenaar	1.689.083	1.691.061
OZB woning eigenaar	5.426.721	5.421.551
Toeristenbelasting	245.000	244.278
BIZ-heffing	13.300	13.100

Onroerende zaakbelastingen

De 'onroerende zaakbelastingen' worden geheven van de eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden, overige gebouwen en niet-cultuurgronden. Daarnaast wordt 'onroerende zaakbelasting' geheven van eigenaren van woningen. Deze belastingen worden geheven over de waarde van onroerende zaken.

De tarieven voor de onroerende zaakbelastingen (OZB) zijn toegepast op de getaxeerde waarden. De herwaardering vindt jaarlijks plaats. De gehanteerde waarden voor 2022 (waardepeildatum 1-1-2021) waren ten opzichte van 2021 (waardepeildatum 1-1-2020) voor de woningen met 11,6 % gestegen. De waarden van niet-woningen zijn in deze periode met 0,9 % gedaald. De tarieven zijn uitsluitend aangepast met de inflatiecorrectie van 1,5 %.

De totale opbrengst uit de onroerende zaakbelastingen bedroeg in 2022 € 8.407.054.

Rechten - leges

Hieronder vallen onder meer de leges voor een paspoort of een omgevingsvergunning en de begraafrechten. Uitgangspunt in Molenlanden is dat de rechten kostendekkend zijn. Dit geldt niet voor evenementenvergunningen (Titel 3 van de Legesverordening). We hebben besloten om deze tarieven niet kostendekkend te laten zijn. Hiertoe is besloten vanwege de positieve invloed die evenementen hebben op de leefbaarheid van de gemeente.

De opbrengst van de secretarieleges zijn in 2022 in lijn met de verwachting bij de Najaarsnota. De opbrengst van de bouwleges zijn in 2022 lager dan begroot. De verwachte toename van de leges bij de Najaarsnota is iets achtergebleven bij de werkelijkheid.

Het totaaloverzicht van de leges in 2022 is als volgt:

Leges <i>Bedragen x €</i>	Totale lasten	Totale baten	Kostendek- kendheid	Resultaat
1 Algemene dienstverlening				
1.1 Burgerlijke stand	92.683	65.523	71%	-27.160
1.2 Reisdocumenten	365.616	274.104	75%	-91.512
1.3 Rijbewijzen	263.552	182.824	69%	-80.728
1.4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	9.769	7.853	80%	-1.916
1.9 Overige publiekszaken	8.915	7.805	88%	-1.110
1.10 Gemeentearchief	6.930	9.447	136%	2.517

1.11 Huisvestingswet	2.134	1.254	59%	-880
1.12 Leegstandwet	524	264	50%	-260
1.16 Kansspelen	243	725	298%	482
1.17 Kabels en leidingen	98.910	119.506	121%	20.596
1.18 Verkeer en vervoer	21.77	8.823	40%	-12.954
1.20 APV	1.235	325	26%	-910
2 Fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning				
2.2 Vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	75.651	65.384	86%	-10.267
2.3 Omgevingsvergunning	1.774.327	2.090.249	118%	315.922
2.8 Bestemmingswijziging zonder activiteiten	92.833	54.150	65%	-28.683
3 Europese dienstenrichtlijn				
3.1 Horeca	4.904	1.837	37%	-3.067
3.2 Organiseren evenementen of markten	7.909	1.918	24%	-5.991
3.6 Winkeltijdenwet	150	118	79%	-32
Totaal	2.818.062	2.892.109	102%	74.047

Rechten – begraafrechten

De begraafrechten worden geheven voor begrafenissen en het onderhouden van de begraafplaatsen. Het aantal begrafenissen was in 2022 redelijk gemiddeld. Het aantal grafrechten dat werd verlengd was 25% hoger dan in 2021 waardoor een hogere opbrengst is gerealiseerd dan begroot.

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Het kostendekkingspercentage voor de afvalstoffenheffing was in 2022 95%. Het lagere kostendekkingspercentage is het gevolg van de beleidskeuze om de kosten voor het afvalbeleidsplan te dekken vanuit de algemene reserve en daarnaast de egalisatievoorziening in te zetten om de stijging van het tarief te beperken tot 1,5%.

Iedere zelfstandige wooneenheid binnen de gemeente wordt aangeslagen voor deze belasting. Molenlanden hanteert tarieven voor één- en meerpersoonshuishoudens. Het al of niet gebruikmaken van de gemeentelijke ophaaldienst, is hiervoor niet relevant. Voor de recreatiewoningen in parken is een afwijkende regeling getroffen. Deze hebben een eigen contract met Waardlanden voor grote verzamelcontainers.

Afvalstoffenheffing	
<i>Bedragen x €</i>	
Lasten taakveld	4.876.745
Overhead	109.323
BCF BTW	957.182
Totale lasten	5.943.250
Afvalstoffenheffing	5.515.923
Overige inkomsten	-
Totale baten	5.515.923
Kostendekkendheid	93%
Resultaat	427.327

De gemeente Molenlanden heft zowel rioolheffing van de eigenaar als van de gebruiker van een op het riool aangesloten onroerende zaak. De gebruikersheffing wordt geheven door middel van een opslag per m³ waterverbruik. Het waterleidingbedrijf Oasen int dan ook deze heffing. Het kostendekkingspercentage voor de rioolheffing was in 2022 114%.

Het resultaat is veroorzaakt door fors lagere extracomptabele lasten dan oorspronkelijk begroot. De BTW op investeringen is fors lager alsmede de investeringen in duikers en baggeren. Daarnaast zijn salariskosten, overhead en kapitaallasten lager dan begroot. Het resultaat is toegevoegd aan de voorziening riolering.

Rioolheffing	
<i>Bedragen x €</i>	
Lasten taakveld	2.837.968
Overhead	293.595
BCF BTW	517.624
Totale lasten	3.649.187
Rioolheffing	4.175.309
Overige inkomsten	-
Totale baten	4.175.309
Kostendekkendheid	114%
Resultaat	-/- 526.122

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven per persoon per nacht. De opbrengst van de toeristenbelasting is in 2022 toegenomen doordat Vakantiepark Molenwaard in 2021 vanaf mei open was en in 2022 het gehele jaar.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo), onderdeel van de Rijksuniversiteit Groningen, onderzoekt jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten. De uitkomsten worden jaarlijks gepubliceerd in de Coelo-atlas.

De Coelo-Atlas over 2022 geeft aan dat de gemeente Molenlanden op plaats 151 staat van 349 gemeenten. Nummer 349 is daarbij de duurste gemeente. Uit de atlas blijkt dat het OZB-tarief van Molenlanden onder het gemiddelde van Nederland zit. De gemiddelde woningwaarde is net boven het gemiddelde van Nederland. Bij de milieuheffingen scoren de tarieven van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing van Molenlanden net boven het landelijk gemiddelde.

Kwijtschelding

Inwoners van Molenlanden met de laagste inkomens kunnen kwijtschelding krijgen van de afvalstoffenheffing en de rioolafvoerheffing. Voor deze kwijtschelding moeten inwoners voldoen aan de eisen van de ministeriële regeling.

In 2022 kwamen 248 inwoners in aanmerking voor automatische kwijtschelding. Daarnaast zijn er 220 verzoeken binnengekomen. Van deze 220 verzoeken zijn er 123 geheel of gedeeltelijk toegewezen en 97 afgewezen of ingetrokken.

Het totaalbedrag aan kwijtschelding bedroeg € 146.610.

Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de volgende vraag: in welke mate is de gemeentelijke financiële positie toereikend om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen? Inzicht in de omvang van de risico's is een voorwaarde voor een gezonde bedrijfsvoering. Bij de besluitvorming kan hiermee rekening worden gehouden. De financiële inschatting van de risico's wordt gerelateerd aan de vermogenspositie van de gemeente. Binnen de organisatie is globaal geïnventariseerd welke risico's er bekend zijn. Op basis van de risico's is het weerstandvermogen berekend. Volgens artikel 20 van de Financiële verordening moet de gemeenteraad een nota 'Weerstandvermogen & risicobeheersing' vaststellen. In deze nota zijn de uitgangspunten voor de risicobeheersing en het risicobeheersingsproces vastgelegd.

Financiële kengetallen

In deze risicoparagraaf zijn aan het eind een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze getallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Beleid en beschikbaarheid van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit ziet er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit <i>Bedragen in €</i>	Jaarstukken 2022	Begroting 2023
Algemene reserves (vrij aanwendbaar)	24.578.624	31.030.189
Begrotingssaldo / Jaarrekeningresultaat	8.490.292	559.000
Post onvoorzien		40.000
Totale Weerstandscapaciteit	33.068.916	31.629.189

Voor de hoogte van de algemene reserve is uitgegaan van het saldo van de algemene reserve op de balansdatum inclusief de geplande onttrekkingen/toevoegingen.

Weerstandratio

De weerstandratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de geïnterpreteerde risico's.

Weerstandvermogen	2023
UITSTEKEND	6,6

Een ratio van >1,0 is noodzakelijk om alle risico's te kunnen opvangen. Een ratio onder de 1,0 is onwenselijk. Een ratio van >2,0 of hoger is uitstekend. Een ratio van 6,6 is uitzonderlijk goed.

Beleid met betrekking tot de risico's

Bij elk risico wordt een inschatting gemaakt: wat is de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet en wat zijn de financiële consequenties hiervan. Dit wordt uitgewerkt in een kans- en een gevolgwaarde.

Benadering van de risico's en de vertaling in kans en het effect

We kijken eerst naar de totale omvang van het te lopen risico, als deel van het totaalbedrag dat als last is opgenomen in de jaarrekening. Zo duiden we de risico's in omvang. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij wordt de volgende indeling gehanteerd:

- Laag: Het gevolg van het risico wordt voor 25% meegenomen in het risicoprofiel.
- Gemiddeld: Het gevolg van het risico wordt voor 50% meegenomen in het risicoprofiel.
- Hoog: Het gevolg van het risico wordt voor 75% meegenomen in het risicoprofiel.
- Zeer hoog: Het is nagenoeg zeker dat het risico zich voordoet. Voor het gevolg van het risico wordt een voorziening getroffen of dit is financieel verwerkt in de begroting.

Van een risico zijn de geschatte (totale) kosten (kans x effect) gekwantificeerd en opgenomen in de tabel van risico's.

De financiële risico's die zich voordoen

In de tabel op de volgende pagina treft u de gekwantificeerde risico's aan. Het totaal aan risico's bedraagt € 5.007.642 (was € 5.660.737 bij de begroting 2023). Deze daling wordt veroorzaakt door lagere inschattingen van de risico's op de onderwerpen: grondexploitatie, dividenden, stijging van rentelasten op basis van de noodzakelijke geldbehoefte (deze wordt nu iets lager ingeschat). De belangrijkste oorzaak is het wegvallen van de zogenaamde REMU-claim die eind vorig jaar nog wel vermeld stond en er nu uit is omdat dit geen risico meer is.

Omschrijving <i>Bedragen x €</i>	Totale omvang van te lopen risico	Omvang risicogedeelte	Kans dat risico zich voordoet	Geschat risico (omvang x kans)
Grondexploitatie*				987.750
Garanties (fin. Lasten 1% over hoofdsom)	153.984.000	153.984	25%	38.500
Gemeentefonds	71.029.000	1.420.580	75%	1.065.435
BTW compensatiefonds overschrijding plafond	4.500.000	200.000	25%	50.000
Dividenden Stedin en BNG	260.881	130.440	50%	65.220
Bedrijfsvoering loonkosten en overhead	25.549.000	2.554.900	25%	638.725
Stijging rentelasten	25.000.000	250.000	50%	125.000
Leges bouwvergunningen	1.575.850	787.925	50%	393.962
Participatie	1.461.000	146.100	50%	73.050
Jeugdzorg	10.700.000	1.070.000	75%	802.500
WMO	6.000.000	600.000	50%	300.000
Leerlingenvervoer	850.000	85.000	50%	42.500
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	2.000.000	200.000	25%	50.000
Prijsstijgingen t.g.v. Crises	10.000.000	500.000	75%	375.000
Totaal				5.007.642

*De opbouw van de risico's rondom dit onderwerp staan beschreven op de volgende pagina.

Toelichting risico's

Grondexploitaties en Vastgoed Projecten

Voor de risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties en vastgoedprojecten is uitgegaan van het risicoprofiel op individueel niveau en een recente doorrekening van alle grondexploitaties.

De risico's op grondexploitaties bedragen:	€ 488.800
De risico's op de overige grondgebonden projecten bedragen:	€ <u>498.950</u>
Totaal	€ 987.750

Garanties en waarborgen

De gemeente staat garant voor tal van leningen en deelnemingen. De kans dat zich hierbij risico's voordoen, is erg klein. Het risico is bepaald op 0,1% van de hoofdsom, de kans daarop als klein, 25%. De mogelijke risico's als gevolg van extra te verlenen garanties in verband met de coronacrisis worden afgedekt door het Noodfonds.

Gemeentefonds

Het Kabinet is voornemens in 2026 de tijdelijk geschrapte 'opschalingsschorting' weer toe te passen. Dit zal een negatief effect op de ontwikkeling van het accres hebben. Daarnaast is van belang dat de minister van Binnenlandse Zaken er naar streeft 'om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten'. Daarvoor wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt. Daarbij wordt de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de onroerendezaakbelasting (OZB) en de motorrijtuigenbelasting (MRB) bekeken. Nadere uitwerking, in gesprek met medeoverheden, volgt nog. Waarschijnlijk komt er vóór de zomer een zgn. Contourennota. De integratie-uitkering Sociaal Domein/Voogdij 18+ vormt een mogelijk risico, omdat deze naar verwachting anders wordt verdeeld met ingang van 2022. De mogelijkheid bestaat dat er een gedeeltelijke compensatie komt. Het risico voor het gemeentefonds wordt ingeschat op 75%.

BTW-compensatiefonds

Gemeenten en provincies kunnen vanaf 2016 tot een vastgesteld maximum BTW declareren. Verschillen ten opzichte van het plafond worden aan gemeenten uitgekeerd. Praktijk is dat gemeenten steeds meer bij het BTW-compensatiefonds declareren en vervolgens via het gemeentefonds op de algemene uitkering worden gekort. Met een omvang van € 4.500.000 merken wij € 200.000 aan als risico.

Dividend Stedin en BNG

Jaarlijkse schommelingen van dividend kunnen een verschil van de raming betekenen in de begroting. De signalen die er waren in verband met de coronacrisis dat Stedin en BNG geen dividend zouden uitkeren, is inmiddels naar de achtergrond verdwenen. Ook zijn de aandelen van Stedin voor een deel preferente aandelen. Daarom merken wij dit nog steeds aan als 100% onzekerheid met een kans van 75%.

Bedrijfsvoering loonkosten en overhead

Het gaat om risico's van nog niet voorzienbare kosten in verband met wachtgeld van politieke ambtsdragers en ontslag van personeel. Ook zijn er risico's op het gebied van informatiebeveiliging en juridische aansprakelijkheid. Er zijn en worden diverse beheersmaatregelen getroffen om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. Dit gebeurt op het terrein van informatiebeveiliging, back-up, uitwijkfaciliteiten en verzekeringen. Voor deze risico's hebben wij een inschatting gemaakt van 10% van de totale personeels- en bestuurskosten met een kans van 25%.

Stijging rentelasten

In de begroting 2023-2026 is rekening gehouden met een hogere rentestand bij de raming van de rentelasten op nieuw aan te trekken leningen. Het huidige rentebeleid van de ECB is er op gericht de inflatie te beteugelen gezien het feit deze nu is opgelopen naar percentages van boven de 10% terwijl 2% wenselijk wordt geacht. Op herfinanciering van bestaande leningen voor een langere periode lopen we geen risico. Het gaat alleen om nieuw aan te trekken leningen. Medio 2023 moet er waarschijnlijk wel een langlopend geld aangetrokken worden. We schatten de kans van verdere rentestijgingen in op groot.

Leges bouwvergunningen

De raming van de bouwleges vormt een risico. Met de komst van de Omgevingswet, die wederom is uitgesteld naar 1 januari 2024, is het lastig om op voorhand te bepalen welke effecten dit zal hebben voor gemeenten. Komen er juist meer aanvragen na die datum en welke kosten hangen hiermee samen? Het risico van een lagere opbrengst wordt hoog ingeschat. Het risicobedrag is bepaald op de halve omvang met een kans van 50% aan lagere opbrengsten.

Participatie

De GR Avres voert de Participatiewet, Minimabeleid en de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening uit voor onze gemeente. Hoewel het budget bij de uitvoering en het beleid door Avres leidend is, kan toch een tekort ontstaan. Avres heeft daarbij o.a. te maken met gevolgen van de coronacrisis, de energiecrisis en de leefgeldverstrekking aan opgevangen Oekrainers. Daardoor nemen ook de uitgaven voor minimavoorzieningen toe. De zittende medewerkers in de sociale werkvoorziening hebben loon- en baangarantie, terwijl de rijksvergoeding daalt. Avres speelt samen met de deelnemende gemeenten zo goed mogelijk in op deze ontwikkelingen. Het risico wordt op gemiddeld ingeschat.

Jeugdzorg (Dienst gezondheid en jeugd)

Jeugdzorg wordt door de serviceorganisatie jeugd (SOJ) uitgevoerd. Een nadelig exploitatieresultaat zal SOJ direct bij de deelnemende gemeenten op basis van een verdeelsleutel in rekening brengen. SOJ beschikt niet over reserves. Anderzijds wordt een voordelig verschil uitgekeerd. Qua sturing is het voortdurend zoeken naar een balans tussen zorgvraag en beschikbaar budget. Bij de beleidsplanning en het contracteren van zorgaanbieders is het beschikbare budget uitgangspunt.

Op basis van de beschikbare sturingsinformatie wordt ingeschat dat de geschetste effecten een risico vormen voor de Gemeente Molenlanden. Als uitgangspunt nemen we 10% van de totale kosten op als risicogedeelte, waarbij we uitgaan van een hoge kans.

Aanbieders van gesloten jeugdhulp hebben in toenemende mate problemen met hun bedrijfsvoering en het rond krijgen van hun exploitatie. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van het beleid om het aantal jeugdigen dat gesloten wordt geplaatst, terug te dringen. Bij de twee aanbieders in Zuid-Holland is de problematiek al zo groot, dat regio's en gemeenten in de provincie Zuid-Holland financieel moeten bijspringen. De omvang van de benodigde continuïteitssteun is nog onzeker.

WMO

Aan de hand van ervaringscijfers wordt zo realistisch mogelijk geraamd. Dat neemt niet weg dat er risico's bestaan, zoals de toename van het aantal cliënten met een indicatie voor huishoudelijke ondersteuning en andere maatwerkvoorzieningen. Dit is het gevolg van de dubbele vergrijzing, langer thuis wonen en het door het Rijk ingevoerde vaste abonnementstarief. Een ander risico vormen de aanbestedingen van begeleiding, dagbesteding (met vervoer) en trapliften, de verhoging van tarieven (door de AMvB 'reële marktprijs', krapte op de arbeidsmarkt en de gestegen materiaalkosten) en het open-einde karakter van de Wmo. Er wordt ingeschat dat er een gemiddelde kans is op een afwijking van 10% met een risico van 50%.

Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is een open-eind regeling. Het benodigde budget is vooral afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal aanvragen. De kans is bepaald op 'gemiddeld'.

Prijsstijgingen t.g.v. crises

In het afgelopen jaar zijn de prijzen van grondstoffen en eindproducten enorm gestegen. Dit heeft ook voor Molenlanden gevolgen gehad. We verwachten dat de inflatie nog wel een tijdje hoog zal blijven en zien dat de stijgende rente de inflatie nog niet goed kan dempen. Voor 2023 gaan we uit van een groot risico met een hoge kans. De prijsstijgingen zijn overigens voor een deel wel meegenomen in de begroting.

Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen laat zich nog niet financieel vertalen. Deze worden op een later tijdstip aan de gemeenteraad aangeboden. Dit is afhankelijk van nog uit te voeren onderzoeken. Als voorbeelden noemen we:

- Kinderdijk: ontwikkeling entreezone, tweede fase parkeervoorzieningen Westrand.
- Nadere invulling van het accommodatiebeleid, zoals het investeringsprogramma van circa € 10 mln.
- Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs Molenlanden 2021-2032 is door de gemeenteraad vastgesteld waar we de komende 12 jaren gaan investeren. Daarbij is besloten om separate besluiten te nemen over de exacte invulling en de financiële effecten van de projecten. De lasten die horen bij deze investeringen, die geschat zijn op 46 tot 52 mln. euro, zijn nog niet verwerkt in de meerjarenraming, maar worden na concretisering van de plannen opgenomen. Het plan is verdeeld in 3 blokken van elk 4 jaar waarin de prioritering is aangegeven. Het kan gaan om nieuwbouw, renovatie en/of aanpassingen op het terrein van duurzaamheid. In overleg met de scholen/schoolbesturen

worden de plannen uitgewerkt waarbij cofinanciering onderwerp van gesprek is. Elk afzonderlijk plan met een investeringsvraagstuk zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

- De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2024. De structurele financiële gevolgen van de Omgevingswet zijn op dit moment nog steeds niet volledig bekend en vormen een risico. Het gaat hier dan om de uitwerking van de personele consequenties, overhead etc. De specifieke risico's rondom de leges zijn opgenomen onder de leges bouwvergunningen.
- In het najaar van 2022 is de Hervormingsagenda Jeugd opgeleverd. Met de agenda wil men het stelsel verbeteren en de uitvoering van de jeugdhulp versterken. In deze agenda is er op hoofdlijnen overeenstemming tussen het Rijk en gemeenten over een aantal centrale thema's die in de komende tijd nader uitgewerkt moet worden. Het betreft o.a. de reikwijdte van de Jeugdwet, toegang en toeleiding naar de jeugdhulp, kwaliteit van de jeugdhulp en effectiviteit, kennis, leren en ontwikkelen. Naar verwachting zal landelijk ook opnieuw richting worden gegeven met kaders voor regionale samenwerking, inkoop, de beperking van administratieve lasten, belang van data en monitoring. Duidelijk is dat de hervormingsagenda een grote opgave is die van iedereen veel inzet zal vergen. Wat de financiële consequenties gaan zijn, is op dit moment onduidelijk. De eerste (mogelijke) kosten zouden gelden voor jaarschijf 2024.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is een aantal financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. In het onderstaande overzicht de uitkomsten:

Kengetallen:	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
A. Netto Schuldquote	1,5%	21,1%	1,8%
B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-8,1%	13,5%	-4,4%
C. Solvabiliteitsratio	60,9%	51,5%	61,2%
D. Structurele exploitatieruimte	3,7%	2,5%	8,6%
E. Grondexploitatie	2,4%	4,7%	3,9%
F. Belastingcapaciteit	102,9%	101,3%	92,3%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een netto schuldquote tot 100% wordt algemeen beschouwd als goed. Dit kengetal wordt voor de gemeente Molenlanden daarom als redelijk beoordeeld. Er is een correctie op dit getal als we de verstrekte leningen hieruit filteren. Ten opzichte van de begroting is het kengetal fors lager omdat door achtergebleven investeringen minder geldleningen zijn aangetrokken dan waar bij de begroting vanuit gegaan was.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. De ratio is hoog doordat er sprake is van een groot eigen vermogen. Een gezond percentage ligt in ieder geval boven de 20%. De gemeente Molenlanden komt ruimschoots uit boven deze ondergrens.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal laat zien dat er sprake is van een kleine ruimte in de structurele exploitatie van 2022.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het betreft hier de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Algemeen wordt een belastingcapaciteit tot 100% als goed beoordeeld. De gemeente Molenlanden scoort lager wat onder andere komt door de gehanteerde heffingskorting.

Beoordeling onderlinge verhouding tussen kengetallen

De gemeente Molenlanden heeft een stevige financiële reservepositie en een materieel sluitende meerjarenbegroting. De solvabiliteitsratio is hoog. Tegenvallers kunnen opgevangen worden door aanwending van de reserves, wat ook blijkt uit de hoge weerstandsratio. Het beleid is erop gericht om structurele uitgaven te dekken door structurele inkomsten.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf geven we uitleg over wat er in 2022 is bereikt bij het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente. We bekijken dit op basis van het geldende beleid en de daarbij beschikbaar gestelde financiële middelen. De belangrijkste onderdelen voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn de hoofdgroepen wegen, riolering, water, verlichting, groen en gebouwen. Ook is een aantal kleine kapitaalgoederen opgenomen die bijdragen aan het functioneren van de buitenruimte.

De kosten voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn gebaseerd op de beheerplannen. De kapitaalgoederen maken een belangrijk deel van de begroting uit. Deze kosten hebben zowel een beleids- als een beheeraspect. Het beleidsaspect komt primair tot uiting in de programma's, terwijl het beheeraspect bij het college ligt. De kapitaalgoederen bepalen in sterke mate de uitstraling, beleving, kwaliteit en ook de veiligheid van de openbare ruimte van de gemeente. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente en de daarmee samenhangende lasten. Het belang van een goed beleid en beheer is dus groot.

Gemeente Molenlanden

Met de vorming van de gemeente Molenlanden zijn de kapitaalgoederen van de oorspronkelijke gemeenten samengevoegd. Het onderhoud in 2022 is uitgevoerd volgens de onderhoudsplanningen van de diverse kapitaalgoederen, zoals aangegeven in het Integraal beheerplan Buitenruimte Molenlanden 2022-2026.

Het Integraal beheerplan is gebaseerd op de door de raad vastgestelde kaders. Hierbij is binnen de kaderstelling specifiek aandacht voor het beoogd onderhoudsniveau, de planning en de kosten van het onderhoud van de diverse kapitaalgoederen. Dit is verder uitgewerkt en vertaald in de beheerplannen. In het integraal beheerplan zijn naast harmonisatie en actualisatie, ook nadrukkelijk de raakvlakken met andere beleidsvelden verkend. Waar nodig zijn de raakvlakken vertaald naar uitvoeringsmaatregelen. Het beheerplan vormt de basis voor de meerjarenbegroting en de jaarrekening. Bovendien presenteert het een visie op het beheer, waarbij de vastgestelde kwaliteitsniveaus het uitgangspunt vormen. Verder zijn in het beheerplan de uitkomsten van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 integraal opgenomen en ingepast. In het kader van klimaatontwikkeling is een vervolg gegeven aan de diverse inspanningen die hiervoor nodig zijn.

Omvang Kapitaalgoederen

De totale oppervlakte van de gemeente Molenlanden is 19.160 ha. De kapitaalgoederen die de gemeente in beheer en onderhoud heeft liggen voornamelijk binnen de bebouwde kom van de 20 kernen. Uitzondering zijn de onderdelen Openbare Verlichting, Riolering, Straatnaamborden en onderdelen van Straatmeubilair.

De volgende gegevens geven een indicatie van de omvang van de kapitaalgoederen:

- In totaal is ca. 175 km verhardingen in beheer, met een totale oppervlakte van 1.539.600 m². Hiervan is ca. 355.000 m² asfaltverharding, ca. 1.170.000 m² elementenverharding en ca. 15.000 m² overige verhardingen.
- Binnen de gemeente staan in totaal ca. 6.050 verkeers- en straatnaamborden. incl. bewegwijzering en portalen, en ca. 374 overige verkeersvoorzieningen. Verder staan er ca. 418 schrikhekken, 538 afvalbakken, 24abri's, 587 banken en picknicksets, 180 bloembakken, 4.590 m¹ hekwerken, 4.500 palen, 33 stuks openbare kunst en 1.210 overige objecten (o.a. fietssluisen en fietsklemmen).
- Het totaal aantal verlichtingsobjecten (lichtmasten en armaturen) bedraagt ca. 10.342 stuks.
- In de gemeente bevinden zich in totaal 290 grote civieltechnische kunstwerken bestaande uit 197 bruggen, 35 duikerbruggen en 64 overige objecten, zoals kademuren, steigers en trappen. Daarnaast zijn er nog ca. 4.620 meter kleine duikers.
- De te beheren rioleringsvoorzieningen bestaan uit in totaal 431 km riolering, onderverdeeld in 205 km vrijval riool, 187 km druk- en vacuümriolering met 1.669 pompunits en 39 km persleidingen met 81 hoofdgemalen. Daarnaast zijn er nog 16 bergbezinkvoorzieningen ruim 14.000 kolken en ca. 12 km drainage.
- Het open water in de gemeente bestaat vooral uit kleine sloten, weteringen en plassen. De totale oppervlakte door de gemeente te onderhouden water is ca. 311.350 m².
- Langs de gemeentelijke watergangen staan ongeveer 30.900 meter oeverbeschermingen en liggen er ca. 12.400 meter natuurlijke oevers.
- De totale oppervlakte aan te onderhouden groenelementen binnen de gemeente bedraagt ongeveer 120 hectare en het aantal te onderhouden bomen is ongeveer 23.985 stuks.
- Er zijn in totaal 25 begraafplaatsen met daarop ca. 28.900 m² verhardingen, 41.250 m² groenelementen, 700 bomen, 39.200 m² grafvelden en 2 urnenmuren.
- In de gemeente zijn 132 speelplaatsen ingericht, met in totaal ca. 650 speel- en sporttoestellen en speelprikkel, ca. 1.100 m hekwerken, 1.135m ballenvangers, 3.327 m² kunstgrasvelden en 5.384 m² veiligheidsondergronden.
- In de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden bevinden zich 22 openbare kunstobjecten.
- Op dit moment heeft de gemeente 125 gebouwen in eigendom, waaronder 16 kerktorens, 4 rouwcentra, 17 gebouwtjes op begraafplaatsen, 8 sportgebouwen, 4 dorpshuizen, 6 brede scholen, 2 zwembaden, 1 stadhuis, 17 woningen (bij hoogspanningslijnen) en een aantal overige gebouwen.

Wegen

De wegenstructuur vormt de ontsluiting van de 20 kernen, verspreid over het gebied. De gemeente is verantwoordelijk voor het wegbeheer binnen de bebouwde kom. De wegen vormen binnen de kernen een belangrijke bijdrage aan een goede, veilige en toegankelijke leefomgeving. Bij de reconstructie van wegen of gebieden benutten we de kans om de leefomgeving te verbeteren. Dit doen we samen met de inwoners. De aanpassingen verbeteren de beleving en gebruikswaarde. Maatregelen door van klimaatontwikkelingen, zoals een robuust ontwerp voor het tegengaan van wateroverlast, betrekken we hierbij.

Het beheer van wegen richt zich op doelmatig onderhoud, waarbij we werken met een duidelijke prioritering. Om de middelen effectief in te zetten werken we binnen groot onderhoud en reconstructies zoveel mogelijk integraal. Er is een directe afstemming met de rioolplanning en andere producten binnen de openbare ruimte. Dit is te zien in de uitvoeringsplannen voor wegen en riolering die jaarlijks worden opgesteld. Door zetting en droogte in de afgelopen jaren is gebleken dat de wegen meer (ongelijkmatige) zetting vertonen. Hierdoor is er meer onderhoud nodig en vinden er op sommige locaties eerder vervangingen plaats.

In 2022 is weer de jaarlijkse visuele inspectie van het wegenareaal uitgevoerd. Het onderhouds- en vervangingsprogramma is waar nodig afgestemd op de resultaten van deze inspectie.

Op basis van het uitvoeringsplan zijn in 2022 diverse wegen aangepakt, waar mogelijk integraal met andere producten binnen de openbare ruimte. De uitvoeringsduur, van voorbereiding tot en met oplevering, is veelal 3 tot 4 jaar. In tabel 1 is een overzicht opgenomen met de stand van zaken van het Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2022.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding heeft in 2022 weinig klachten opgeleverd. Door de weersomstandigheden is de frequentie van gladheidsbestrijding in 2022 lager dan gemiddeld geweest.

Na het (verplicht) toepassen van chemievrije werkmethoden is er geen sprake meer van onkruidbestrijding maar van onkruidbeheersing. Dit heeft tot gevolg dat er geen bestrijdingsmethoden zijn die voorkomen dat achterblijvende wortelresten en zaad zorgen voor een snelle nieuwe aanwas van onkruid. Veeg-/borstelbeheer wordt zo goed mogelijk afgestemd op de onkruidbestrijdingsronden. Na een nieuwe aanbesteding van het bestek 'Onkruidbeheersing op verharding 2022-2025' is de onkruidbeheersing in 2022 in goede orde uitgevoerd.

Objecten in de openbare ruimte

In de openbare ruimte van de gemeente staat een groot aantal objecten. Deze objecten zijn ook in 2022 planmatig onderhouden en vervangen volgens de in de begroting opgenomen benodigde middelen.

Het gaat hierbij onder andere om verkeer- en straatmeubilair zoals verkeersborden, straatnaamborden, abri's, banken en afvalbakken. Ook bevinden zich 22 openbare kunstobjecten in de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden. Een deel van het jaarbudget voor deze objecten is uitgegeven aan incidentele schades, diefstal en vandalisme.

Civieltechnische Kunstwerken.

Het beheer en onderhoud van de Civiele Kunstwerken (o.a. bruggen, keermuren, steigers) is gericht op het veilig en doelmatig in stand houden van deze objecten. Zij vormen een cruciale schakel in het functioneren van de infrastructuur en leefbaarheid van onze gemeente.

Het is dan ook belangrijk dat dat deze infrastructurele verbindingen goed worden beheerd en onderhouden. Het zijn blikvangers die bepalend kunnen zijn voor de identiteit en het karakter van een dorp of stad. In het beheerplan is het areaal en de kwaliteit in relatie tot de kosten in beeld gebracht. De kosten voor onderhoud en vervanging zijn opgenomen in de begroting. Op basis hiervan plegen we planmatig onderhoud en voeren we vervangingen uit.

Jaarlijks schouwen we de kunstwerken op gebreken. Van dure en risicovolle kunstwerken, die op leeftijd zijn of een belangrijke verkeersfunctie hebben, monitoren we de kwaliteit door tussentijdse instandhoudingsanalyses te laten uitvoeren. Om de 3 jaar inspecteren we alle kunstwerken. Zo anticiperen we snel op risicovolle situaties.

Het afgelopen jaar zijn er diverse kunstwerken vervangen:

- Steiger en glooiing Veerweg, Nieuw-Lekkerland
- Bruggen Veersedijk en Hoogstraat, Nieuwpoort
- 3 bruggen Kasteellaan, Langerak
- Brug Menno van Coehoornsingel / Singel, Langerak
- 2 bruggen Dorpsweg, Hoornaar
- Brug Triangelstraat, Arkel

Er is gestart met de voorbereiding voor het vervangen van de volgende bruggen:

- 3 bruggen Wielewaalpark, Nieuw-Lekkerland
- 3 bruggen park Planetenlaan, Nieuw-Lekkerland
- Brug Nieuwpoortseweg / Tiendweg, Nieuwpoort
- Brug Tiendweg / Menno van Coehoornsingel, Langerak
- Brug Brugstraat, Oud-Alblas
- Bruggen Molenhoek en Tielmanstraat, Molenaarsgraaf
- 2 bruggen B-even, Ottoland
- Brug Reigerstraat, Schelluinen

Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de Openbare Verlichting is gericht op het doelmatig in stand houden van de huidige verlichting voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid en sociale veiligheid. Hierbij gebruiken we efficiënte en energiezuinige verlichtingsmiddelen.

Het aansturen van het dagelijks onderhoud aan de openbare verlichting is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Bureau OVL. Ook is het Bureau OVL een belangrijke schakel voor het taakveld openbare verlichting bij reconstructie-projecten. Hierin verzorgen zij onder andere het lichtontwerp, de aansluitingen op het stroomnet en directievoering.

Naast het reguliere onderhoud is conform het SER-energieakkoord extra aandacht gegeven aan het vervangen van energiezuinige verlichting, door gefaseerd ledverlichting toe te passen bij vervangingen en herinrichtingsprojecten. Om landelijk goed inzicht te krijgen in de energiebesparing doen wij mee met de OVL-monitor.

Ook in 2022 is er een groepsvervanging geweest waarbij veel armaturen en masten zijn vervangen, onder andere in Hoogblokland en Arkel. Verder hebben we bij diverse reconstructie werkzaamheden de openbare verlichting vervangen, onder andere in Schelluinen en de Veerweg in Nieuw-Lekkerland.

Spelen

Het beheer en onderhoud van de openbare speelvoorzieningen is gericht op het doelmatig in stand houden van de openbare speelvoorzieningen en het waarborgen van de veiligheid van de spelende kinderen en toezieende volwassenen conform het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS).

De speeltoestellen zijn afgelopen jaar een aantal keer geïnspecteerd en geschouwd. De uitkomsten zijn verwerkt in het beheerpakket en meegenomen in het beheerplan. Geconstateerde gebreken aan speeltoestellen zijn zo spoedig mogelijk hersteld. Planmatig onderhoud en vervanging uit het beheerplan is zo veel als mogelijk integraal opgepakt bij reconstructies en herinrichtingen.

Belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp van speelplaatsen is een uitdagende en gedurende het hele jaar te gebruiken speelomgeving. Om maatwerk per locatie te leveren, is participatie van gebruikers en omwonenden een belangrijke factor.

Het afgelopen jaar zijn onder andere de speelplekken bij Dreef 17 in Noordeloos en achter de Kerk in Waal heringericht. Verder is de speellocatie nabij het zwembad aan 't Hoog in Hoogblokland omgevormd naar een sport- en beleefpark, en is er een sport- en beleefpark gerealiseerd in Streefkerk. Daarnaast is er onder meer gestart met voorbereiding voor herinrichting van de speelplek aan het Blussé van Oud-Alblasplein in Oud-Alblas, en de speelplekken aan de Watermunt en aan de Leliestraat in Streefkerk.

Groen

Het onderhoud aan openbaar groen is erop gericht een acceptabel niveau te handhaven. Dit beeldkwaliteitsniveau is conform het beheerplan gesteld op B. Gebieden met een hoogwaardige of afwijkende inrichting worden op A onderhouden.

Als gemeente hechten wij veel waarde aan een groene leefomgeving. Hierbij spelen bomen als 'groene structuurdragers' en 'groene longen' een belangrijke rol. Bomen zorgen niet alleen voor een grotere belevingswaarde, maar houden ook water vast bij hevige regenval, geven schaduw bij hitte en zijn een verblijfplaats voor tal van vogels, insecten en vlinders. Als Molenlanden willen we stappen zetten in de klimaatopgave en de biodiversiteit verhogen. We zijn daarom in 2021 met het project 'aanplant 2021 bomen' gestart, waarbij het streven is om van 2021 t/m 2023 in totaal 2021 extra bomen te planten in de gemeente. In 2022 zijn ruim 700 bomen uitgereikt en in particuliere tuinen geplant en is het areaal gemeentelijke bomen met 112 toegenomen.

Om een voldoende robuuste invulling te geven aan de klimaatopgave binnen de Buitenruimte kijken we, naast het planten van meer bomen, nadrukkelijk naar uitbreiding van heester-/vaste plantenvakken en grasvegetaties. Bij de planvorming van nieuwbouw of herinrichtingen is er meer dan voorheen aandacht voor het inpassen van meer groen. Dit is een opgave die gezien de ruimteclaims van andere functies niet eenvoudig is. Op locaties waar dit mogelijk is en die zich ervoor lenen, worden natuurontwikkelingslocaties ingericht om de biodiversiteit te verhogen. Hier kunnen met het juiste beheer bloemrijke gras- en oevervegetaties en bopsplantsoen tot ontwikkeling komen. Een voorbeeld hiervan is de zuidelijke groenbuffer bij Langerak-Zuid waarvan de aanleg in 2022 is gestart.

Begraafplaatsen

In Molenlanden zijn, verspreid over de kernen, 25 begraafplaatsen aanwezig. Het totaal aantal begravingen is gemiddeld 270 per jaar. Door de coronapandemie lag dit aantal ook in 2022 nog fors hoger.

Alle begraafplaatsen worden conform het Beheerplan begraafplaatsen onderhouden op beeldkwaliteitsniveau A.

In 2022 is een herzien en geactualiseerd uitvoeringsplan begraafplaatsen gemaakt en vastgesteld. Hierin staan per begraafplaats de aanwezige knelpunten opgesomd inclusief de beoogde oplossingsmaatregelen.

De volgende werkzaamheden zijn in 2022 in voorbereiding gegaan, waarbij uitvoering in 2023 is voorzien:

- Aanbrengen urnenmuren in elke kern
- Realiseren van herdenkingsmonumenten op de verzamelgraven
- Ophogen middengebied begraafplaats Giessen-Oudekerk
- Uitvoeren achterstallige ruimingen

Voor de noodzakelijke uitbreiding van de begraafplaatsen in Hoornaar, Noordeloos en Giessenburg is in 2022 een eerste verkenning gedaan. In 2023 wordt, na verdere vooronderzoeken, een plan van aanpak voor uitvoering, inclusief kredietraming, opgeleverd en voorgelegd.

Riolering

We onderhouden het rioolstelsel van de gemeente op grond van de in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geformuleerde uitgangspunten en kwaliteitsniveaus. Met het uitvoeren van het GRP continueert de gemeente haar rioleringsbeheer. Daarmee voldoen we de komende jaren aan de wettelijke taken en beheren we op een financieel efficiënte wijze.

Op 30 juni 2020 is het geharmoniseerde Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 voor de Gemeente Molenlanden door de gemeenteraad vastgesteld.

In het Integraal beheerplan Buitenruimte zijn de uitkomsten van het GRP integraal verwerkt en ingepast. Bij de rioolrenovatiwerkzaamheden is de samenhang met herstraatwerkzaamheden namelijk van belang. De uitvoering van uitbreidingsplannen vindt plaats conform de eisen van de gemeente.

In het nieuwe GRP houden we rekening met een aantal risico's. De druk- en vacuümriolering komt in een aantal lintbebouwingen aan de maximale capaciteit. Als toestemming wordt verleend voor het bouwen van meerdere nieuwe woningen in de buitengebieden heeft dit consequenties. Hierdoor wordt namelijk de kans groter dat de riolering het niet meer aan kan. Het systeem moet dan worden aangepast of er moet naar een alternatief worden gezocht.

In 2022 is dit vraagstuk verder uitgewerkt. Er zijn berekeningen gemaakt en maatregelen opgesteld voor, in eerste instantie, de 7 prioritaire strengen. Dit wordt in het eerste kwartaal 2023 bestuurlijk behandeld. Verder zijn de korte termijn maatregelen zoals het onderzoek naar regenwater-aansluitingen opgestart en verwachten we de resultaten in het eerste kwartaal van 2023.

Door de drogere zomers van de afgelopen jaren is in de kernen merkbaar dat er meer zetting van de ondergrond plaatsvindt. Dit heeft gevolgen voor de riolering. Meer huisaansluitingen gaan kapot en de hoofdriolering komt ongelijkmatiger te liggen wat meer onderhoud vraagt en mogelijk kan gaan leiden tot snellere vervanging dan vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan is gepland. De kosten van het riool zijn via een kostendekkend tarief doorberekend. In de paragraaf Lokale Heffingen wordt dit verder toegelicht.

Op basis van het uitvoeringsplan zijn in 2022 diverse rioleringswerken aangepakt, waar mogelijk integraal met andere producten binnen de openbare ruimte. De uitvoeringsduur, van voorbereiding tot en met oplevering, is veelal 3 tot 4 jaar. In tabel 1 is een overzicht opgenomen met de stand van zaken van het Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2022.

Water

Watergangen zijn van groot belang voor de aan- en afvoer van hemelwater en grondwater. Door het baggeren van watergangen wordt voldoende afvoercapaciteit gewaarborgd. Vanuit het integrale beheerplan is een nieuw baggerplan opgesteld. Hierin is de kwaliteit en kwantiteit van de

aanwezige bagger inzichtelijk gemaakt. Aan de hand van dit baggerplan worden de watergangen cyclisch gebaggerd. De financiële consequenties van het beheerplan zijn in de begroting verwerkt.

Tevens zijn de duikers van belang voor de doorstroming van de watergangen. Deze duikers worden geïnspecteerd en gereinigd om dit te waarborgen. Op basis van de input uit de inspecties voeren we planmatig onderhoud en vervangingen uit.

Naast de duikers zijn de beschoeiingen en oeverbeschermingen opgenomen binnen de beheerplannen. Conform de waterplannen nemen we maatregelen waarbij we rekening houden met de klimaatontwikkelingen. Zo besteden we aandacht aan het behouden en vergroten van open water en het robuuster maken van watergangen en duikers. Als het mogelijk is, combineren we deze maatregelen met de reconstructies van wegen en riolering.

In 2022 zijn er in diverse kernen beschoeiingen vervangen in combinatie met de reconstructies van wegen. Tevens zijn er beschoeiingen vervangen waarvan de levensduur was verlopen. Op enkele locaties zijn nieuwe beschoeiingen geplaatst om – toekomstige - verzakking van de weg en de berm te voorkomen. In het kader van klimaatontwikkeling zijn wij, op een aantal locaties waar geen beschoeiing meer noodzakelijk was, overgegaan op een natuurlijke berm of een natuurvriendelijke oever.

Gebouwen

Van alle gemeentelijke gebouwen zijn Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) gemaakt. Deze zijn digitaal beschikbaar. Hierdoor zijn de onderhoudsbehoefte en de daaraan verbonden kosten voor de langere termijn inzichtelijk. De MJOP's worden elke drie jaar geactualiseerd. De laatste keer was in 2022, met uitzondering van de zwembaden (2021). Aan de hand van deze MJOP's kan worden bepaald welk bedrag we jaarlijks in de onderhoudsvoorziening moeten storten om het (groot) onderhoud op langere termijn te kunnen bekostigen.

Voor de kerktorens gelden de MJOP's tevens als basis voor het aanvragen van onderhoudssubsidies bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Deze subsidies zijn in 2019 aangevraagd en toegekend voor de periode 2020-2025.

Voor de invulling van de voormalige bibliotheek in Giessenburg is er een lokaal initiatief. Het pand wordt op tijdelijke basis ingevuld in opmaat naar de definitieve invulling.

Het pand aan de Burgemeester Viezeestraat 3 in Bleskensgraaf is ingericht als servicepunt totdat de nieuwe werklocatie in de Spil is gerealiseerd. De planning is om dit pand in mei/juni 2023 te verkopen.

In 2015 is het perceel Onderweg 2 in Arkel aangekocht ten behoeve van de realisatie van de 2e ontsluitingsweg in Arkel. Een gedeelte van dit perceel is gebruikt voor de op- en afrit van de 2e ontsluiting. De rest van deze locatie wordt verhuurd. Het beheer en onderhoud van het terrein en de opstallen wordt verzorgd door de gemeente.

Voor de woning Voordijk 2 in Schelluinen geldt dat noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd.

De beide gemeentelijke zwembaden - De Dompelaar in Groot-Ammers en Schoonenburg in Nieuw-Lekkerland - zijn met behulp van vrijwilligers tegen zo laag mogelijke onderhoudskosten geëxploiteerd. Dit gebeurde vanuit een taakstellend budget. Deze zwembaden zijn vanaf 1 januari 2023 verzelfstandigd. Het beheer en de exploitatie ligt dan bij lokale stichtingen, waarmee dit geharmoniseerd is met de zwembaden in voormalig Giessenlanden. In de nieuwe situatie draagt de gemeente voor 80% bij in de kosten van groot onderhoud, en controleren we periodiek of dit op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

Voor de woningen die aangekocht zijn vanuit de uitkoopregeling hoogspanningslijnen geldt dat deze tegen zo laag mogelijke kosten in stand worden gehouden tot aan een definitieve invulling van deze percelen.

Er ligt vanuit de duurzaamheidsambitie de opgave om in 2030 voor het gemeentelijk Vastgoed energie neutraal te zijn. In 2019 is er voor een groot deel van het vastgoed een duurzaamheidsscreening gedaan en er is een pilot gerealiseerd; sporthal de Reiger is per 1 januari 2019 energieneutraal en gasloos. De resultaten hiervan worden meegenomen bij het opstellen van het verdere verduurzamingsplan.

Het vastgoed- en accommodatiebeleid en het huisvestingsplan voor onderwijs voor de gemeente Molenlanden is begin 2021 vastgesteld. Met deze informatie wordt in 2023 het plan opgesteld voor verduurzaming van het vastgoed. Het opstellen van dit plan zal na vaststelling van het beleid gebeuren om te voorkomen dat er vastgoed verduurzaamd wordt dat op termijn wellicht anders ingevuld, afgestoten of gesloopt gaat worden. De in januari 2023 gestarte Programma-manager gaat zich hiermee bezighouden.

Mede vanuit de noodzaak voor bezuinigingen op structureel vlak is er een reserve duurzaamheid gebouwen gevormd, om de duurzaamheidsprestaties van gemeentelijk vastgoed te verbeteren. In 2022 zijn er geen panden aangepakt. Het streven is om in 2023 en 2024 een vervolg te geven aan het verduurzamen van ons vastgoed vanuit deze reserve.

Uitvoeringsplan Buitenruimte

Locatie	Situatie 2022		Niet gestart*	Gestart*	Gereed*
	Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2021				
GI	Giessenburg Dorpsstraat 2021	Wegen reconstructie		x	
SC	Schelluinen Midden 2021	Riool en wegen reconstructie		x	
HN	Hoornaar Midden 2021 (Hoge- en Lage Giessen, Groeneweg)	Wegen reconstructie		x	
MO	Molenaarsgraaf Ocker Repelaerstraat 2021	Wegen reconstructie		x	
BR	Brandwijk Klimroos 2021	Wegen reconstructie		x	
GO	Goudriaan Van Assendelftstraat Wetering 2021	Wegen reconstructie		x	
	Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2022				
GA	Groot-Ammers Emmastraat 2022	Riool en wegen reconstructie		x	
GO	Goudriaan Postkade/Molenkade 2022	Wegen reconstructie		x	
NLL	Nieuw-Lekkerland Hoogaarslaan e.o. 2022	Riool en wegen reconstructie		x	
NLL	Nieuw-Lekkerland Middengebied 2022	Riool en wegen reconstructie		x	
AR	Arkel Entreezone 2022	Wegen reconstructie		x	
AR	Arkel Vlietskade 2022	Wegen reconstructie		x	
BR	Brandwijk Vuilendam noord en zuid 2022	Wegen reconstructie		x	
NRD	Noordeloos Botersloot 2022	Wegen reconstructie		x	
<i>Niet gestart:</i>	<i>Er is niet gestart met de voorbereiding in 2022</i>				
<i>Gestart:</i>	<i>Er is gestart met voorbereiding of uitvoering in 2022 of eerder</i>				
<i>Gereed:</i>	<i>Werkzaamheden zijn afgerond in 2022</i>				

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf komt het gemeentelijke financieringsbeleid aan de orde mede op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De focus van het financieringsbeleid is gericht op het beperken van financieringsrisico's en het beheersen van de gemeentelijke schuldpositie.

Financieringsbeleid

De gemeente streeft ernaar benodigde leningen tegen een zo laag mogelijke tarief aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's zoveel als mogelijk te beheersen. We houden daarom bij het afsluiten van leningen rekening met de liquiditeitsbehoefte en de rente risiconorm. In 2022 is de rente gedurende het hele jaar gestegen. Dit werd ingegeven door de oplopende inflatie waardoor de centrale banken wereldwijd moesten ingrijpen en de rente moesten verhogen.

In 2022 was de liquiditeitspositie voldoende en heeft Molenlanden geen nieuwe leningen aan hoeven trekken.

Rentekosten en -opbrengsten

In 2022 heeft gemeente Molenlanden geen nieuwe langlopende geldlening afgesloten en is de leningenportefeuille niet herzien aangezien dit in 2020 volledig is gedaan.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie in het afgelopen jaar.

Mutaties vaste schuld in 2022 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op rente
Stand per 01/01/2022	33.524	0,48%	
Nieuwe geldleningen	-	0,00%	-
Reguliere aflossingen	1.537	0,48%	0,00%
Vervroegde aflossingen	-	-	-
Rente aanpassing	-	0%	-
Omzetting vast naar vlottend	-	0%	-
Omzetting vlottend naar vast	-	0%	-
Stand per 31/12/2022	31.987	0,48%	-

De volgende tabel laat het behaalde renteresultaat in 2022 zien.

Renteresultaat <i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie
Rente kortlopende leningen	-
Rente langlopende leningen	154
Rente rekening-courant	2
Totaal rentelasten	156
Ontvangen rente	466
Renteresultaat 2022	310

De rentebaten waren in 2022 € 310.000 hoger dan de rentelasten. Dit resultaat is verwerkt binnen het taakveld Treasury.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico wordt door de Wet FIDO een norm opgelegd ten aanzien van de korte schuld, de zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is het bedrag dat de korte schuld (korter dan 1 jaar) mag bedragen. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage van het begrotingstotaal per januari van het dienstjaar. De kasgeldlimiet voor de gemeente Molenlanden bedroeg in het jaar 2022, 8,5% van het totaal van de begroting van € 145.137.000.

Kasgeldlimiet <i>Bedragen x € 1.000</i>	
A - Begrotingstotaal	145.137
B - Vastgesteld percentage	8,50%
C - Kasgeldlimiet (A x B / 100)	12.337

In onderstaande tabel is per kwartaal beoordeeld of de toegestane kasgeldlimiet wordt overschreden.

Kasgeldlimiet per kwartaal <i>Bedragen x € 1.000</i>	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Vlottende schuld:				
Opgenomen geld < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden derden < 1 jaar	-	-	-	-

Ov. Geldleningen (geen vaste schulden)	-	-	-	-
Totaal vlottende schuld	-	-	-	-
Vlottende middelen:				
Uitgeleende gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	139	307	150	406
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	16.380	20.745	21.225	17.302
Totaal vlottende middelen	16.519	21.052	21.375	17.708
Toets kasgeldlimiet:				
Totaal netto vlottende schuld	-16.519	-21.052	-21.375	-17.708
Toegestane kasgeldlimiet	12.337	12.337	12.337	12.337
Ruimte (+) of overschrijding (-)	28.856	33.389	33.712	30.045

Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet in 2022 ruimschoots binnen de gestelde limiet is gebleven.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar en tegelijkertijd dat de maximale aflossing voor een gemeente niet meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Hierdoor worden de financiële gevolgen van een rentestijging beperkt.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2022 weergegeven:

Renterisiconorm en renterisico's in 2022	Budget	Realisatie
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Renterisico		
Renteherziening op vaste schulden o/g	-	-
Jaarlijkse verplichte aflossingen	1.537	1.537
Renterisico	1.537	1.537
Renterisiconorm		

Begrotingstotaal	125.877	145.137
Wettelijk vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	25.175	29.027
Toets renterisiconorm:		
Renterisiconorm	25.175	29.027
Renterisico	1.537	1.537
Ruimte (+) of overschrijding (-)	23.638	27.490

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Bedrijfsvoering helpt ons om de beleidsdoelstellingen en maatschappelijke opgaven te realiseren. We professionaliseren van binnenuit, maar zijn gericht op buiten. Dat geldt zeker voor de Molenlandse manier van werken die we met een visie op bedrijfsvoering meer compleet hebben gemaakt. We brengen meer samenhang tussen de andere bouwstenen van die Molenlandse manier, namelijk onze visie en plannen voor dienstverlening, dorps- en stadsgericht werken en (zelf)organisatie.

Organisatieontwikkeling

Medio 2022 hebben vijf verdiepende overleggen plaatsgevonden met grote groepen medewerkers uit alle vakteams. Deze hadden elk een thema dat voortkwam uit de tussenevaluatie zelforganisatie.

De besproken thema's zijn:

1. Strategisch vermogen in de vakteams en in de organisatie
2. Teamoverstijgende samenwerking
3. Loopbaanontwikkeling; persoonlijke paden en teamontwikkeling
4. Contracteren, contractmanagement en relatiebeheer
5. Taken, rollen en regeltaken

Aan deze bijeenkomsten is een follow-up gegeven door per onderwerp de gemaakte afspraken vast te leggen in een vervolgopdracht. De verdere uitwerking van de opdrachten vindt plaats in 2023.

De bedrijfsvoering van Molenlanden ontwikkelt zich nog steeds. In de begroting 2022 heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld om tot een meer passende organisatie mogelijk te maken. Dat heeft onder andere geleid tot een versteviging van taken in de bedrijfsvoering. In 2022 heeft er een eerste versterking plaatsgevonden van de informatieveiligheid van systemen. Ook in 2023 gaan hier verdere stappen op plaatsvinden.

Om te voldoen aan de eisen van rechtmatigheid hebben er twee aanbestedingen plaatsgevonden voor de systemen (HRM en financieel). De implementatie van beide systemen vindt plaats in 2023.

Kerncijfers 2022

De vastgestelde formatie omvat eind 2022 252,0 fte (ultimo 2022 was de bezetting 242,4 fte).

Inhuur

Op 1 januari 2022: 49 medewerkers

Op 1 januari 2023 : 67 medewerkers

De inhuur is toegenomen door verschillende omstandigheden zoals hoogconjunctuur waardoor vooral de vakteams Omgeving en Bouw en Woning Toezicht veel meer werk hebben dan gedacht. Daarnaast hebben we te maken met lastige markt, een aantal langdurige ziektegevallen en personeelsverloop.

In dienst/uit dienst

In 2022 hebben 29 medewerkers de organisatie verlaten.

Er zijn in 2022 46 nieuwe medewerkers in dienst gekomen.

De hoge instroom wordt deels verklaard door de overname van 14 medewerkers van MeeVivenz.

Samenstelling en leeftijdsopbouw

Bij de gemeente Molenlanden zijn op 31 december 2022 294 medewerkers in dienst, waarvan 139 mannen en 155 vrouwen.

De gemiddelde leeftijd van een medewerker van de gemeente Molenlanden is 48,3 jaar.

Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2022 is 5,7%. Dit is een stijging van 7,5% ten opzichte van 2021. Ruim 70% wordt veroorzaakt door langdurig uitval door ziekte (43 dagen of meer).

Financiën en bedrijfsvoering

Financiële verordening Gemeente Molenlanden 2022 schrijft voor dat in de paragraaf bedrijfsvoering:

- a. de kosten, omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten;
- b. de kosten van inhuur derden;
- c. de budgetten voor de raad, de griffie, de rekenkamer en de accountant;

Inzichtelijk worden gemaakt.

De omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand staan opgenomen bij de kerncijfers hiervoor.

De loonkosten en de kosten voor inhuur derden en raad, griffie, rekenkamer en accountant worden in onderstaande tabel uiteengezet.

<i>Bedragen x €</i>	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Loonkosten	21.976.834	21.177.107	20.919.855
Inhuur	2.144.795	4.979.741	4.865.825
Raad en commissies	655.604	650.169	644.508
Griffie onderst. raad en rekenkamer	390.325	409.193	422.431
Accountantskosten	70.000	112.000	111.492

Organisatie

In 2022 is de personeelsbegroting aangepast om flexibel te kunnen inspelen op personele behoeften door ziekte en de regelingen 'Ouderschapsverlof' en 'Generatiepact'. Hierdoor konden de door ziekte en deze regelingen onvermijdbare kosten beter worden opgevangen.

Het capaciteitsverlies van de oudere medewerkers die via het Generatiepact korter zijn gaan werken, konden we opvangen door het aantrekken van enkele trainees. Op die manier trokken we jong talent aan die we een aantrekkelijk startersfunctie boden met veel ruimte voor professionele groei. De bedoeling is dat trainees doorstromen naar reguliere vacatures waardoor meteen weer ruimte ontstaat voor nieuwe trainees.

In 2022 hebben er een verschuivingen plaatsgevonden vanuit de flexibele schil naar vaste formatie om de lokale programma's en beleidsopgaven beter in te vullen en daarbij kennis en ervaring meer in huis te ontwikkelen en te houden.

Ook in 2022 zagen we inhuur met een meer langdurig karakter door structurele ondercapaciteit, maar door de inzet van zulke verschuivingen is gewerkt aan een beter evenwicht. Beleidsontwikkelingen met een structureel karakter zijn gebaat bij continuïteit. Tegelijk is vooruitgekeken op de (natuurlijke) uitstroom die we verwachten door een praktische vorm van strategische personeelsplanning op te starten. Door medewerkers aan ons te binden, anticiperen we op uitstroom in de (nabije) toekomst en beperken of voorkomen we de relatief dure inhuur in het heden.

We hebben ervoor gekozen om ons wervingsstrategie aan te passen en zo nog beter in staat te zijn de juiste mensen te vinden en aan te nemen, terwijl we ruimte opleidings- en ontwikkelmogelijkheden boden voor alle medewerkers. In 2022 zijn er wijzigingen aangebracht in de samenstelling van teams zodat deze passend zijn voor de huidige taken en opgaven. Bijvoorbeeld als gevolg van de Omgevingswet. Ook zijn er stappen gezet in de aanbesteding van een nieuwe personeels- en salarisadministratie.

Dienstverlening

Voor een groot deel wordt hierover gerapporteerd in Hoofdstuk 6 Dichtbij Molenlanden. Het verbeteren van onze dienstverlening is een continu proces. Medio 2022 is de tevredenheid over de dienstverlening van inwoners en specifiek over de servicepunten gemeten. Onze inwoners geven de dienstverlening een 8.

Bij meldingen openbare ruimte is ook de inwonertevredenheid gemeten. Dit was een actie naar aanleiding van het Rekenkamer rapport over meldingen openbare ruimte. Er is eind 2022 een raadsinformatiebrief gestuurd over de acties voor verbetering van dienstverlening naar aanleiding van dat rapport. In die brief staan ook de conclusies met betrekking tot het klanttevredenheidsonderzoek.

De website van de gemeente Molenlanden voldoet aan de eisen van de overheid voor een toegankelijke website. Een toegankelijke website betekent dat de website bruikbaar is voor iedereen, dus ook voor personen met een beperking. Eind 2022 is het project webformulieren in een afrondende fase en stonden alle formulieren online. In 2023 worden de laatste verbeteringen doorgevoerd in de formulieren en zal het traject worden geëvalueerd.

Informatiebeveiliging en Informatiebeheer

Informatiebeveiliging

Afgelopen jaar zijn er verder stappen gezet op de informatiebeveiliging. Er zijn onderzoeken en testen gedaan op de digitale weerbaarheid en de bescherming van de gemeentelijke informatiesystemen is verder ingericht in verschillende beveiligingslagen. Ook is er in de organisatie een groeiende aandacht voor bewustzijn op het gebruik van ICT-middelen en systemen. Medewerkers worden doorlopend door Quick learnings bewust gemaakt van het belang van informatiebeveiliging

Wet Open Overheid

In 2022 hebben we alle acties in kaart gebracht die nodig zijn om de informatiehuishouding op orde te krijgen overeenkomstig de Wet Openbare Overheid. Deze acties hebben we uiteengezet in een meerjarenplan. In 2022 is een anonimiseringstool geïmplementeerd om WOO-verzoeken conform richtlijnen in behandeling te nemen. Gelet op de vertraging van de landelijke applicatie in 2022 zal 2023 gebruikt worden om alternatieven te vinden voor plaatsing van gegevens, de actieve openbaarmaking.

Pilot dataplatform

In 2022 hebben we het technisch fundament voor het nieuwe dataplatform gerealiseerd. Dit betekent dat we op een veilige manier de data uit een originele databron kunnen ontsluiten, bewerken en presenteren in een dashboard/rapportage. We hebben in 2022 verder een eerste authentieke bron aangesloten op dit platform, namelijk de intern vastgelegde gegevens over het zorgdomein die geregistreerd worden in de applicatie Zorgned. Met deze gegevens kunnen we inzicht verschaffen in cijfers over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), het leerlingenvervoer,

gehandicaptenparkeerkaarten en -plaatsen, meldingen naar het Sociaal Team en woningurgenties. In het eerste kwartaal van 2023 wordt het resultaat van de pilot opgeleverd. Zoals in de Najaarsnota vermeld is een gedeelte van het budget doorgeschoven naar 2023 om nieuwe (business) vraagstukken te kunnen oppakken.

Interne controle en rechtmatigheid

Het rechtmatigheidsoordeel komt voor het verslagjaar 2022 nog voor rekening van de accountant. Vanaf het verslagjaar 2023 dient het college een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening en geeft de accountant alleen nog een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Ondanks dat de rechtmatigheidsverantwoording opgeschoven is naar het boekjaar 2023 heeft de gemeente stappen gezet om hiervoor gesteld te staan. Zo is uitvoering gegeven aan het interne controle plan en is er een rechtmatigheidsscan uitgevoerd. Daarnaast is een tool aangeschaft om de processen (beter) te kunnen beheersen.

Verder in 2022 beleid opgesteld voor "Misbruik en Oneigenlijk gebruik". Dit vooruitlopend op de formele vaststelling in 2023. Tevens zijn er in de financiële processen een aantal aanvullende beheersmaatregelen opgenomen om het frauderisico nog meer te verkleinen. Een frauderisicoanalyse wordt 1x per twee jaar uitgevoerd. De laatste is van 2021. Medio 2023 wordt deze geactualiseerd. Uit de interne controle is geen misbruik en/of oneigenlijk gebruik door medewerkers van de gemeente gebleken.

De rechtmatigheidsfouten bij aanbestedingen die in voorgaande jaren zijn opgenomen in het oordeel van de accountant t.a.v. de rechtmatigheid zijn allemaal opnieuw aanbesteed. Verder is in 2022 het nieuwe financieel systeem aanbesteed. De implementatie hiervan ligt naar verwachting in 2024.

BBV-indicatoren

Indicator	2022
Formatie per 1.000 inwoners	6,0 fte
Apparaatskosten per inwoner	€ 292
Percentage externe inhuur ten opzichte van de totale loonsom + inhuur externen	10,0 %
Percentage Overhead t.o.v. totale lasten	15,5 %

Paragraaf Verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft een grote verscheidenheid aan taken om uit te voeren. Een deel van de taken wordt uitgevoerd door samen te werken met andere gemeenten. Dat gebeurt onder andere in verbonden partijen. De gemeente blijft beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

Concreet hebben we in 2022 het volgende bereikt:

In de Nota Verbonden Partijen, die in 2021 is vastgesteld, zijn doelen gesteld en afspraken gemaakt over hoe de gemeente in die periode wil voortbouwen om de samenwerking met deze partners te versterken. Daarbij hebben we bereikt dat:

- de nieuwe gemeenteraad, het nieuwe college en de nieuwe Verbonden Partijen-commissie goed in staat zijn om hun verschillende rollen ten aanzien van verbonden partijen uit te voeren;
- de uitgangspunten en visie van de gemeente Molenlanden op samenwerking met verbonden partijen onder de aandacht zijn gebracht bij verbonden partijen en in de regio;
- de samenwerking met enkele verbonden partijen wordt geëvalueerd;
- er binnen de gemeente Molenlanden (op raads-, college- en ambtelijk niveau) consequenter aandacht is voor de sturing op verbonden partijen.

Dit hebben we hiervoor gedaan:

In 2022 hebben we voortgebouwd op de acties die in 2021 in gang zijn gezet. Daarbij zijn, in samenwerking met verschillende verbonden partijen, de volgende acties ondernomen:

- organisatie van een introductieprogramma voor de nieuwe gemeenteraad, waarin kennisgemaakt kon worden met de belangrijkste verbonden partijen;
- actualisatie van de paragraaf over Verbonden Partijen in de Financiële Verordening;
- meer regulier contact tussen de verbonden partijen en de ambtelijke organisatie, zodat de planning- en controlcycli beter op elkaar afgestemd zijn;
- het versturen van brieven aan de vijf grootste gemeenschappelijke regelingen (op initiatief van de Verbonden Partijen-commissie), met als gevolg dat de gemeenschappelijke regelingen de Molenlandse input meewegen bij het actualiseren van een gemeenschappelijke regeling;
- de collegeleden hebben aandacht gevraagd binnen AB-vergaderingen voor de Molenlandse visie op samenwerken in en met verbonden partijen;

- met de ambtelijke organisatie op vier momenten stilgestaan bij de samenwerking met verbonden partijen, met als gevolg dat collega's (bijvoorbeeld) meer op voorhand afstemming zoeken in de regio bij het opstellen van zienswijzen;
- doorontwikkeling van de werkzaamheden van de Verbonden Partijen-commissie;
- meer onderlinge samenwerking tussen de griffies van de verschillende partnergemeenten over de (visie op) samenwerking met verbonden partijen;
- de organisatie van een jaarlijkse beeldvormende sessie voor raad en college over reflectie en vooruitblik als het gaat om het thema samenwerken met Verbonden Partijen;
- het opstellen van een evaluatiekalender met als doel om in de komende vier jaar elke verbonden partij te evalueren;
- gestart met het evalueren van de eerste drie verbonden partijen conform de evaluatiekalender.

Lijst van verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft te maken met diverse verbonden partijen. Deze zijn in te delen in de volgende categorieën:

1. gemeenschappelijke regelingen (GR-en);
2. vennootschappen en coöperaties;
3. stichtingen en verenigingen.

Hieronder treft u per categorie een overzicht aan van de verbonden partijen van Molenlanden. Per verbonden partij wordt de informatie gegeven die op grond van het BBV is voorgeschreven, soms met aanvullende informatie.

Gemeenschappelijke regelingen

Maat schappelijke waarde		Begroting 2022	Bijdrage 2022	Financieel resultaat aan 2022	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang
Dienst Gezondheid & Jeugd Regio ZHZ Dordrecht	Het behartigen van de belangen op het gebied van Publieke gezondheid, Onderwijs, Jeugd Preventie Team en Jeugdhulp, uitgevoerd door de Serviceorganisatie ZHZ.	€ 153.205.000	€ 14.379.695	niet bekend	Begin 2021: € 3.113.976 Eind 2021: € 2.297.466	Begin 2021: € 1.629.848 Eind 2021: € 1.765.875	10	1 in AB	hoog	9,4%
Veiligheidsregio ZHZ Dordrecht	Uitvoering van de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.	€ 46.227.000	€ 4.078.922	€ 1.540.644	Begin 2022: € 3.308.885 Eind 2022: € 3.430.748	Begin 2022: € 71.059.486 Eind 2022: € 75.081.050	10	1 in AB	hoog	10,4%
Avres Meerkerk	Een goede dienstverlening voor de burgers van de aangesloten gemeenten die zijn aangewezen op tijdelijke voorzieningen als een uitkering, bijzondere bijstand. Besloten vennootschap tussen Avres en Kringloopbedrijf Het Goed.	€ 69.924.000	€ 13.591.614	€ 875.000	Begin 2022: € 15.810.000 Eind 2022: € 14.867.000	Begin 2022: € 436.000 Eind 2022: € 452.000	3	1 in DB 2 in AB	hoog	20,6%
Reinigingsdienst Waardlanden Gorinchem	Zorgen voor een afvalvrij en schoon Molenlanden. Bijdragen aan verduurzaming door het inzamelen van afval aan te laten sluiten op een duurzame verwerking van grondstoffen.	€ 20.355.000	€ 4.768.569	€ 646.592	Begin 2022: € 1.273.567 Eind 2022: € 1.920.159	Begin 2022: € 16.819.942 Eind 2022: € 21.232.963	4	1 in AB	hoog	26,4%
Omgevingsdienst ZHZ Dordrecht	Het behartigen van de belangen op het gebied van milieu.	€ 24.839.000	€ 1.714.878	niet bekend	Begin 2021: € 3.509.357 Eind 2021: € 3.055.628	Begin 2021: € 0 Eind 2021: € 0	10	1 in DB 1 in AB	gemiddeld	6,1%
Bureau Openbare Verlichting Merwede Hardinxveld-Giessendam	Uitvoering en beheer van de openbare verlichting.	€ 804.000	€ 114.383	niet bekend	Begin 2021: € 14.416 Eind 2021: € 139.575	Begin 2021: € 0 Eind 2021: € 0	6	1 in DB 1 in AB	gemiddeld	21,0%
Gevudo Dordrecht	Het op milieuvriendelijke wijze verwerken van afval bij HVC. Gevudo heeft het karakter van een 'houdstermaatschappij', zij voert zelf geen operationele taken uit.	€ 1.150.000	n.v.t.	niet bekend	Begin 2021: € 30.497 Eind 2021: € 30.487	Begin 2021: € 0 Eind 2021: € 0	11	1 in AB	gemiddeld	10,2%

Maatschappelijke waarde		Begroting 2022	Bijdrage 2022	Financieel resultaat 2022	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturingsprofiel	Financieel belang
Regio AV (Alblasserwaard-Vijfheerenlanden) Gorinchem	Het vergroten van de regionale bestuurskracht in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (AV). De afstemming wordt gezocht op basis van maatschappelijke opgaven op bestuurlijk, sociaal en fysiek niveau. De Regionale Maatschappelijke Agenda is hierbij leidend.	€ 580.000	€ 88.701	niet bekend	Begin 2020: € 552.023 Eind 2020: € 552.023	Begin 2020: € 0 Eind 2020: € 0	3	2 in AB	laag	31,7%
Sportpark Souburgh Alblasserdam	Het in stand houden en exploiteren van de sportvelden op het sportpark Souburgh, gelegen op de grens van Alblasserdam en Molenlanden.	niet bekend	€ 93.708	niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	2	2 in AB	laag	n.v.t.
Natuur- en Recreatieschap Lingegebied Kerk-Avezaath	Het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve-toeristische infrastructuur.	niet bekend	afgekocht	niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	4	1 in AB	laag	n.v.t.

[1] Hierbij gaat het om het aantal deelnemende gemeenten.

Vennootschappen en coöperaties

Maatschappelijke waarde		Begroting 2022	Bijdrage 2022	Financieel resultaat 2022	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturingsprofiel	Financieel belang
Stedin N.V. Rotterdam	Netbeheer van elektriciteit- en gasnetten in het gebied	niet bekend	n.v.t.	€ 44 milj.	Begin 2022: € 3.270 milj. Eind 2022: € 3.342 milj.	Begin 2022: € 24 milj. Eind 2022: € 21 milj.	44	Relatief groot[1]	gemiddeld	1,9%
N.V. Oasen Gouda	Oasen verzorgt de drinkwatervoorziening en bluswatervoorziening in de gemeente.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	Begin 2021: € 117 milj. Eind 2021: € 122 milj.	Begin 2021: € 3.987.000 Eind 2021: € 1.461.000	21	1 in AB	laag	3,6%
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten Den Haag	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	niet bekend	n.v.t.	€ 300 milj.	Begin 2022: € 500 milj. Eind 2022: € 406 milj.	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	veel	1 in AV[2]	laag	0,1%

Maat schappelijke waarde		Begroting 2022	Bijdrage 2022	Financieel resultaat 2022	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang
Merwede Lingelijn Beheer BV Gorinchem	Het openbaar vervoer in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden bevorderen via de spoorlijn Geldermalsen-Dordrecht.	niet bekend	€ 0	niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	7	1 in stuurgroep	laag	n.v.t.
ROM-S Commanditaire Vennootschap Schelluinen	De ontwikkeling van het plangebied logistiek centrum Schelluinen-West.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	4		laag	30,0%
N.V. HVC	N.V. HVC groep - energie- en afvalverwerkingsbedrijf (Molenlanden is mede eigenaar, belangen worden behartigd via GR Gevudo)	niet bekend	n.v.t.				11	1 in AB	laag	n.v.t.
ROM-S Beheer Schelluinen	Deze BV is de beherende vennoot van de ROM-S Commanditaire Vennootschap. Het doel van deze BV is het ontwikkelen van een logistiek centrum Schelluinen-West, het realiseren en exploiteren van een aantal regionale vrachtwagenparkeerplaatsen en het herontwikkelen van vertreklocaties.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	Begin 2021: € 39.000 Eind 2021: € 46.000	Begin 2021: € 0 Eind 2021: € 0	4		laag	n.v.t.
Gemeente Molenlanden Deelneming BV Schelluinen	Participatiedeelnemer in de ROM-S Commanditaire Vennootschap.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	Begin 2022: niet bekend Eind 2022: niet bekend	4		laag	100,0%

[1] Vertegenwoordiging in Algemene vergadering van aandeelhouders en de aandeelhouderscommissie

[2] Aandeelhoudersvergadering

Stichtingen en verenigingen

	Maat schappelijke waarde	Begroting 2022	Bijdrage 2022	Financieel resultaat 2022	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang
Stichting O2A5 Arkel	Stichting voor Openbaar primair onderwijs	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	niet bekend	niet bekend	6	1 wethouder in gemeensch. orgaan	gemiddeld	n.v.t.
Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN) Vianen	Ondersteunen bij generalistische en gespecialiseerde inkooptrajecten, met de focus op aanbesteden.	niet bekend	€ 0	niet bekend	niet bekend	niet bekend	9	1 in AB	laag	n.v.t.
Stichting Dieselgemaal Langerak Langerak	Initiatieven en maatregelen nemen om – met eerbiediging van het historisch karakter – het in stand houden van, het juiste beheer voeren over en het onderhoud te bevorderen van het dieselgemaal in Langerak.	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	niet bekend	niet bekend	1	groot	laag	n.v.t.
Vereniging Nederlandse Riviergemeenten Ede	Platform en ontmoetingsplaats voor bestuurders van riviergemeenten	niet bekend	€ 1.765	niet bekend	niet bekend	niet bekend	67	beperkt	laag	n.v.t.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten Den Haag	Verbinden en behartiging belangen alle gemeenten in Nederland en overzeese gebieden.	niet bekend	€ 67.441	niet bekend	niet bekend	niet bekend	veel	beperkt	laag	niet bekend
SIMAV Molenstichting Streefkerk	Inzet voor het behoud van de molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden.	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	niet bekend	niet bekend	6	1 in AB	laag	n.v.t.
Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten Den Haag	De vereniging behartigt de belangen van gemeenten in Zuid-Holland. De VZHG is een platform waarbinnen gemeenten elkaar ontmoeten en kennis delen.	niet bekend	€ 0	niet bekend	niet bekend	niet bekend	52	1 in AB	laag	n.v.t.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf biedt een overzicht van grondverkopen c.q. grondverwervingen in 2022. Daarnaast wordt er ook inzicht verstrekt in het verloop van de grondexploitaties en aanwezige strategische gronden.

Visie op het grondbeleid

In december 2020 is door de gemeenteraad van Molenlanden de Nota Grondbeleid vastgesteld. Deze nota geldt voor de periode 2021-2025.

In deze nota staat hoe het college de komende jaren uitvoering wil geven aan de instrumenten voor het grondbeleid. Eén van de speerpunten hiervan is actieve ondersteuning aan grondeigenaren en andere initiatiefnemers voor uitvoering van ruimtelijke projecten.

De nota biedt de gemeente daarnaast ook ruimte om bij sommige ontwikkelingen het voortouw te nemen als regisseur of zelfs door middel van een actief grondbeleid (als deze ontwikkelingen anders niet van de grond komen).

De keuze voor een faciliterende rol of een meer actieve houding bekijken we per geval (situationeel grondbeleid). Kiezen we voor actief grondbeleid dan zijn hier in de nota ook “spelregels” voor afgesproken waaronder:

- Voorwaarden voor aankoop gronden.
- Financiële haalbaarheid van de aankopen.
- Maken van een jaarlijkse Nota Grondprijzen en Parameters.
- Uitgangspunten voor de in mei 2021 vastgestelde Nota kostenverhaal.

MeerJarig Investerings Programma Grondexploitaties 2023

Tegelijkertijd met de vaststelling van de Zomernota 2023 wordt ook het MJIP actualisatie grondexploitaties 2023 vastgesteld. Alle aspecten van deze grondexploitaties vind u dus bij de Zomernota 2023.

Deze actualisatie betreft projecten die ‘een concrete fysieke ingreep in de buitenruimte tot gevolg hebben door woningbouw of bouw bedrijfsruimten en waar gemeentelijke grond of financiën bij zijn betrokken’. Om de dynamiek van deze projecten voldoende aandacht te geven staan deze projecten apart in een programma.

Overzicht actieve grondexploitaties en strategische gronden

Voor de tien actieve grondexploitaties in 2023 zijn de exploitaties vastgesteld. In 2022 zijn de volgende projecten financieel afgerond: Smidse berg Noordeloos, Vertreklocatie dorps huis Noordeloos, Plan Hofstede Hoogblokland en CPO school Noordeloos. Daarnaast zijn de volgende nieuwe projecten toegevoegd: Plan Schoolstraat Nieuwpoort, Woonwagenvak Arkel en Herontwikkeling schoollocatie Giessen Oudekerk.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde, resultaat op eindwaarde, berekende risico's, grondverkoppen over 2022.

Financieel overzicht MJIP 2023 van lopende grondexploitaties <i>Bedragen x €</i>	Boekwaarde 31-12-2022	Resultaat op eindwaarde MJIP 2023	Berekende risico's conform risicoanalyse	Gronden verkocht en (begroot) in 2022 in m2
Uitbreiding bedrijventerrein 1 ste fase Bleskensgraaf	-478.881	194.044	36.000	0(0)
Uitbreiding bedrijventerrein 2de fase Bleskensgraaf	684.418	271.498	0	0 (9.929)
Doetse Vliet III Giessenburg	-498.368	156.889	36.000	0(0)
Herontwikkeling schoollocatie Giessen Oudekerk	169.022	5.331	91.000	0
Groot-Ammer Zuid-oost	-433.038	56.326	38.500	0 (0)
Bedrijventerrein Gelkenes Groot-Ammer	387.148	51.260	35.000	240 (240)
Herontwikkeling CBS Hoogblokland	202.476	168.562	0	0 (1.045)
Woningbouw Langerak Zuid	4.390.798	359.889	194.000	0 (7.749)
Plan Schoolstraat Nieuwpoort	260.467	-338.624	15.800	0(0)
Totaal grondexploitaties	4.684.042	925.175	446.300	240 (18.963)
Afgesloten grexten 2022				1.064 (1.064)

Onderstaand het overzicht van de strategische gronden(die in bezit zijn van de gemeente:

Strategische gronden/Pijplijn projecten	Boekwaarde 1-1-2023	Aantal m2	Prijs per m2	Opmerkingen:
Gronden Zuid-west Arkel		17.000		Geen ontwikkeling gepland.
Gronden Zuid oost Arkel	48.000	8.500	6	Gronden aan de onderweg zijn aangekocht i.v.m. 2e ontsluiting in Arkel en zijn pas beschikbaar als de huidige bewoner vertrekt.
Gronden Bleskensgraaf West		8.800		Grondeigendom met 2 andere eigenaren. Sept 2022 WVG opgelegd. Uitwerking plan van aanpak in 2023
Gronden voormalige bibliotheek Giessenburg		1.300		Startende ontwikkeling. Plannen om hier een voorziening met zorgfunctie te realiseren.
Gronden Doetse Vliet 1V GSB	58.000	23.000	3	Gronden gelegen achter huidig project. Hiertussen zitten de gronden van BPD (Bouwfonds).
Gronden Giessen Oudekerk Zuid		4.600		Op de gronden vind watercompensatie plaats van ontwikkeling schoollocatie. Rest beschikbaar.
Gronden Voorstraat-zuid Groot-Ammers	34.000	10.000	3	Bestemming wordt veranderd naar groen. Afboeking boekwaarde.
Gronden De Boomgaard Groot-Ammers	240.000	34.000	7	Startende ontwikkeling. Hier lopen diverse initiatieven. In 2023 wordt een stedenbouwkundig ontwerp verwacht. In jaarrekening 2019 is een voorziening genomen voor 1,281 mln.
Vertreklocaties en locate brede School Groot-Ammers	540.000	22.000	25	Is een initiatief voor de bouw van een brede school. Vertreklocaties kunnen t.z.t. ingezet worden voor woningbouw ontwikkeling.
Gronden gemeentehuis Hoornaar	6.000	15.000		Plan in ontwikkeling. Uitwerking en besluitvorming verwacht in 2023.
Gronden Langerak Zuid(Restgronden)	591.000	55.000	11	Gronden bestaan uit contourgronden en natuurgronden. I.v.m. de woonbehoefte wordt onderzocht in hoeverre de contourgronden ingezet kunnen worden om de woonbehoefte verder in te vullen. In jaarrekening 2019 is een voorziening genomen voor 1,18 mln.
Gronden Langerak Oost	318.000	35.000	9	Gronden liggen ten noordoosten van Langerak Zuid. Ontwikkeling pas op lange termijn. Boekwaarde op hoogte agrarische waarde.
Gronden Uitkoopregeling hoogspanningskabels NLL	0			Vrijkomende gronden komen beschikbaar voor andere bestemming dan Wonen.
Gronden NLL Oost	581.000	45.755	13	Plan in ontwikkeling. Intentie is om plan op eigen gronden te ontwikkelen. Uitwerking van ontwikkelstrategie in 2023.
Gronden D'ouwe school NLL		1.716		Gronden zijn lastig te ontwikkelen vanwege de ligging, rechten etc. Pas op lange termijn eventuele ontwikkeling.

Gronden Oud-Alblas Zuid	183.000	41.000	4	Plangebied waar ook drie andere eigenaren op zitten. Projectleider is bezig met ontwikkelstrategie en stedenbouwkundig plan; verwacht in 2023.
Gronden Nolweg 10 Schelluinen	485.000	5.400	90	Is pand met grond als onderdeel strategische aankoop in verleden. Pas als (oude) eigenaar van het pand vertrekt wordt dit in ontwikkeling gebracht.
Gronden OBS de tweespan Schelluinen	148.000	3.500	42	Uitwerking van plan van aanpak en ontwikkelstrategie in 2023.
Gronden Kooikerspad Streefkerk		26.000		Is al voor een klein gedeelte ontwikkeld. Nu wordt onderzoek gedaan naar alternatieve bebouwing niet concurrerend met centrumontwikkeling.
Gronden Trapveld Wijngaarden		7.400		Gaat om gronden naast de begraafplaats niet ver van de kern. Op korte termijn geen ontwikkeling.
Totaal	3.232.000	364.971	9	Gemiddeld per m2

Overige aan- en verkopen 2022

Aankopen 2022 (boven de € 25.000):

- Aankoop gronden totaal € 39.000.
- Aankoop panden totaal € 572.000.

Verkopen 2022:

- Verkopen groen in totaal € 115.000.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022

Balans	31-12-2022		31-12-2021	
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
ACTIVA				
<i>Vaste Activa</i>				
Immateriële vaste activa		40		52
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	40		52	
Materiële vaste activa		150.955		143.413
- Investeringen met een maatschappelijk nut	41.519		36.563	
- Investeringen met een economisch nut	74.857		72.684	
- Verliesvoorziening niet in exploitatie genomen gronden	-2.681		-2.400	
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	37.260		36.567	
Financiële vaste activa		18.975		23.804
- Deelnemingen	5.964		5.964	
- Gemeenschappelijke regelingen	0		0	
- Lening u/g aan openbare lichamen	3.222		3.817	
- Leningen aan woningbouwcorporaties	693		739	
- Leningen aan overige verbonden partijen	2.542		2.527	
- Overige langlopende leningen u/g	513		546	
- Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van Nederlands schuldpapier	0		4.202	
- Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	6.041		6.009	
Totaal vaste activa		169.970		167.269
Vlottende activa				

Vorraden		4.424		2.866
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	4.684		3.040	
- Verliesvoorziening	-260		-174	
Uitzettingen met een rente typische looptijd < dan één jaar		26.952		29.367
- Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen				
- Vorderingen op openbare lichamen	8.154		7.331	
- Overige vorderingen	18.798		22.045	
- Voorziening dubieuze debiteuren	0		-9	
Liquide middelen		152		163
- Kassaldi	0		0	
- Bank- en girosaldi	152		163	
Overlopende activa		5.685		4.963
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
- Europese overheidslichamen	0		0	
- Het Rijk	2.098		447	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.314		2.534	
- Overige nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.834		1.889	
- Overige vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	439		93	
Totaal vlottende activa		37.213		37.359
TOTAAL ACTIVA		207.183		204.628

PASSIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen		135.315		131.339
- Algemene reserve	31.963		42.272	
- Bestemmingsreserves	94.567		82.308	
- Nog te bestemmen resultaat	8.785		6.759	
Voorzieningen		25.266		23.876
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.233		5.516	
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.451		4.141	
- Voorzieningen voor derden	14.582		14.219	
Vaste schulden met een looptijd > één jaar		32.679		34.263
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	32.554		34.138	
- Overige binnenlandse sectoren	125		125	
Totaal vaste passiva		193.260		189.478
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een looptijd < één jaar		7.885		6.055
- Bank schulden	144		158	
- Kasgeldleningen	0		0	
- Overige schulden	7.741		5.897	
Overlopende passiva		6.038		9.094
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.820		4.081	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
- Europese overheidslichamen				
- Het Rijk	2.528		3.734	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	690		1.279	
Totaal vlottende passiva		13.923		15.149
TOTAAL PASSIVA		207.183		204.628
Gewaarborgde geldleningen		104.270		86.671

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten <i>Bedragen X € 1.000</i>	Begroting 2022 voor wijzigingen			Begroting 2022 na wijzigingen			Realisatie 2022			Afwijking t.o.v. begroting		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
P1 Wonen en leven	24.281	-9.205	15.076	26.437	-10.140	16.296	24.191	-8.412	15.778	2.246	-1.728	518
P2 Verkeer en vervoer	7.048	-294	6.754	7.009	-389	6.620	6.525	-653	5.872	484	264	748
P3 Samenleven in Molenlanden	42.481	-8.760	33.720	46.550	-11.381	35.169	47.686	-12.417	35.269	-653	258	-395
P4 Beter omgaan met ons gebied	12.796	-11.295	1.501	14.366	-11.254	3.112	11.192	-10.776	416	3.174	-478	2.696
P5 Werken en recreëren	3.048	-2.468	580	2.347	-1.468	879	1.325	-400	925	1.022	-1.068	-46
P6 Dichtbij Molenlanden	3.727	-446	3.281	3.966	-570	3.396	4.762	-571	4.191	-796	1	-795
Subtotaal programma's	93.381	-32.468	60.913	100.674	-35.203	65.471	95.681	-33.229	62.451	5.477	-2.751	2.726
T05 Treasury	-665	-949	-1.614	-559	-757	-1.316	-490	-715	-1.205	-69	-42	-111
T061 OZB woningen	271	-5.347	-5.076	279	-5.427	-5.148	239	-5.422	-5.182	40	-5	35
T062 OZB-niet woningen	273	-2.933	-2.659	220	-2.983	-2.762	274	-2.986	-2.711	-54	3	-51
T064 Belastingen Overig	93	-27	67	102	-31	71	109	-32	76	-7	1	-6
T07 Alg uitk en ov uitk Gem fonds	8	-63.837	-63.829	8	-70.377	-70.369	9	-70.702	-70.694	-1	325	324
T08 Overige baten en lasten	1.328	0	1.328	940	0	940	997	-42	956	-57	42	-15
Subtotaal alg dekkingsmiddelen	1.309	-73.093	-71.784	991	-79.574	-78.583	1.138	-79.899	-78.760	-148	324	176
T04 Overhead	14.009	-150	13.859	14.668	-267	14.401	13.191	-288	12.903	1.477	21	1.498
T09 Vennootschapsbelasting	5	0	5	-606	0	-606	-568	0	-568	-39	0	-39
Subtotaal overhead, overige baten en lasten en vennootschapsbelasting	14.014	-150	13.864	14.062	-267	13.795	12.623	-288	12.335	1.439	21	1.460
Gerealiseerd saldo baten en lasten	108.704	-105.711	2.994	115.727	-115.044	683	109.442	-113.416	-3.974	6.768	-2.406	4.362
Mut reserves P1 Wonen en leven	952	-1.547	-595	3.379	-5.220	-1.841	2.943	-4.578	-1.636	436	-642	-206
Mut reserves P2 Verkeer en vervoer	12.642	-10.893	1.749	12.917	-11.896	1.021	12.917	-11.951	966	0	55	55
Mut reserves P3 Samenleven	48	-1.921	-1.873	1.807	-3.036	-1.229	1.807	-3.296	-1.489	0	260	260
Mut reserves P4 Beter omgaan met ons gebied	0	-2.902	-2.902	314	-4.651	-4.337	2.413	-3.343	-930	-2.099	-1.308	-3.407
Mut reserves P5 Werken en recreëren	592	-167	426	65	-220	-155	87	-153	-66	-22	-67	-89
Mut reserves P6 Dichtbij Molenlanden	0	0	0	35	-36	-1	35	-36	-1	0	0	0
Mut reserves Alg Dekkingsmiddelen	2.516	-2.409	108	3.063	-4.114	-1.051	3.164	-4.203	-1.038	-101	89	-12
Mut reserves Overhead	0	-324	-324	305	-915	-610	304	-915	-611	1	0	1
Mut reserves Vennootschapsbelasting	0	-5	-5	0	-5	-5	0	-5	-5	0	0	0
Totaal mutaties reserves	16.750	-20.167	-3.417	21.885	-30.093	-8.208	23.670	-28.480	-4.810	-1.785	-1.613	-3.398
Gerealiseerd resultaat	125.454	-125.878	-424	137.612	-145.137	-7.525	133.112	-141.896	-8.784	4.983	-4.019	964

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Alle bedragen zijn in euro's, tenzij anders aangegeven.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs). Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Met ingang van het jaar 2020 werden gebouwde eigendommen afgeschreven tot een restwaarde. Over het algemeen is die restwaarde bepaald op 20% van de aanschafwaarde; voor sportaccommodaties wordt 10% van de aanschafwaarde aangehouden. Het Besluit Begroting en Verantwoording staat deze methode van afschrijven niet meer toe omdat er geen onderbouwde restwaarde per activum is. Met de afschrijving in 2022 is geen rekening meer gehouden met een restwaarde. De afschrijvingskosten zijn € 420.000 hoger dan begroot. Hier staat een hogere bijdrage uit de reserve kapitaallasten tegenover van € 349.000.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn worden in het betreffende verslagjaar verwerkt.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. De cumulatief preferente aandelen worden wel in het betreffende jaar genomen omdat de zekerheid van dividenuitkering groot is.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt bij kosten van geldleningen plaats binnen de looptijd van de lening en bij kosten van onderzoek en ontwikkeling in maximaal vijf jaar. Sinds 2016 vallen de “Investeringsbijdragen in activa van derden” onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van de activa van derden zijn in 2017 ten laste van de algemene reserve ineens vervroegd afgeschreven.

Materiële vaste activa

Dit zijn investeringen met een meerjarig economisch nut en met een meerjarig maatschappelijk nut.

Investeringen met economisch nut

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de boekwaarde. De boekwaarde is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in artikel 10 van de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” en bijlage 1, tenzij de raad voor een andere wijze van afschrijving heeft gekozen.

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” worden investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, openbaar groen en groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speelvoorzieningen, sportparken, bruggen en duikers, gebouwen en overige voorzieningen aangaande de openbare ruimte onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (participaties in aandelenkapitaal), leningen u/g en overige uitzettingen met een looptijd langer dan een jaar zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs, nominale waarde of een duurzaam lagere waarde. Er wordt niet op afgeschreven. Bij noodzakelijke afwaardering van financiële activa wordt het verschil in één keer als een last genomen in de rekening van lasten en baten.

Eind 2008 heeft de voormalige gemeente Giessenlanden het woningbedrijf verkocht. Als gevolg hiervan zijn er veel liquide middelen aanwezig. Deze zijn belegd in obligaties. De obligaties zijn gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere marktwaarde. Deze verkrijgingsprijs wijkt af van de nominale waarde. Het verschil hiertussen, de zogenaamde 'agio', wordt afgeschreven gedurende de looptijd van de betreffende obligatie. In 2015 en 2016 zijn obligaties verkocht en vervolgens zijn deze gelden aan gemeenten en gemeenschappelijke regelingen uitgeleend.

Afschrijvingstermijnen

Voor de afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de financiële verordening gemeente Molenlanden.

Flottende activa

Voorraden

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten (zoals kosten van bouw- en woonrijp maken) en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en eventueel ontvangen (rijks)subsidies. Als de boekwaarde de marktwaarde overstijgt vindt afwaardering plaats. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen inkooprijzen.

Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door het BBV. Dit houdt in dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst kan worden genomen.

Uitzettingen met een looptijd < dan één jaar

Deze uitzettingen, zijnde vorderingen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele oninbare vorderingen worden op de vorderingen in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves en voorzieningen

De indeling van de reserves en voorzieningen is gebaseerd op de op 26 januari 2021 door de gemeenteraad vastgestelde Nota Reserves & Voorzieningen 2021.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting en wachtgelden voor de (ex)wethouders zijn echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Onder vaste schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstelling

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Immateriële vaste activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	52	40
Totaal	52	40

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar 2022:

Verloop immateriële vaste activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Bijdragen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Investerings zwembad Groot-Ammers	52			12	40
Totaal	52	0	0	12	40

Materiële vaste activa

Er is geen materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven.

Activa met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen voor de gemeente en/of die verhandelbaar zijn. Activa met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte die dus geen economisch nut hebben.

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings met een economisch nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Desinvesteringen	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	10.792	2.178	0	1.503	8	11.459
Bedrijfsgebouwen	54.460	3.450	0	31	1.949	55.930
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.367	402	0	0	250	3.519
Vervoermiddelen	998	118	0	0	165	951
Machines, apparaten & installaties	3.038	790	0	0	856	2.972
Overige materiële vaste activa	29	0	0	0	3	26
Totaal	72.684	6.938	0	1.534	3.231	74.857

In het verleden zijn gronden aangekocht met het oog op toekomstige woningbouw die nog niet in exploitatie zijn genomen. Zodra de woningbehoefte daartoe aanleiding geeft en initiatieven of plannen hiervoor worden ontwikkeld, worden deze in exploitatie genomen. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient de waarde van deze gronden uiterlijk 31 december 2022 te worden getoetst op marktwaarde tegen de geldende bestemming. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering worden vastgesteld dan moet dat leiden tot een afwaardering van deze gronden. Deze waardevermindering is in het verleden vastgesteld bij De Boomgaard (Groot Ammers), Langerak Zuid, nabij het huidige plangebied, en de vertreklocatie sportzaal Neerpolder in Giessenburg. De vermindering is gelijk aan vorig jaar en geëffectueerd door het treffen van een voorziening.

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

De investeringen met economisch nut vindt u in onderstaand overzicht:

Omschrijving investering economisch nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Hoofd taakveld	Investering 2022
MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf en buitenterrein	0	655
MLN-Vervanging vervoermiddelen en machines	0	118
ICT-Vervanging laptops/tablets/smartphones	0	378
MLN-Vervanging software/doorontwikkeling	0	63
Aanschaf audiovisuele apparatuur raad	0	89
MLN-Transferium Westrand NLL	2	809
NP-Aanleg krib jachthaven	3	178
KD-Aankoop panden Kinderdijk	3	578
GA-Verkenning onderwijshuisvesting	4	167

NP-Aanpassingen stadhuis	5	95
MLN-Vervanging openbaar groen en bomenproject	5	444
MLN-Vervanging speeltoestellen	5	260
GA-Kunstgrasveld	5	278
OT-Kunstgrasveld	5	38
MLN-Sportakkoord	5	75
BL-Renovatie dorpshuis De Spil	6	1.015
HBL-Multifunctioneel centrum	6	90
SCH-Multifunctioneel centrum	6	170
GA-Transitie locatie opvang vluchtelingen	7	313
Uitk.reg woningen onder hoogspanningsleidingen	7	213
NLL-Woningbouw Nieuw-Lekkerland Oost	8	77
BL-Herontwikkeling gemeentehuis	8	76
Herontwikkeling Sportzaal Neerpolder GB	8	150
Woningbouw Oude School Schelluinen	8	57
Ontwikkeling locatie Hoefpad Arkel	8	101
GSB-vertreklocatie bibliotheek	8	24
GOK Schoollocatie van voorraden naar materiële vaste activa	8	187
GSB-locatie sportzaal van voorraden naar materiële vaste activa	8	131
ARK-Woonwagenlocatie	8	81
Overige investeringen		27
Totaal		6.937

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Investerings met een economisch nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Desinves- terings	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	161	0	0	0	0	161
Bedrijfsgebouwen	174	0	0	0	13	161
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	34.738	1.547	0	0	933	35.352
Machines, apparaten & instellingen	239	45	0	0	45	239
Overige materiële vaste activa	1.254	131	0	0	38	1.347
Totaal	36.566	1.723	0	0	1.029	37.260

Tot de post "bedrijfsgebouwen" behoren ook de schoolgebouwen voor het basisonderwijs. Hoewel het juridische eigendom van deze scholen berust bij de desbetreffende schoolbesturen, zijn de gebouwen op grond van het economisch eigendom van de gemeente in de balans opgenomen.

De post weg- en waterbouwkundige werken omvat onder meer de kosten van reconstructie van wegen en van groot onderhoud riolering. De kosten van eerste aanleg van wegen en riolering worden gedekt door de verkoopprijzen van de in grondexploitatieplannen verkochte gronden.

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing geheven kan worden, staan in onderstaand overzicht:

Investerings met een economisch nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Hoofd taakveld	Investering 2022
LSV-Riolering dijkversterking	7	26
GSL-Relining en deelreparaties	7	263
GSL-Waterplan 2019	7	128
BL-Riolering Manmakerweg	7	200
HRN-Riolering Kruising Hoornaar	7	140
MLN-Drukriolering	7	108
MLN-Vacuumriolering	7	121
MLN-Bergbezinkvoorzieningen	7	31
NLL-Middengebied Nieuw-Lekkerland	7	47
ARK-Riolering Schefferstraat	7	128
SCH-Rioolreparatie	7	110
Civiele aanpassingen begraafplaatsen	7	131
MLN-Actief ruimen 2022 (uitgifte.50 jr)	7	38
MLN-Begraven Herinrichtingsmaatregelen	7	30
Overige investeringen		222
Totaal		1.723

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Des- investerings	Bijdragen	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	28.273	5.349	0	458	843	32.321
Overige materiële vaste activa	8.290	1.065	0	19	218	9.118
Totaal	36.563	6.414	0	477	1.061	41.439

Onder bijdragen zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken het betrokken actief.

De investeringen met maatschappelijk nut staan in het volgende overzicht:

Investerings met een maatschappelijk nut <i>Bedragen x € 1.000</i>	Hoofd taakveld	Investering 2022
LG-Bouwweg LG-Zuid	2	294
STR-Wegen Kerkstraat	2	29
HRN-Wegen kruising Hoornaar	2	166
NP-Wegen reconstructie Kern	2	216
WY-Burg.Topstraat/Brouwerstraat	2	79
NP-Hennepstraat/Tiendweg	2	28
NLL-Streefandstraat	2	45
SCH-Reconstructie kern Schelluinen	2	222
BL-Wegen Manmakerweg	2	180
AKL-Tweede ontsluitingsweg	2	894
MO-Molenhoek/Graafdijk	2	119
GA-Molenlaan	2	33
MLW-Diverse wegen/asfalt	2	53
GSB-Reconstructie Dorpsstraat	2	30
SCH-Reconstructie Schelluinen Midden	2	81
GO-Wetering	2	46
MLW-Diverse wegen/asfalt	2	38
GO-Postkade/Molenkade	2	26
BR-Vuilendam Noord en Zuid	2	84
MLN-Diverse wegen/asfalt/elementen	2	38

MLN-Degeneratie glasvezel	2	28
NRL-Botersloot	2	39
NLL-Middegebied Nieuw-Lekkerland	2	44
GA-Wegen Emmastraat	2	41
ARK-Vlietskade	2	94
GA-Randweg Groot-Ammers	2	42
NLL-Aanpassen Glooiing Veerweg	2	286
LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid	2	231
NP-Brug Hangsloot/Wal	2	30
HRN-Bruggen kruising Hoornaar	2	119
SCH-Vervanging brug Reigerstraat	2	57
LA-Brug Kasteel-/Langherakelaan	2	30
LA-Brug Kasteel-/Boetzelaerlaan	2	32
LA-Brug Kasteel-/Langherakelaan	2	30
LA-Brug Coehoornsingel	2	45
MO-Brug Molenhoek	2	25
Vervanging Openbare Verlichting	2	173
NLL-Uitbreiding veerhalte	2	1427
KD - Stedenbouwkundig plan Entreegebied	3	279
GSL-Beschoeiingen	5	101
BL-GSB-OT-Baggeren	5	63
Overige investeringen		497
Totaal		6.414

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Verloop financiële vaste activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2021	Vermeerde- ringen	Afschrijving/ Aflossing	Saldo 31-12-2022
Deelnemingen	5.964		0	5.964
Lening u/g aan openbare lichamen	3.817		594	3.222
Leningen aan woningbouwcorporaties	739		46	693

Leningen aan overige verbonden partijen	2.527	30	-15	2.542
Overige langlopende leningen u/g	546		33	513
Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van Nederlands schuldpapier	4.202		4.202	0
Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	6.009	40	8	6.041
Totaal	23.804	70	4.898	18.975

De vermeerdering van de overige uitzettingen betreft de waarborgsom voor het gebouw aan de Wilgenweg Groot-Amers voor de opvang van Oekraïners.

Vlottende activa

Vorraden

Voor de voorraden is het volgende in de balans opgenomen:

Vorraden <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.040	4.684
Verliesvoorziening	-174	-260
Totaal	2.866	4.423

Van de in exploitatie genomen bouwgronden is het volgende overzicht:

In exploitatie genomen bouwgronden <i>Bedragen x €1.000</i>	Boek- waarde 31-12- 2021	Mutatie met mate- riële vaste activa	Boek- waarde 1-1- 2022	Investe- ringen	Op- breng- sten	Winst-/ Verlies- name	Boek- waarde 31-12- 2022	Verlies voor- ziening	Balans- waarde	Nog te maken kosten	Nog te ontvang en op- breng- sten	Eindwa- rde (- is een positief resulta- at)
Industriegrond												
BL-Bedrijventerrein Melkweg 1e fase	-336		-336	9	6	-146	-479	0	-479	592	306	-193
BL-Bedrijventerrein Melkweg 2e fase	666		666	6	0	13	685	0	685	64	1.020	-271
GA-Bedrijventerrein Gelkenes	361		361	7	40	58	386	0	386	152	591	-53
Subtotaal	691		691	22	46	-75	592	0	592	808	1.917	-517

Woningbouwgrond												
GA-Woningbouw Groot-Ammers Z-O	-444		-444	34	0	-23	-433	0	-433	376	0	-57
NP-Herontwikkeling Schoolstraat		203	203	58	0		261	261	0	289	212	338
LG-Ontwikkeling Langerak Zuid	3.387		3.387	1.045	40	-2	4.390	0	4.390	3.127	7.878	-361
Ontwikkeling Doetse Vliet GSB	-913		-913	295	0	120	-498	0	-498	341	0	-157
NRD-CPO School met de Bijbel	43		43	41	106	22	0	0	0	0	0	0
NRD-CPO Dorpshuis	-34		-34	119	106	21	0	0	0	0	0	0
NRD-Herontwikk. locatie Smidse Berg	96		96	40	267	131	0	0	0	0	0	0
Herontwikkeling CBS locatie HBL	180		180	22	0		202	0	202	145	516	-169
Herontwikkeling schoollocatie GOK	0	252	252	-83	0		169	0	169	533	707	-5
Herontwikkeling Plan Hofstede HBL	-97		-97	32	0	66	1	0	1	0	0	1
Herontwikk. sportzaal Neerpolder GSB	130	-130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	2.348	325	2.673	1.603	519	335	4.092	261	3.831	4.811	9.313	-410
Totaal	3.039	325	3.364	1.625	565	260	4.684	261	4.423	5.619	11.230	-927

Het Ontwikkeling Langerak-Zuid loopt langer dan tien jaar door. Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken is in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) het uitgangspunt opgenomen dat de looptijd van een grondexploitatie in beginsel maximaal tien jaar bedraagt. Van dit beginsel kan worden afgeweken als de gemeenteraad hierover expliciet besluit. De motivatie van het besluit moet ook voorzien zijn van risicobeperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen. Dit besluit heeft de raad op 15 december 2020 genomen.

De verwachte resultaten van de grondexploitaties worden op netto contante waarde. Te verwachten verliezen zijn opgevangen door het vormen van een voorziening. Er is met de volgende parameters rekening gehouden:

<u>Parameters</u>	<u>Huidige</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026 e.v.</u>
Kostenstijging	3,0%	6,0%	4,0%	4,0%	2,0%
Opbrengstenstijging	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,0%
Rente	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen looptijd < 1 jaar <i>Bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	8.154		8.154	7.331
Subtotaal	8.154		8.154	7.331
Overige Vorderingen:				
Debiteuren	1.854		1.854	2.872
Subtotaal	1.854		1.854	2.872
Overige uitzettingen:				
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	16.944		16.944	19.164
Overige uitzettingen looptijd < 1 jaar	0		0	0
Subtotaal	16.944		16.944	19.164
Totaal	26.952		26.952	29.367

Onderstaand wordt voor ieder kwartaal van het jaar weergegeven, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Kasgeldlimiet <i>Bedragen x € 1.000</i>	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	74	103	90	98
Drempelbedrag	2.902	2.902	2.902	2.902
Ruimte onder drempelbedrag	2.828	2.800	2.813	8.805
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Banksaldi	152	163
Totaal	152	163

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt als volgt gespecificeerd:

Overlopende activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.320	447
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.587	4.516
Totaal	4.907	4.963

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen we als volgt specificeren:

Nog te ontvangen voorschotbedragen <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo per 31-12-2021	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo per 31-12-2022
Min. SZW subsidie kwijtschelding heffingen gedupeerden toeslagen	7			7
Min. SZW hulp aan gedupeerden toeslagenaffaire	6	-6		0
Min. Leefgeld Oekraïense vluchtelingen		916		916
Min. Opvanglocatie Groot-Ammer Oekraïense vluchtelingen		384		384
Min. Opvang Oekraïense vluchtelingen		778		778
Min. Financiën saldo btw/bcf	434	8.028	8.449	13
Totaal	447	10.100	8.449	2.098

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Algemene reserve	31.963	42.272
Bestemmingsreserves	94.567	82.308
Gerealiseerd resultaat	8.785	6.759
Totaal	135.315	131.339

Saldo van baten en lasten

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV) is het gerealiseerd resultaat op de balans vermeld. Het voordelig saldo over 2022 bedraagt € 8.490.293.

Na accountantscontrole zijn er twee aanpassingen doorgevoerd

- Saldo jaarstukken 2022 € 8.490.293
- Opvang Oekraïne:
 - Opname van de verplichting ten aanzien van eindafrekening GR Avres verstrekte leefgelden aan Oekraïners -/- € 482.859
 - Opname van de vordering in kader van opvang Oekraïners € 777.786

De opvang is vooralsnog budgettair-neutraal. De niet bestede/ benodigde bijdragen van het rijk mogen worden behouden.

Bijgesteld resultaat jaarstukken 2022

€ 8.785.220

Het verloop in 2022 van de reserves wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo begin 2022	Aanwending	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Correctie	Saldo eind 2022
Algemene Reserve						
Algemene reserve	42.272	18.209	5.589	2.311		31.963
Subtotaal	42.272	18.209	5.589	2.311		31.963
Bestemmingsreserves						
Arhi-uitkering i.v.m. herindeling	975	1.876		901		0
Kapitaallasten	54.252	1.584		2.833		55.500
Kapitaallasten wegen	14.822	699		12.642		26.765
Ontwikkeling recreatie/toerisme	63	54		67		75
Leefbaarheid Kinderdijk	64	30		30		64
Klankbordgroepen/dorpsberaden	255	37				218
Sociaal Domein	100	100				0
Afwikkeling voorgaande jaren	3.773	4.595		3.724		2.902
Toekomstvisie begraafplaatsen	240					240
Slingelandse plassen	841	81				760
Duurzaamheidsinvesteringen	3.900	476				3.424
Duurzaamheidsprojecten	1.283	66				1.217
Sociaal Begeleidingsplan	188					188
Corona noodfonds	500	500				0
Omgevingswet	1.053	173		235		1.115
Afval					2.099	2.099
Subtotaal	82.308	10.270		20.431	2.099	94.567

Totaal reserves	124.580	28.480	5.589	22.742	2.099	126.530
------------------------	----------------	---------------	--------------	---------------	--------------	----------------

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van onvoorziene incidentele uitgaven/risico's en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen. De algemene reserve wordt met name gevoed door begrotings- en rekening overschotten. Tekorten komen ten laste van de reserve.

Bestemmingsreserves zijn de voor een specifiek aangewezen doel afgezonderde bestanddelen van het eigen vermogen.

Arhi-uitkering

Reserve ter dekking van de fusiekosten, de laatste onttrekking was in 2022 waarna deze reserve is opgeheven.

Kapitaallasten

Voor investeringen waarvan is besloten deze ten laste van de reserve te brengen, maar volgens de BBV geactiveerd moeten worden. De jaarlijkse kapitaallast wordt onttrokken uit deze reserve.

Kapitaallasten wegen

Voor investeringen waarvan is besloten deze ten laste van de reserve te brengen, maar volgens de BBV geactiveerd moeten worden. De jaarlijkse kapitaallast wordt onttrokken uit deze reserve. Eveneens worden hier ook toekomstige investeringen uit betaald.

Ontwikkeling recreatie en toerisme

Deze reserve is ingesteld ter dekking van incidentele initiatieven ten behoeve van het ontwikkelen van recreatie, toerisme en wordt gevoed via een jaarlijkse storting uit de opbrengst van de toeristenbelasting. Cf. raadsbesluit d.d. 2 april is dit 50% van de totale opbrengst van de gemeentelijke toeristenbelasting van het voorliggende belastingjaar doch in elk geval € 45.000.

Leefbaarheid Kinderdijk

Deze reserve is bestemd voor dekking van de jaarlijkse bijdrage aan de SWEK.

Klankbordgroepen/dorpsberaden

Deze reserve is bij raadsbesluit van 23 oktober 2012 ingesteld bij de vaststelling van de kaders voor bewonersinitiatieven/-overleggen. Jaarlijks worden niet bestede middelen toegevoegd aan deze reserve. Elke dorpsraad heeft een jaarlijks budget van € 6.000.

Sociaal domein

Deze reserve is ter dekking van incidentele tekorten in de WMO-budgetten. Positieve resultaten op WMO-budgetten worden toegevoegd aan de reserve.

Afwikkeling voorgaande jaren

Deze reserve beoogt het overhevelen van budget naar het volgende dienstjaar indien werkzaamheden van voorgenomen beleid niet in het lopende dienstjaar kunnen worden uitgevoerd. Veelal is deze overheveling in de Najaarsnota al aangegeven. De middelen die in de jaarrekening worden gestort, worden in het volgende jaar direct uit deze reserve gehaald en ten gunste van het begrotingsresultaat verantwoord.

Toekomstvisie begraafplaatsen

Deze reserve dient voor toekomstige uitgaven voor begraafplaatsen.

Slingelandse Plassen

Deze reserve is bedoeld ter dekking van verplichtingen die voortvloeien uit het beheer en onderhoud van de Slingelandse Plassen.

Duurzaamheidsinvesteringen

Deze reserve is bestemd voor dekking van de kapitaallasten van investeringen in duurzaamheid van gemeentelijke gebouwen.

Duurzaamheidsprojecten

Deze reserve is bestemd voor dekking van verduurzamingsprojecten

Sociaal begeleidingsplan

Deze reserve is gevormd om medewerkers te begeleiden, welke moeilijkheden ervaren door de zelforganisatie, voor het vinden van een nieuwe uitdaging binnen en/of buiten de organisatie.

Corona noodfonds

Deze reserve is beschikbaar voor het opvangen van incidentele lasten als gevolg van Corona, met name voor hulp aan verenigingen, stichtingen en ondernemers.

Omgevingswet

In het kader van de omgevingswet zullen er omgevingsplannen worden opgesteld.

Afval

Deze reserve is ter dekking van toekomstige kosten voor de invoering van de nieuwe wijze van afvalinzameling door Waardlanden. Het genomen raadsbesluit voor het doteren van € 2.099.069 aan de voorziening uit de Algemene Reserve is niet toegestaan cf. BBV. Dit dient een dotatie aan een bestemmingsreserve te zijn. Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarstukken is dit dusdanig uitgevoerd.

Voorzieningen

De gecomprimeerde mutaties gedurende het verslagjaar blijken uit de volgende opstelling:

Vorzieningen <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo begin 2022	Saldo eind 2022
Onderhoudsegalisatievoorziening	5.516	6.233
Vorzieningen verplicht verliez risico's	4.141	4.451
Voorzn door derden beklemde middelen	14.219	14.582
Totaal voorzieningen	23.876	25.266

Het verloop van de voorzieningen in 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Verloop van voorzieningen <i>Bedragen x €</i>	Saldo begin 2022	Aanwending	Toevoeging	Correctie	Saldo eind 2022
Onderhoud gebouwen	4.388	163	690		4.916
Onderhoud openbare ruimte	1.128	94	284		1.318
Wachtgelden wethouders	176	179	589		586
Pensioenvoorziening wethouders	3.273	97	448		3.624
Voormalig personeel	100	53	8		55
BTW vraagstukken	167	167			0
Omgevingsplannen	0	25	25		0
Te verwachten verliezen grondexploitaties	426	426	186		186
Rioleringen	13.224		526		13.750
Onderhoud graven	612	46			566
Afvalstoffen	383	293	2.099	-2099	90
Verlofsparen	0		176		176
Totaal voorzieningen	23.876	1.543	5.032	-2.099	25.266

Onderhoud gebouwen

Deze voorziening is ter egalisatie van de onderhoudslasten met betrekking tot het onderhoud van gebouwen. Dotatie vindt jaarlijks plaats op basis van het verwachte onderhoud van de komende jaren.

Onderhoud openbare ruimte

Deze voorziening is ter egalisatie van de onderhoudslasten met betrekking tot het onderhoud van openbare ruimte. Dotatie vindt jaarlijks plaats op basis van het verwachte onderhoud van de komende jaren.

Wachtgelden

Deze voorziening dekt de uitgaven van wethouders die na het neerleggen van het wethouderambt inkomensverlies ervaren en is gevormd cf. art. 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening. Op basis van de rechtspositie geldt gedurende een bepaalde termijn recht op wachtgeld.

Pensioenvoorziening wethouders

Het afdekken van toekomstige wethouderpensioenen. Jaarlijks vindt er een storting plaats op basis van actuele berekeningen.

Voormalig personeel

Deze voorziening is bedoeld om op basis van werkelijke kosten te voorzien in de verplichtingen tot het betalen van wachtgelden aan voormalig personeel.

BTW vraagstukken

Deze voorziening is ingesteld bij de Najaarsnota 2016 en is bedoeld ter dekking van financiële risico's van BTW vraagstukken rondom met name de bouw van de dorpshuizen "Wingerds Hof" en "De Beemd". Het voorziene bedrag voor "Wingerds Hof" is in mindering gebracht op de vordering.

Omgevingsplannen

Deze voorziening dient ter dekking voor de egalisatie van de kosten voor toekomstige omgevingsplannen en is cf. de vastgestelde nota R&V 2021 gevormd. Jaarlijks vindt een dotatie van € 25.000 plaats.

Te verwachten verliezen grondexploitaties

Voor enkele grondexploitaties wordt een verlies verwacht. Hiervoor is een voorziening gevormd. Deze is in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende grondexploitaties.

Rioleringen

Ter dekking van de jaarlijks fluctuerende exploitatielasten van de riolering, als gevolg van onderhoud en investeringen. Deze voorziening is gevormd op basis van de BBV-Notitie Rioleringen van november 2014; artikel 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening.

Afkoop onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige onderhoudskosten. De dotatie vindt plaats op basis van het afkoopgedeelte in de aankoopprijs van een graf en grafbedekking. Het afkoopbedrag is bepaald voor een bepaalde periode. Elk jaar wordt een deel ten gunste van de exploitatie gebracht voor onderhoudskosten.

Afvalstoffen

Deze voorziening dient ter egalisatie van de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen ter voorkoming van een grillig beeld in de jaarlijkse afvalstoffenheffing. Baten op de afvalstoffenheffing worden aan deze voorziening toegevoegd, omdat afvalstoffenheffing een gesloten systeem is. Het genomen raadsbesluit voor het doteren van € 2.099.069 aan de voorziening uit de Algemene Reserve is niet toegestaan cf. BBV. Dit dient een dotatie aan een bestemmingsreserve te zijn. Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarstukken is dit dusdanig uitgevoerd.

Verlofsparen

Deze voorziening dekt toekomstige verplichtingen met betrekking tot verlofsparen van medewerkers.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen		
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	32.554	34.138
-overige binnenlandse sectoren	125	125
Totaal	32.679	34.264

Verloopoverzicht vaste schulden > 1 jaar <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2021	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.138	0	1.584	32.554
Overige binnenlandse sectoren	125	0	0	125
Totaal	34.263	0	1.584	32.679

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 189.425.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	7.885	6.055
Overlopende passiva	5.473	9.094
Totaal	13.358	15.149

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden worden als volgt worden gespecificeerd:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Overige schulden (crediteuren)	7.741	5.897
Banksaldi	144	158
Totaal	7.885	6.055

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.819	4.081
De van het Rijk ontvangen voorschotten met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.528	3.734
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	690	1.279
Totaal	6.037	9.094

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ontvangen voorschotbedragen specifiek bestedingsdoel <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of restituties	Saldo 31-12-2022
Voorschotten van het Rijk:				
Min OCW Onderwijsachterstandenbeleid (MLN)	450	699	910	239
Min VWS - Specifieke uitkering Sport	298	407	369	336
RVO aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	285	140	216	209
Min SZW - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers.	2.047	0	2.047	0

Min BZK – reductie energiegebruik	41	0	37	4
Rijksdienst ondern. NL – RREW regeling woningen	140	0	62	78
Min V&J - Regeling handhaving corona	15	0	0	15
Min OC&W - Nationaal onderwijsprogramma	120	289	53	356
Min I&W - Ambachtscentra 2020-2022	50	0	0	50
Min VWS - Sportakkoord	67	57	0	124
Rijksdienst ondern. NL - Regeling ventilatie in schoolgebouwen	30	0	30	0
Belastingdienst – toeslagen problematiek	20	0	6	14
Min VWS - preventieakkoord	0	34	0	34
Min V&J - controle coronatoegangsbewijzen	0	168	18	150
Min SZW - onderwijsroute	0	38	0	38
Min BZK – aanpak energiearmoede	0	610	0	610
Min I&W - Ambachtcentra	0	41	14	27
Min I&W – Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatr 2022-2023	0	84	0	84
Min SZW – Wet inburgering		279	120	159
Totaal voorschotten van het Rijk	3.564	2.846	3.882	2.527
Voorschotten overige Nederlandse overheid:				
ISV Geluidssanering (Liesveld)	148	0	1	147
ISV Geluidsanering (GSL)	146	0	1	145
ISV Geluidsanering (Nw.Lekkerland)	22	0	0	22
PZH-waterdriehoek westrand Nw.Lekkerland	640	0	640	0
RMA - fiets- en wandelpaden i.s.m.Gorinchem en Hardinxveld	68	0	0	68
PZH – Project RAS (drukdrainage Alblasserw. en Vijfheerenlanden)	99	0	28	71
VRZHZ - rijksmiddelen controle toegangsbewijzen corona	69	0	0	69
PZH - Fietsparken veerpont Nieuwlekkerland	50	0	50	0
PZH - visie stadswallen	120	0	115	5
Gemeente Gorinchem Regielandschap 2021	8	0	8	0
Gem Vijfheerenlanden Regielandschap 2021	8	0	8	0
Waterschap Rivierenland Regielandschap 2021	8	0	8	0
Prov Utrecht Regielandschap 2021	30	0	30	0
Prov ZH Regielandschap 2021	30	0	30	0
Pov ZH Fase 3 gebiedsdeal	1	0	1	0
Prov ZH Recreatiedrukke vanwege Corona	0	24	0	24
Prov ZH Leadersubsidie	0	20	0	20

Prov ZH landschapsontwikkeling	0	75	0	75
Prov ZH Vliegende brigade De Boomgaard GA	0	30	7	23
Prov ZH Vliegende brigade Kooikerpad SK	0	30	7	23
Totaal overige Nederlandse overheid	1.447	179	934	690
Totaal	5.041	3.025	4.816	3.217

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag wordt als volgt gespecificeerd:

Waarborgen en garanties <i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Gewaarborgde geldleningen	104.270	86.671
Totaal	104.270	86.671

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen is als volgt gespecificeerd:

Omschrijving rechtspersoon <i>Bedragen x € 1.000</i>	Percentage borgstelling	Oorspronkelijk bedrag	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2022
Verenigingsgebouwen en Sportverenigingen	100%	458	204	122
	50%	150	35	28
Boerderij Gijbeland	100%	420	406	393
	40%	100	40	40
Woningbouw	100%	47.700	26.485	26.673
	50%	64.269	30.908	30.548
WSW gewaarborgde leningen	100%	50.376	20.486	36.230
SWEK	100%	1.000	950	900
GR Waardlanden	21%	1.000	78	52
	11%	1.000	54	41
	100%	4.049	4.000	4.000
Zorginstellingen	100%	5.039	2.520	5.039
Particulieren	50%	626	505	204
Totaal		176.247	86.671	104.270

In 2022 is er niets betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Door wijziging in de achtervangsituatie is het percentage van borgstelling gewijzigd voor de WSW gewaarborgde leningen en die voor zorginstellingen. Het lijkt alsof hiermee het risico voor de gemeente hoger wordt, maar feitelijk wordt er één stap later een beroep gedaan op de borgstelling. Hierdoor wordt het risico juist kleiner.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Met ingang van jaarrekening 2021 zijn de criteria voor de niet uit de balans blijvende verplichtingen aangepast zodat zij beter aansluiten bij het karakter van deze post. De criteria zijn namelijk meer risicogericht dan voorheen en geven daardoor een beter inzicht in de financiële risicopositie van de gemeente:

- Minimale restant looptijd 2 jaar;
- Minimale resterende verplichtingwaarde € 100.000;
- Als contractwaarde wordt de initiële waarde aangehouden;
- Geen mogelijke verplichtingen uit raamovereenkomsten, alleen onherroepelijke harde verplichtingen.
- Raming waarde restant verlofdagen

Op basis van deze criteria is de totale harde contractwaarde van de niet uit de balans blijvende verplichtingen € 6,65 mln. In de vorige jaarrekening werd een verplichting gemeld van € 6,17 mln.

Leverancier <i>Bedragen x € 1.000</i>	Onderwerp	Initiële contractwaarde	Einddatum contract	Ingangsdatum contract
Multilease B.V.	Elektrische dienstauto's	177	1-3-2025	1-3-2021
Tiger Team Facilitaire Diensten B.V.	Schoonmaakdienst	168	31-12-2025	1-1-2022
De Heer land en water B.V.	Bestek maaien gazons	1.220	31-12-2026	14-2-2022
VDBH West	Onkruidbeheersing op verharding	224	31-12-2025	1-1-2022
Avres SW BV	Bestek onderhoud beplanting	1.177	31-12-2025	1-1-2022
xxlInc Belastingen B.V.	Aanbesteding WOZ-werkzaamheden	810	31-12-2025	1-1-2023
Unit4 Business Software B.V.	Financieel Systeem	854	31-12-2026	1-1-2024
Apg premie en gegevensincasso	Aanmelding werkgeversadministratie Apg	435	31-12-2099	1-1-2013
Gemeente Krimpenerwaard	Veerverbinding-Lekkerkerk/Nieuw Lekkerland	600	1-1-2028	1-1-2018
Zwembadvereniging de Spettertuin	Onderhoudsbijdrage zwembad de Spettertuin	126	31-12-2026	1-1-2022
Stichting zwembad de Tobbe	Onderhoudsbijdrage zwembad de Tobbe	166	31-12-2026	1-1-2022

Stichting Zwembad "De Doetse Kom"	Onderhoudsbijdrage zwembad de Doetse Kom	254	31-12-2026	1-1-2022
APG Services Partners	Dienstverlening inzake Appa	436	31-12-2099	1-1-2019
Totaal		6.649		

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de toelichting op het totaal van baten en lasten in de jaarrekening tenminste bestaat uit een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening, een overzicht van het bedrag voor onvoorzien, het EMU-saldo, een overzicht van incidentele lasten en baten alsmede een overzicht in het kader van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen.

Analyse afwijkingen per programma

Het jaar 2022 wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 8.490.293. Het voorlopige positieve saldo 2022 na de Najaarsnota bedroeg € 7.525.190. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2022. Na de Najaarsnota hebben zich financiële ontwikkelingen voorgedaan die ten tijde van het opstellen van de Najaarsnota nog niet bekend waren. Deze ontwikkelingen en de mutaties in reserves, leiden in deze jaarrekening tot het voordelig saldo. De grootste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening zijn in de programmaverantwoording opgenomen.

Na accountantscontrole zijn er twee aanpassingen doorgevoerd

• Saldo jaarstukken 2022	€ 8.490.293
• Opvang Oekraïne:	
- Opname van de verplichting ten aanzien van eindafrekening GR Avres verstrekte leefgeldten aan Oekraïners	€ 482.859 -/-
- Opname van de vordering in kader van opvang Oekraïners	€ <u>777.786 +/+</u>
De opvang is vooralsnog budgettair-neutraal. De niet bestede/benodigde bijdragen van het rijk mogen worden behouden.	
• Bijgesteld resultaat jaarstukken 2022	€ 8.785.220

De beschikbaar gestelde bedragen voor het programma's 'Samenleven in Molenlanden', 'Beter omgaan met ons gebied', 'Werken en creëren in Molenlanden' en 'Dichtbij Molenlanden' zijn overschreden. En ook de lasten van de onderdelen 'Algemene dekkingsmiddelen' en 'Vennootschapsbelasting'. De overige programma's hebben een positief resultaat.

Het nadelig saldo op programma 3 'Samenleven in Molenlanden' bedraagt € 135k. Dit komt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T42 Onderwijshuisvesting € 59k nadelig	Incidenteel	De verschillen binnen dit taakveld betreffen een hogere bijdrage aan de brede school Nieuw-Lekkerland (€ 53.000 Nadeel), hogere onderhoudskosten (€ 27.000 Nadeel), een lagere bijdrage van de zogenaamde Londo-vergoeding (€ 18.000 Nadeel). Daar tegenover staan hogere huuropbrengsten (€ 8.000 Voordeel) en minder kosten voor duurzaamheidsprojecten (€ 25.000 Voordeel).
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 29k voordelig	Incidenteel	Bij de Najaarsnota is een lagere inschatting gemaakt van de verwachte kosten voor het leerlingenvervoer met een nadeel van € 72.000 tot gevolg. Daarbij is geen rekening gehouden met een toename van meer dan 20 leerlingen en was onvoldoende zicht op de achterstallige facturen van het perceel Nieuw-Lekkerland/Kinderdijk dat door Drechtsteden wordt verwerkt.
	Incidenteel	Bij de accountantscontrole op de besteding van de gelden voor het onderwijsachterstandsbeleid volgde een correctie uit voorgaande jaren (€ 150.000 Voordeel).
	Incidenteel	Salariskosten en ingeleend personeel € 41.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
	Incidenteel	Op het werkbudget om overige zaken rondom de opvang van Oekraïners te bekostigen is € 54.000 over.
	Incidenteel	Door een onjuiste raming is een voordeel van € 75.000 ontstaan op het budget voor subsidiering van St. Welzijn voor ouderenwerk.
	Incidenteel	Het voordeel van € 36.000 op het budget voor lokale preventieve maatregelen jeugd volgt uit minder koppelingen buurtgezinnen. Evenals een latere start dan verwacht met ouderparticipatie (de Limonadebrigade start in 2023). Ook viel het onderzoek naar pleegzorg goedkoper uit.
	Incidenteel	Omdat diverse kosten lager uitvielen dan geraamd, volgt een lagere onttrekking uit de reserves. Hierdoor voegen we € 58.000 minder baten aan de exploitatie toe.
	Incidenteel	Salariskosten € 123.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T61 Samenkracht en burgerparticipatie € 255k voordelig	Incidenteel	De gemeente ontvangt voor de vluchtelingen uit Oekraïne een standaardbedrag per nacht, per beschikbaar bed, in de gemeentelijke opvang. Voor iedere ontheemde Oekraïner in de particuliere opvang ontvangt de gemeente een tegemoetkoming per maand. Het totaal van deze bedragen is hoger dan de gemaakte kosten.

T62 Wijkteams € 343k voordelig	Incidenteel	In de budgettering is geen rekening gehouden met de afrekening van het jaarresultaat 2021 van de St. Jeugdteams (€ 49.000 Voordelig). Ook kostte het terugdringen van wachtlijsten € 8.000 minder dan verwacht. Op het budget voor diverse kosten voor het Sociaal Team is € 30.000 niet benut, deze achterblijvende besteding is gedurende het jaar niet onderkend.
	Incidenteel	Salariskosten € 252.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T63 Inkomensregelingen € 522k nadelig	Incidenteel	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van inkomensvoorzieningen zijn te betalen voorschotten aan Avres (afhankelijk van de te ontvangen voorschotten van het Rijk). In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten. Hogere kosten volgen met name uit de energietoelage-gerelateerde uitkeringen die Avres voor Molenlanden uitvoert.
T65 Arbeidsparticipatie € 189k nadelig	Incidenteel	De budgetten die worden geraamd voor uitvoering van arbeidsparticipatie zijn te betalen voorschotten aan Avres. In de jaarrekening Avres volgt een nadere verantwoording en afrekening op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO) € 83k nadelig	Incidenteel	Bij de najaarsnota werd nog rekening gehouden met een mogelijk grote/dure woningaanpassing. Daarnaast zijn de verwachte kosten voor vervoersvoorzieningen te laag ingeschat, er zijn meer Pgb's toegekend dan voorgaande jaren (€ 146.000 Nadeel).
	Incidenteel	Het budget Regionale Projecten Zorg is bij de Zomernota afgeraamd en had achteraf gezien bij de Najaarsnota nog verder afgeraamd kunnen worden. De belangrijkste verklaringen voor de onderbesteding van € 50.000 zijn als volgt: Homestart betaalde een deel van de subsidie over 2021 terug en voor Kamers met Kansen werden minder begeleidingskosten betaald.
T671 Maatwerkdienstverlening 18+ € 453k nadelig	Incidenteel	Een nadeel van € 145.000 voor huishoudelijke hulp wordt veroorzaakt door het aantal toegenomen cliënten. Met name de kortdurende indicaties maken het ramen lastig. Ook voor maatwerkbegeleiding ZIN geldt dat de inschatting van het aantal cliënten te laag is geweest waardoor er een nadeel van € 35.000 ontstond.
	Incidenteel	Een onderschrijding van € 28.000 wordt veroorzaakt doordat bij de boekingen ook rekening is gehouden met de terugbetaling van de PGB 2021.
	Incidenteel	Voor salariskosten en ingeleend personeel komen we op € 305.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

T672 Maatwerkdienstverlening 18- € 307k voordelig	Incidenteel	De budgetten voor de Service Organisatie Jeugd (SOJ) zijn geraamd op basis van de initiële begroting van de SOJ. Deze zijn vervolgens aangepast op basis van inzichten die volgden uit de rapportages van de SOJ. De uiteindelijke kosten zijn lager dan de geraamde budgetten als gevolg van het woonplaatsbeginsel, het project Onze Kinderen Nabij en het normenkader. In de Najaarsnota is beschreven dat op basis van de forecast meer afgeraamd zou kunnen worden, maar dat voorzichtigheidshalve 60% werd afgeraamd. Op basis van de jaarcijfers van de SOJ heeft daadwerkelijke realisatie plaatsgevonden.
T681 Geëscaleerde zorg 18+ € 33k voordelig	Incidenteel	Salariskosten € 41.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T682 Geëscaleerde zorg 18- € 45k voordelig	Incidenteel	De verhoging van de bijdrage aan Dienst Gezondheid en Jeugd voor Veilig Thuis is bij de Najaarsnota niet verwerkt (€ 53.000 Nadelig).
	Incidenteel	De specialistische hulp wordt via de SOJ ingekocht en verantwoord op dit taakveld. De toelichting op Taakveld 672 is ook van toepassing op de specialistische hulp (€ 132.000 Voordelig)
	Incidenteel	Salariskosten € 33.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T71 Volksgezondheid € 154k nadelig	Incidenteel	De bijdrage aan de Dienst Gezondheid en Jeugd is hoger als gevolg van JGZ zorg aan Oekraïense vluchtelingenkinderen (€ 79.000 Nadeel).
	Incidenteel	Salariskosten € 70.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

Het nadelig saldo op programma 4 'Beter omgaan met ons gebied' bedraagt € 711k. Dit komt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T72 Riolering € 991k nadelig	Incidenteel	Op dit onderdeel ontstaat een nadeel van totaal € 991.000. Dit wordt veroorzaakt doordat we meer moeten toerekenen (toevoegen) aan de voorziening. Voor de rioolheffing worden kosten extracomptabel meegenomen. Deze zijn lager uitgevallen dan begroot, vooral door de toerekening van investeringen die later uitgevoerd worden. Het gevolg is dat er meer toegevoegd moet worden aan de voorziening omdat ontvangen middelen via de rioolheffing beschikbaar moeten blijven voor riolering. Per saldo is dit een verschuiving van de exploitatie naar de voorziening om het systeem van de rioolheffing gesloten te houden. Hoewel het voor het saldo van de jaarrekening zorgt voor een groot nadeel blijft het geld beschikbaar binnen de voorziening de komende jaren!
T73 Afval € 90k nadelig	incidenteel	Het nadeel op dit taakveld wordt veroorzaakt door extracomptabele kosten die zijn gemaakt. Het gaat dan om een bedrag van € 35.000 aan btw, € 8.000 overheadkosten, € 32.000 aan kwijtscheldingen en een deel dat niet te verhalen is vanwege leegstand voor een bedrag van € 15.000.
T74 Milieubeheer € 370k voordelig	Incidenteel	Voor het separaat vastgestelde Duurzaamheidsprogramma 2022 was een bedrag van bijna € 1,5 mln beschikbaar gesteld. Er is uiteindelijk voor iets meer dan € 720.000 uitgegeven. Door de lagere uitgaven zal de onttrekking uit de reserve hierdoor ook een stuk lager uitvallen. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.
	incidenteel	Binnen de begroting was een budget voor Duurzaamheidsprojecten beschikbaar gesteld die los stond van het Duurzaamheidsprogramma. Deze wordt deels gevoed vanuit een onttrekking uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid, het andere deel bestond uit een regulier exploitatiebudget. In 2022 vielen de lasten € 324.000 lager uit dan het maximale budget toeliet. Hier geldt dat de verrekening met de reserve geen invloed heeft op het totale effect van het rekeningresultaat omdat de onttrekking aan de reserve ook lager is. Het gedeelte voor de exploitatie heeft wel een effect en dat is hier netto € 150.000 voordelig. Dit budget is onder andere een reservering voor cofinancieringsprojecten in het kader van de aanvraag van leadersubsidies en voor ondersteuning lokale initiatieven die bijdragen aan de duurzame doelstellingen van de gemeente. Dat het bedrag niet volledig is uitgegeven komt o.a. door het aantal initiatieven die zijn ingekomen, dat was beperkt en dat we dat jaar geen leader cofinanciering hebben uitbetaald.
	Incidenteel	Op het onderdeel Masterplan CO-2 reductie is € 52.000 niet besteed. Dit kwam omdat we vooraf niet goed konden inschatten hoeveel werk het opstellen van een CO2- document zou zijn voor ons of voor een extern bureau. Daarnaast was de insteek die is gekozen medio vorig jaar voor het opstellen/vormgeven van het document praktischer van insteek dan eerder werd gedacht ten tijde van de Kadernota. We kwamen er in de voorgesprekken met bureaus ook achter dat we niet zoveel data hebben om dit goed te kunnen vormgeven en hebben ervoor gekozen om het rechtstreeks te koppelen aan het uitvoeringsprogramma en daar een bijlage van te laten zijn.

	incidenteel	In de Decembercirculaire 2021 zijn er 'Middelen Energietransitie' beschikbaar gesteld. Deze middelen hebben in 2022 geen directe bestedingsrelatie gekregen en hadden via de Najaarsnota vrij mogen vallen en gestort worden in de daarvoor in het leven geroepen reserve voor Duurzaamheid. Het voorstel is om dit alsnog te doen via de resultaatsbestemming. Nu zorgt het voor een positief verschil van € 92.000.
	Incidenteel	De bijdragen die we jaarlijks betalen aan OZHZ (Omgevingsdienst) laat een kleine onderbesteding zien op het budget ten opzichte van de raming. Het gaat hier om een bedrag van € 27.000.
	incidenteel	Salariskosten € 26.000 voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

Het nadelig saldo op programma 5 'Werken en recreëren in Molenlanden' bedraagt € 135k. Dit komt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T32 Fysieke bedrijfsinfra-structuur € 75k nadelig	Incidenteel	Voor de bedrijventerreinen Melkweg 1 ^e fase en 2 ^e fase Bleskensgraaf en Gelkenes Groot-Amers zijn tussentijdse winstnamen bepaald. De winstname uit vorige jaren van Melkweg 1 ^e fase is op basis van de huidige berekening voor een deel teruggedraaid. Dit geeft een negatief resultaat op dit taakveld.
T33 Bedrijfsloket en -regelingen € 42k nadelig	Incidenteel	Projecten en activiteiten: € 75.000 voordelig. Ten aanzien van de post agrarische zaken heeft het college in juni 2022 besloten € 50.000,- toe te kennen voor het project polders met waarden (Leader). Er is echter nog geen beschikking afgegeven door de provincie Zuid-Holland waardoor wij onze bijdrage in 2022 niet hebben kunnen betalen. Dat schuift door naar 2023. Daarnaast werden de Keukentafelgesprekken toch grotendeels gefinancierd vanuit de provincie, waardoor we dit budget zelf minder nodig hadden. Het lagere niveau van uitgaven wordt overigens geneutraliseerd via de reserve waar deze middelen uit betaald werden.
	Incidenteel	Mutaties reserves € 98.000 nadeel. Het grootste gedeelte van deze afwijking wordt veroorzaakt door de hier bovenstaande post. Doordat er minder uitgaven zijn geweest bij het onderdeel projecten en activiteiten volgt ook een lagere onttrekking ten gunste van de exploitatie.
T34 Economische promotie € 32k nadelig	Incidenteel	Het nadelige verschil wordt hier voor het grootste gedeelte (€ 23.000) veroorzaakt door de kosten van salarissen en overhead. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

Het nadelig saldo op het programma 6 'Dichtbij Molenlanden' bedraagt € 795k. Dit wordt veroorzaakt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T01 Bestuur € 822k nadelig	Incidenteel	De benodigde middelen in de voorziening voor de verplichtingen aan wachtgelden voor oud-wethouders wordt jaarlijks herberekend. Uit de herberekening volgde dat er een extra storting nodig was. Dit leidt tot een nadeel van € 671.000.
	Incidenteel	Salariskosten € 111.000 nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien. Kosten voormalig personeel: € 36.000 nadeel als gevolg van een lagere bijdrage uit de voorziening dan geraamd. De werkelijke uitgaven waren lager.
T02 Burgerzaken € 27k voordelig	Incidenteel	De ICT-gerelateerde lasten op dit taakveld zijn € 34.000 lager dan begroot. Dit heeft te maken met de vertraging in de implementatie van E-Burgerzaken waardoor deze niet in 2023 is opgeleverd en de aanschaf en implementatie van het nieuwe kiespakket dat te ruim begroot blijft te zijn.
	Incidenteel	De directe personeelslasten op het taakveld burgerzaken zijn ca. € 7.000 hoger dan begroot. Dit nadeel wordt met name veroorzaakt doordat de vergoedingen woon-werkverkeer hoger zijn uitgevallen dan waarmee vooraf rekening gehouden is.

Deze nadelen zijn niet onrechtmatig.

- De verrekening met de voorziening riolering het programma 'Beter omgaan met ons gebied' is het gevolg van de systematiek van een hogere storting in de voorziening door een onderschrijding om investeringen. Het nadeel bij het programma 'Werken en recreëren' komt door de systematiek van winstnamen. De overschrijding ontstaat door het verlagen van een winstname uit het verleden.
- De wachtgeldvoorziening wordt jaarlijks per 31 december berekend en kon daarom niet eerder geraamd worden.
- Het nadeel bij het programma 'Samenleven in Molenlanden' volgt uit de open einde regelingen en de uitkering van de energietoeslag, waar wel een inkomst tegenover staat maar dat verantwoord wordt op taakveld 0.7 Algemene Uitkering.

Onvoorzien

In de begroting 2022 was een bedrag van € 40.000 voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2022 € 15.000 ten laste van onvoorzien gebracht voor het 'Toekomstperspectief de Beemd'. Het overige bedrag van € 25.000 is afgeraad bij de Najaarsnota 2022.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Reservemutaties worden gezien als incidentele lasten/baten, met uitzondering van de verrekeningen met kapitaallastenreserves, die worden als structureel aangemerkt. Daarnaast is de aard van de baten/lasten van belang. De opbrengst aan leges en bijvoorbeeld de uitkering uit het gemeentefonds kan incidenteel zijn beïnvloed, maar wordt op basis van de "aard" van deze baten als structureel gezien.

De invloed van incidentele lasten en baten op het rekeningssaldo is beperkt doordat bij de Begroting 2022 al is besloten incidentele lasten/baten zoveel als mogelijk met reserves te verrekenen. De in 2022 gerealiseerde incidentele baten en lasten kunnen we als volgt specificeren:

Programma	Realisatie 2022	
<i>Bedragen x €</i>	Baten	Lasten
Incidentele baten en lasten:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	208	635
6 Dichtbij Molenlanden		589
Overhead	39	124
<i>Subtotaal incidentele baten en lasten</i>	<i>247</i>	<i>1.348</i>
Incidentele reservemutaties:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	4.142	3.178
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	11.024	12.917
3 Samenleven in Molenlanden	2.274	1.846
4 Beter omgaan met ons gebied	3.521	2.488
5 Werken en recreëren in Molenlanden	85	87
6 Dichtbij Molenlanden	36	35
Algemene dekkingsmiddelen	4.203	9.575
Overhead	907	304
Vennootschapsbelasting	5	
<i>Subtotaal incidentele reservemutaties</i>	<i>26.197</i>	<i>30.430</i>
Totaal incidentele baten en lasten	26.443	31.778
Saldo incidentele baten en lasten	-5.334	

Toelichting incidentele baten en lasten

Hieronder lichten we per programma de incidentele baten en lasten hoger dan € 25.000 (conform financiële verordening).

1 Wonen en leven in Molenlanden

De baten zijn van de verkoop van een pand; € 139.552 en grond; € 50.000.

Ter dekking van de kosten voor controle op toegangsbewijzen als gevolg van de coronacrisis is een bedrag van Ministerie van Veiligheid & Justitie ontvangen; € 18.241.

De lasten als gevolg van de coronacrisis bedragen; € 461.916.

De lasten voor de implementatiekosten van de Omgevingswet bedragen € 173.354. Hier is een wettelijke termijn aan verbonden, de verwachte inwerkingtreding is op dit moment 01-01-2024. Er is een reserve Omgevingswet ter dekking van de exploitatiekosten van € 1.114.629. Na volledige implementatie van de Omgevingswet wordt, uiterlijk in 2024, de reserve opgeheven.

6 Dichtbij Molenlanden

Om te kunnen voldoen aan toekomstige wachtgeldverplichtingen is op basis van de actuariële berekening door VISMA een extra dotatie aan de voorziening noodzakelijk; € 589.000.

Overhead

De baten van € 39.007 zijn opbrengsten voor een tractor en containers. Ook zijn er devices door medewerkers tegen een vergoeding overgenomen.

Voor de implementatie van een nieuwe financiële applicatie is € 81.098 betaald en voor de implementatie van een HRM applicatie € 31.452. De ingebruikname is voor beide op 01-01-2024.

De lasten als gevolg van de coronacrisis bedragen € 11.154.

Structurele reservemutaties

Programma	Realisatie 2022	
	Baten	Lasten
<i>Bedragen x €</i>		
1 Wonen en leven in Molenlanden	436	
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	727	
3 Samenleven in Molenlanden	1.022	
4 Beter omgaan met ons gebied	22	

5 Werken en recreëren in Molenlanden	68	
Overhead	8	
Totaal structurele reservemutaties	2.283	0
Saldo structurele reservemutaties	2.283	

Toelichting incidentele en structurele reservemutaties

Beheerprogramma <i>Bedragen x €</i>	Reden van de mutatie	Baten	Baten	Lasten	Lasten
		structureel	incidenteel	structureel	incidenteel
Programma 1: Wonen en Leven in Molenlanden		436	4.142	0	3.178
-Reserve Corona noodfonds	Kwijtschelding huur Overstap		23		
-Algemene reserve	Opbrengst verkoop pand Brederodeplein 15 Goudriaan				140
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten brandweerkazernes	29			
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		202		
-Algemene reserve	Kunstgras GA/VVAC naar reserve kap lasten		2.237		
-Reserve Corona noodfonds	TVS subsidie (te veel ontvangen)		25		
-Reserve Duurzaamheidsinvesteringen	Verzelfstanding zwembad De Dompelaar		211		
-Reserve Duurzaamheidsinvesteringen	Verzelfstanding zwembad Schoonenburg		265		
-Reserve Kapitaallasten	Toekomstige kapitaallasten sportvelden				16
-Reserve Kapitaallasten	Toevoeging uit AR kunstgras GA/VVAC				2.237
-Reserve Kapitaallasten	Verzelfstanding zwembad De Dompelaar				211
-Reserve Kapitaallasten	Verzelfstanding zwembad Schoonenburg				265
-Reserve Kapitaallasten	sportaccommodaties	292			
-Reserve Leefbaarheid Kinderdijk	Uitgaven leefbaarheid Kinderdijk 2022 t/m 2025		30		
-Reserve Leefbaarheid Kinderdijk	Jaarlijkse toevoeging reserve leefbaarheid KD				30
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		12		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		66		
-Reserve Corona noodfonds	Compensatie speeltuin		8		
-Reserve Slingelandse Plassen	Dekking exploitatielasten 2022 t/m 2025		81		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	diverse mutaties		200		
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten Park Doet Actief	111			
-Reserve Kapitaallasten	Dekking kapitaallasten Begraafplaatsen GSL	4			
-Algemene reserve	Incidentele uitgaven Omgeving		445		
-Reserve Omgevingswet	Dotatie resultaat 2021				235

-Reserve Omgevingswet	Uitgaven invoering Omgevingswet 2022		173		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		56		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Beleidskosten bijzondere woonvormen				10
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		40		
-Algemene reserve	Nieuwe initiatieven		15		
-Algemene reserve	Molenlands Ondersteuningsfonds		18		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		35		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Gemeentelijke monumenten				35
Programma 2: Verkeer en Vervoer in Molenlanden		727	11.024	0	12.917
-Algemene reserve	Over naar reserve Wegen		10.000		
-Reserve Kapitaallasten	Verkeer en vervoer	28			
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		1.024		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Opstellen Mobiliteitsplan				50
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Aansluiting De Groote Haar A27				100
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Rotonde N216 Goudriaan				125
-Reserve Wegen	Kapitaallasten wegenbeheer	699			
-Reserve Wegen	Jaarlijkse toevoeging i.v.m. investeringen				2.585
-Reserve Wegen	Jaarlijkse toevoeging nieuwe beheerplan Buitenruimte				57
-Reserve Wegen	Incidentele toevoeging t.l.v. de algemene reserve				10.000
Programma 3: Samenleven in Molenlanden		1.022	2.274	0	1.846
-Reserve Kapitaallasten	Toevoeging voor toekomstige kapitaallasten scholen				48
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten scholen	746			
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten onderwijsbeleid en leerlingenzaken	13			
-Algemene reserve	Versterken welzijn structuur		165		
-Algemene reserve	Overkoepelende ambitie en doelen participatie		15		
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten samenkracht, burgerparticipatie	264			
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		269		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Limobrigade opvoedtrainingen				8
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Asiel/Maatschappelijke begeleiding statushouders				144
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Leerlingenvervoer Oekraïense kinderen				76
-Reserve Klankbörgroepen dorpsberaden	Jaarlijkse bijdrage		37		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		109		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Molenlands ondersteuningsfonds				1.500
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Dotatie resultaat 2021 extra inzet sociaal team				39

-Algemene reserve	Stimulering energiebesparing & bestrijding energiearmoede: Molenlands Ondersteuningsfonds		1.300		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		101		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		179		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Extra inzet sociaal team 18+/jeugdprofessional		67		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Limobrigade transformatie budget				32
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		33		
Programma 4: Beter omgaan met ons gebied		22	3.521	0	2.488
-Algemene reserve	Onderzoek afrit A27		200		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Aanpak rioolproblematiek				100
-Reserve Kapitaallasten	Dekking kapitaallasten Ondergrondse containers	22			
-Algemene reserve	Implementatiekosten nieuw afvalbeleid 2022/2023		134		
-Algemene reserve	Toevoeging middelen aan egalisatievoorziening Afval		2.099		
-Algemene reserve	Incidenteel budget Gr OZHZ 2022		45		
-Algemene reserve	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid en klimaat		664		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		314		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Dotatie resultaat 2021 energieloketten				75
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Adaptiestrategie AV 2023 t/m 2027				214
-Reserve Duurzaamheidsprojecten	Bijdrage aan exploitatie 2022 t/m 2025		34		
-Reserve Duurzaamheidsprojecten	Subsidieregeling Groene daken		32		
-Reserve Afval	Dotatie Algemene Reserve				2.099
Programma 5: Werken en recreëren in Molenlanden		68	85	0	87
-Algemene reserve	Lokale agrarische projecten 2022 en 2023		30		
-Reserve Kapitaallasten	Kapitaallasten panden Kinderdijk	68			
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen Struinpad				20
-Reserve Recreatie en Toerisme	Dekking uitgaven 2022 t/m 2025		54		
-Reserve Recreatie en Toerisme	Jaarlijkse toevoeging				67
Programma 6: Dichtbij Molenlanden		0	36	0	35
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		36		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen 75 jaar vrijheid				35
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzijene uitgaven		0	4.203	0	9.575
-Reserve Kapitaallasten	Bijdrage t.l.v. exploitatie				57

-Reserve Arhi-uitkering	Herindelingsuitkering gemeentefonds				901
-Reserve Arhi-middelen	Vrijval reserve		1.560		
-Reserve Corona noodfonds	Vrijval reserve		444		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	diverse mutaties		1.261		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Extra inzet sociaal team 2023 RB2022-11				103
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Dotatie resultaat 2021				822
-Reserve Sociaal Domein	Vrijval reserve		100		
-Algemene reserve	Resultaat 2021				5.589
-Algemene reserve	Over van reserve Arhi-middelen				1.560
-Algemene reserve	Vrijval reserve sociaal domein				100
-Algemene reserve	Vrijval reserve noodfonds corona				444
-Algemene reserve	Compensatie huishoudens		837		
Overhead		8	907	0	304
-Algemene reserve	Verlof en LBB rechten sociaal team				67
-Reserve kapitaallasten	Afschrijving investering klantencontact GSL	8			
-Reserve Arhi-middelen	Dekking frictiekosten 2022		316		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Diverse mutaties		591		
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen inhuur				30
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen inhuur				15
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen verhuizing naar De Spil				100
-Reserve Afwikkeling vorige jaren	Middelen implementatie WOO				92
Vennootschapsbelasting		0	5	0	0
-Algemene reserve	Vennootschapsbelasting 2022 t/m 2025		5		
Totaal		2.283	26.197	0	30.430

Toelichting hoogte reserves kapitaallasten:

- De hoogte van de reserve kapitaallasten investeringen is onvoldoende om de boekwaarde te kunnen dekken. Saldo reserve bedraagt € 55.500.382, de hoogte van de boekwaarde per 31-12-2022 is € 61.564.222. Dit als gevolg van de in 2022 genomen correcties op niet toegestane (BBV) restwaarden. Voorgesteld wordt om het tekort ten laste van het resultaat 2022 toe te voegen aan de reserve.
- De hoogte van de reserve kapitaallasten wegen is voldoende om de boekwaarde te kunnen dekken. Saldo reserve bedraagt € 27.749.520 en is, op basis van de beheerplannen BBR2021, voldoende voor de toekomstige kapitaallasten.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Molenlanden. Het voor gemeente Molenlanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2022				
<i>Bedragen x €</i>	MAJ Teunissen	LCA Anink	B Kramer	PMC van den Beemt
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris	Directeur	Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	14/02 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.958	117.733	106.109	91.225
Beloningen betaalbaar op termijn	18.212	21.105	19.651	16.754
Subtotaal	119.170	138.838	125.760	107.979
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	216.000	189.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	127.192	143.570	133.604	113.178
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021				
<i>Bedragen x €</i>	MAJ Teunissen	LCA Anink	B Kramer	PMC van den Beemt
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/04 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0	0
Dienstbetrekking?	ja	ja	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	98.877	81.658	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	27.471	21.229	0	0
Subtotaal	126.348	102.887	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	157.466	0	0
Bezoldiging	126.348	102.887	0	0

EMU-saldo

Berekening EMU saldo <i>Bedragen x € 1.000</i>	teken	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
1. Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking uit reserves		2.994	-2.033
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-/-	17.229	7.368
3. Mutatie voorzieningen	+	1.044	1.390
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-/-	1.157	1.639
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-/-	0	0
Berekend EMU-saldo		-14.348	-9.650

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting opgenomen dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo in hun begroting en jaarrekening op moeten nemen. De jaarrekening van de gemeente is opgesteld conform het stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en conform de Europese regelgeving.

De EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Investerings tellen niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een bepaald jaar tellen wel volledig mee in het EMU-saldo. Het EMU-saldo voor 2022 komt uit op € 7,6 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten.

Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld <i>Bedragen x € 1.000</i>	Ramingen begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking t.o.v. begroting		
Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T01 Bestuur	2.736	0	-2.736	3.559	1	-3.558	-823	-1	822
T02 Burgerzaken	1.230	570	-660	1.203	570	-633	27	0	-27
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	376	248	-128	390	243	-146	-14	4	18
T04 Overhead	14.668	267	-14.401	13.191	288	-12.903	1.477	-21	-1.498
T05 Treasury	-559	757	1.316	-490	715	1.205	-68	42	111
T061 OZB woningen	279	5.427	5.148	239	5.422	5.182	39	5	-34
T062 OZB-niet woningen	220	2.983	2.762	274	2.986	2.711	-54	-3	51
T064 Belastingen Overig	102	31	-71	109	32	-76	-7	-2	5
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	8	70.377	70.369	9	70.702	70.694	-1	-326	-325
T08 Overige baten en lasten	940	0	-940	997	42	-956	-57	-42	15
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	-606	0	606	-568	0	568	-39	0	39
T010 Mutaties reserves	21.885	30.093	8.208	23.670	28.480	4.810	-1.785	1.613	3.399
T011 Resultaat rekening van baten en lasten	7.525	0	-7.525	8.490	0	-8.490	-965	0	965
T0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	48.805	110.752	61.947	51.074	109.481	58.407	-2.269	1.271	3.540
T11 Crisisbeheersing en Brandweer	4.184	69	-4.115	4.137	35	-4.102	48	35	-13
T12 Openbare orde en veiligheid	649	21	-628	590	50	-540	59	-29	-88
T1 VEILIGHEID	4.833	90	-4.743	4.727	85	-4.642	106	5	-101
T21 Verkeer en vervoer	6.860	383	-6.477	6.365	646	-5.719	495	-263	-759
T22 Parkeren	41	7	-35	50	7	-42	-9	-1	8
T25 Openbaar vervoer	108	0	-108	110	0	-110	-2	0	2
T2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	7.009	389	-6.620	6.524	653	-5.871	485	-264	-749
T31 Handel, ambacht en industrie	123	0	-123	109	1	-108	13	-1	-14
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.094	1.094	0	56	-19	-75	1.038	1.113	75
T33 Bedrijfsloket en -regelingen	203	81	-122	127	57	-70	76	24	-53
T34 Economische promotie	928	294	-634	1.033	361	-672	-105	-68	38
T3 ECONOMIE	2.347	1.468	-879	1.325	400	-925	1.022	1.068	46
T41 Openbaar basisonderwijs	97	0	-97	95	0	-95	2	0	-2
T42 Onderwijshuisvesting	1.339	616	-722	1.699	599	-1.099	-360	17	377
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.214	1.251	-1.963	3.011	1.077	-1.934	203	174	-29
T4 ONDERWIJS	4.650	1.868	-2.782	4.805	1.677	-3.128	-155	191	346

T51 Sportbeleid en activering	687	533	-154	499	66	-434	188	468	280
T52 Sportaccomodaties	3.618	963	-2.655	3.108	732	-2.376	510	231	-279
T53 Cultuurpresentie,-productie,participatie	218	28	-191	221	28	-193	-3	0	3
T54 Musea	116	0	-116	78	0	-78	38	0	-38
T55 Cultureel erfgoed	289	186	-103	292	170	-123	-3	16	19
T56 Media	699	0	-699	621	0	-621	78	0	-78
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.780	726	-4.053	4.271	361	-3.910	509	365	-143
T5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	10.407	2.436	-7.971	9.091	1.356	-7.735	1.316	1.080	-236
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	6.061	1.688	-4.374	5.838	2.070	-3.768	224	-382	-606
T62 Wijkteams	2.901	2	-2.899	2.556	0	-2.556	344	2	-343
T63 Inkomensvoorzieningen	10.170	6.235	-3.936	10.798	6.340	-4.458	-627	-105	522
T64 Begeleide participatie	1.444	0	-1.444	1.425	0	-1.425	19	0	-19
T65 Arbeidsparticipatie	1.054	10	-1.044	1.220	-13	-1.233	-166	23	189
T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	1.973	8	-1.965	2.065	17	-2.048	-91	-9	83
T671 Maatwerkdienst-verlening 18+	5.098	257	-4.841	5.557	263	-5.294	-459	-6	453
T672 Maatwerkdienst-verlening 18-	10.176	32	-10.144	9.869	32	-9.837	307	0	-307
T681 Geëscaleerde zorg 18+	221	1.253	1.031	189	1.253	1.064	33	0	-33
T682 Geëscaleerde zorg 18-	815	0	-815	769	0	-769	46	0	-46
T6 SOCIAAL DOMEIN	39.912	9.483	-30.429	40.285	9.961	-30.324	-372	-477	-105
T71 Volksgezondheid	1.988	30	-1.958	2.114	2	-2.111	-126	28	154
T72 Riolering	2.714	4.809	2.095	3.072	4.176	1.104	-358	633	991
T73 Afval	7.537	6.285	-1.252	4.916	5.935	1.019	2.621	349	-2.271
T74 Milieubeheer	4.114	160	-3.954	3.203	665	-2.539	911	-505	-1.415
T75 Begraafplaatsen	1.008	1.158	150	1.018	1.232	214	-10	-74	-64
T7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	17.361	12.442	-4.920	14.324	12.010	-2.314	3.038	432	-2.606
T81 Ruimtelijke Ordening	2.771	246	-2.525	2.530	540	-1.990	241	-294	-535
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	3.593	3.578	-15	2.769	2.785	15	823	793	-30
T83 Wonen en bouwen	3.450	2.385	-1.065	3.667	2.172	-1.495	-217	213	430
T8 VOLKSHUISVEST, RO EN STED.VERNIEUWING	9.813	6.209	-3.604	8.966	5.497	-3.469	847	712	-135
TOTAAL	145.137	145.137	0	141.119	141.119	0	4.018	4.018	0

SISA-verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
		050660 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	€ 0	Ja	€ 44.532	Ja		
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
		€ 18.240	Ja	€ 0	€ 18.240	Ja		
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06
		€ 56.400	€ 304.278	€ 0	€ 313.146	€ 0	€ 915.922	
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11		
		€ 0	€ 488.040	€ 2.077.786	€ 2.077.786	Nee		

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
	Gemeenten		Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			0	35	1	1	Nee	Nee
		Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
		Nee	€ 2.067,00	€ 8.377,00				
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal		
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprenken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprenken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26		
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	Gemeenten		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1	SUVIS21-2-02715798	€ 25.327	€ 25.327	Ja		Ja
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
		1	SUVIS21-2-02715798	Ja				

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i>
		Gemeenten	RREW2020-00449223	€ 62.346	€ 192.651	3.576	- Uniek bereik huur: 1.423, waarvan 1.267 bonnen (deels i.c.m. energiecoachgesprek) plus 156 extra gesprekken (alleen energiecoach) (doel uniek bereik huurwoningen was 1.400) - Uniek bereik koop: 2.153, waarvan 1.282 bonnen (deels i.c.m. energiecoachgesprek plus 871 extra gesprekken (alleen energiecoach): doel uniek bereik koopwoningen was: 1.260) Naast de cadeaubonnen van € 45 (beschikbaar voor huur 1.400 bonnen, voor koop 1.280 bonnen) zijn extra activiteiten richting huurders ondernomen met inzet energiecoaches en klussendienst (opgezet in nauwe samenwerking met de 3 woningcorporaties). Desondanks steeg het aandeel koopwoningen harder daar woningeigenaren door de ontwikkelingen en daarmee gestegen energiekosten meer extra energiecoachgesprekken hebben aangevraagd. Aandeel huur obv woningen: 40% (doel 52%). Aandeel besteedde gelden huur is echter	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			<i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i>				
			1.423	Ja				

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
0	€ 0	€ 0						
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
0	0	0	0	0	0			
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06</i>
			1 RHA2021-02275503	Woonwagenlocatie Arkel	€ 0	€ 30.000	0	0
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: C56/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12</i>
1 Woonwagenlocatie Arkel	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja			
Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?							
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14</i>							
Nee	Ja							

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04			
			€ 0	Ja			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 358.412	€ 314.820	€ 86.278	€ 0	€ 299.000
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag	
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05
			€ 53.369	€ 0	€ 0	€ 0	€ 120.268
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
		Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03		
			€ 14.247	€ 14.247	Ja		

IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 IenM/BSK-2014/237907	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>
1 IenM/BSK-2014/237907	€ 110.186	€ 0	€ 0			Nee		
IenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra Gemeenten en GR'en	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03</i>	Cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E21/04</i>	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05</i>	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06</i>
			1 IENW/BSK-2021/351826	€ 13.890	€ 13.890	€ 79.895	€ 79.895	Nee
			2 IENW/BSK-2022/299332	€ 0	€ 0	€ 11.010	€ 11.010	Nee
			Kopie beschikingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07</i>	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08</i>			
			1 IENW/BSK-2021/351826	Ja				
2 IENW/BSK-2022/299332	Ja							
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>		
			1 IENW/BSK-2022/307866	Nee	0			

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01	Aard controle R Indicator: F1/02	Aard controle D1 Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle R Indicator: F1/05	
			1 UWHS170035	€ 3.360	Nee		€ 328.437	
			2 UWHS170046	€ 3.360	Nee		€ 315.841	
			3 UWHS170051	€ 3.360	Nee		€ 236.528	
			4 UWHS170054	€ 3.360	Nee		€ 185.341	
			5 UWHS170057	€ 28.420	Nee		€ 415.839	
			6 UWHS170082	€ 3.360	Nee		€ 226.511	
			7 UWHS170086	€ 28.420	Nee		€ 263.474	
			8 UWHS170096	€ 0	Nee		€ 611.842	
			9 UWHS170111	€ 3.360	Nee		€ 312.933	
			10 UWHS170115	€ 3.360	Nee		€ 358.858	
			11 UWHS170121	€ 3.360	Nee		€ 274.858	
			12 UWHS170124	€ 3.360	Nee		€ 370.252	
			13 UWHS170131	€ 3.360	Nee		€ 365.858	
			14 UWHS170132	€ 3.360	Nee		€ 231.798	
			15 UWHS170133	€ 3.360	Nee		€ 364.902	
			16 UWHS170135	€ 3.360	Nee		€ 235.908	
			17 UWHS170144	€ 3.360	Nee		€ 370.266	
			18 UWHS170150	€ 0	Nee		€ 231.884	
			19 UWHS170151	€ 3.360	Nee		€ 370.858	
			20 UWHS170161	€ 3.360	Nee		€ 365.858	
			21 UWHS170171	€ 28.420	Nee		€ 234.403	
			22 UWHS170185	€ 3.360	Nee		€ 237.269	
			23 UWHS170191	€ 3.360	Nee		€ 305.232	
			24 UWHS170193	€ 3.360	Nee		€ 252.823	
			25 UWHS170194	€ 3.360	Nee		€ 252.823	
			26 UWHS170195	€ 3.360	Nee		€ 266.111	
			27 UWHS170216	€ 3.360	Nee		€ 263.111	
			28 UWHS170217	€ 3.360	Nee		€ 271.111	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14										
			€ 0	Nee										
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2021 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06	€ 0	€ 4.497.613	€ 111.912	€ 246.070	€ 120	€ 6.722
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12	€ 0	€ 63.921	€ 5.528	€ 0	€ 802.609	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16			€ 0	€ 36.000	-€ 34.728			
			1	061978 Gemeente Molenlanden	€ 0	€ 36.000	-€ 34.728							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 0	€ 0	€ 64.953	€ 0	€ 0	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>	
			1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 7.200	€ 35.321	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkings - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkings Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	0	

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 283	€ 0	€ 5.103	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.675	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 401.880	€ 49.357	€ 8.279	€ 0
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 233.410	€ 0	€ 3.428	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 135.740	€ 0	€ 548	€ 13.097
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	36	7	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	60	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	33	0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T - 1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen), jaar T-1.	
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12A/04</i>	
			1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 5.921	€ 0	35	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 406.634	€ 85.731				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 SPUKSPRT22119	€ 85.731	€ 79.392	€ 6.339	€ 0	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 1042084	€ 56.574	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 1062885-1035447	€ 127.713	€ 0	€ 0	€ 0	€ 66.000
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 1042084	Nee				
			2 1062885-1035447	Nee				
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 0	Ja	Nee			

Investeringsen

Kostenplaats Bedragen x €	Project	Totaal budget	Uitgaven t/m 2022	Inkomsten t/m 2022	Saldo t/m 2022	Restant totaal	Afgeslo- ten
Investeringsen die onderdeel zijn van een project							
7210081 BL-Wegen Manmakerweg 2020	PR BL-Manmakerweg 2020	355.000	210.166	0	210.166	144.834	nee
7720207 BL-Riolering Manmakerweg 2020	PR BL-Manmakerweg 2020	355.000	205.630	0	205.630	149.370	nee
		710.000	415.796	0	415.796	294.204	
7210090 BR-Anemoon 2020	PR BR-Anemoon 2020	209.000	29.735	0	29.735	179.265	nee
7210098 BR-Klimroons/anemoon 2021	PR BR-Anemoon 2020	305.000	27.872	0	27.872	277.128	nee
		514.000	57.607	0	57.607	456.393	
7210022 BR-Wegen Gijbelandsedijk 2009/2017	PR BR-Gijbelandsedijk I en II 2022	154.874	18.558	0	18.558	136.316	nee
7210112 BR-Gijbelandsedijk I en II 2024	PR BR-Gijbelandsedijk I en II 2022	0	7.963	0	7.963	-7.963	nee
		154.874	26.521	0	26.521	128.353	
7210113 BR-Vuilendam Noord 2022	PR BR-Vuilendam Noord+Zuid 2022	3.625.600	107.378	0	107.378	3.518.222	nee
7210230 BR-Duiker Damseweg Vuilendam 2010	PR BR-Vuilendam Noord+Zuid 2022	52.719	4.392	0	4.392	48.327	nee
7570340 BR-Duikers/water Vuilendam Nrd+ Zd 2022	PR BR-Vuilendam Noord+Zuid 2022	51.500	7.672	0	7.672	43.828	nee
7720233 OT-Vuilendam 2022	PR BR-Vuilendam Noord+Zuid 2022	51.500	0	0	0	51.500	nee
		3.781.319	119.442	0	119.442	3.661.877	
7210135 GA - Wegen Emmastraat 2022	PR GA-Emmastraat 2022	247.200	82.601	0	82.601	164.599	nee
7720229 GA - Riolering Emmastraat 2020	PR GA-Emmastraat 2022	150.000	9.760	0	9.760	140.240	nee
		397.200	92.361	0	92.361	304.839	
7210086 GA-Molenlaan 2020	PR GA-Molenlaan 2020	1.169.000	103.952	0	103.952	1.065.048	nee
7720206 GA-Riolering Molenlaan 2020	PR GA-Molenlaan 2020	304.000	68.586	0	68.586	235.414	nee
		1.473.000	172.538	0	172.538	1.300.462	

7210180 GO-Wetering Zettingsmaatregelen 2021	PR GO Wetering 2021	235.000	0	0	0	235.000	nee
7720254 GO-Wetering Riolering 2022	PR GO Wetering 2021	50.000	0	0	0	50.000	nee
		285.000	0	0	0	285.000	
7210101 GO-Assendelftstraat e.o. 2021	PR GO-Assendelftstraat 2021	1.287.000	12.730	0	12.730	1.274.270	nee
7570334 GO-Duikers/water Assendelftstraat 2021	PR GO-Assendelftstraat 2021	50.000	1.412	0	1.412	48.588	nee
7720255 GO-Assendelftstraat e.o. Riolering 2021	PR GO-Assendelftstraat 2021	349.000	0	0	0	349.000	nee
		1.686.000	14.142	0	14.142	1.671.858	
7210108 GO-Postkade 2022	PR GO-Postkade 2022	546.630	33.605	0	33.605	513.025	nee
7210260 GO-Damwand Postkade 2020	PR GO-Postkade 2022	600.000	15.424	0	15.424	584.576	nee
		1.146.630	49.029	0	49.029	1.097.601	
7210095 HRN-Reconstructie Hoornaar Midden 2021	PR HRN-Hoornaar Midden 2021	974.000	44.157	0	44.157	929.843	nee
7570329 Beschoeiing Lage Giessen Hoornaar	PR HRN-Hoornaar Midden 2021	16.800	0	0	0	16.800	nee
7720232 HRN - Vervanging Riolering Midden 2021	PR HRN-Hoornaar Midden 2021	20.000	7.852	0	7.852	12.148	nee
		1.010.800	52.009	0	52.009	958.791	
7040010 MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf	PR Huisvesting	10.842.468	968.536	0	968.536	9.873.932	nee
7040011 MLN-Buitenterrein werklocatie BL 2021	PR Huisvesting	1.192.500	33.172	0	33.172	1.159.328	nee
7040011 MLN-Buitenterrein werklocatie BL 2021	PR Huisvesting	522.400	518.208	0	518.208	4.192	nee
7040012 Programmakosten Huisvesting 2021	PR Huisvesting	1.098.112	717.969	0	717.969	380.143	nee
7040013 Programmakosten Huisvesting 2021 btw	PR Huisvesting	178.462	137.690	0	137.690	40.772	nee
7610042 BL-Renovatie dorps huis De Spil 2021	PR Huisvesting	2.008.500	1.186.037	0	1.186.037	822.463	nee
		15.842.442	3.561.612	0	3.561.612	12.280.830	
7210057 KD-Wegen Molenstraat 2020	PR KD-Herinrichting Molenstraat 2022	60.000	0	0	0	60.000	nee
7210106 KI-Herinrichting Molenstraat 2022	PR KD-Herinrichting Molenstraat 2022	1.740.000	1.865	0	1.865	1.738.135	nee
		1.800.000	1.865	0	1.865	1.798.135	
7210019 LG-Bouwweg LG-Zuid fundering 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	816.223	823.408	0	823.408	-7.185	nee

7210020 LG-Bouwweg LG-Zuid verhardering2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	298.131	481.565	0	481.565	-183.434	nee
7210238 LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	705.298	840.656	0	840.656	-135.358	nee
7210412 LG-OV bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	42.000	38.452	0	38.452	3.548	nee
7570314 LG-Duikers bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	45.451	6.650	0	6.650	38.801	nee
7720125 LG-Riolering bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	69.756	2.337	0	2.337	67.419	nee
		1.976.859	2.193.068	0	2.193.068	-216.209	
7210089 LG-Waal 2020	PR LG-Waal 2020	207.000	25.689	0	25.689	181.311	nee
7720209 LG-Riolering Waal 2020	PR LG-Waal 2020	220.000	11.559	0	11.559	208.441	nee
		427.000	37.248	0	37.248	389.752	
7210085 MO-Molenhoek/Graafdijk 2020	PR MO-Molenhoek/Graafdijk Oost 2020	2.516.000	174.898	0	174.898	2.341.102	nee
7210097 MO-Ocker Repelaerstraat 2021	PR MO-Molenhoek/Graafdijk Oost 2020	255.000	14.558	0	14.558	240.442	nee
7210295 MO-Brug Molenhoek 2023	PR MO-Molenhoek/Graafdijk Oost 2020	0	25.081	0	25.081	-25.081	nee
7720205 MO-Riolering Molenhk/Graafdijk Oost 2020	PR MO-Molenhoek/Graafdijk Oost 2020	100.000	527	0	527	99.473	nee
		2.871.000	215.064	0	215.064	2.655.936	
7210107 NLL-Hoogaarslaan/Schoenerstraat 2022	PR NLL-Hoogaarslaan/Schoenerstr 2022	1.758.210	23.747	0	23.747	1.734.463	nee
7720215 NLL-Hoogaarslaan/Schoenerstraat 2022	PR NLL-Hoogaarslaan/Schoenerstr 2022	978.500	0	0	0	978.500	nee
		2.736.710	23.747		23.747	2.712.963	
7210124 NLL-Middengebied Nieuw-Lekkerland 2022	PR NLL-Middengebied 2022	3.123.990	47.775	0	47.775	3.076.215	nee
7720222 NLL-Middengebied Nieuw-Lekkerland 2022	PR NLL-Middengebied 2022	1.603.710	65.108	0	65.108	1.538.602	nee
		4.727.700	112.883	0	112.883	4.614.817	
7210232 NLL-Aanpassen Glooiing Veerweg 2012	PR NLL-Uitbreiding veerhalte 2020	266.200	377.778	0	377.778	-111.578	nee
7250002 NLL-Uitbreiding veerhalte/grond	PR NLL-Uitbreiding veerhalte 2020	320.000	311.450	0	311.450	8.550	nee
7250003 NLL-Uitbreiding veerhalte/damwand	PR NLL-Uitbreiding veerhalte 2020	288.000	288.000	0	288.000	-0	nee
7250004 NLL-Uitbreiding veerhalte/ponton steiger	PR NLL-Uitbreiding veerhalte 2020	922.000	732.616	0	732.616	189.384	nee
7250005 NLL-Uitbreiding veerhalte/inrichting	PR NLL-Uitbreiding veerhalte 2020	440.000	640.000	-247.681	392.319	47.681	nee
		2.236.200	2.349.844	-247.681	2.102.163	134.037	

7220007 MLN-Transferium Westrand NLL-/Uitv.2020	PR NLL-Westrand 2020	3.000.000	2.093.968	-677.190	1.416.778	1.583.222	nee
7220008 MLN-Transferium Westrand NLL-aank grond	PR NLL-Westrand 2020	465.000	338.179	0	338.179	126.821	nee
		3.465.000	2.432.148	-677.190	1.754.958	1.710.043	
7210054 NP-Wegen reconstructie Kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern 2018	1.872.000	794.521	0	794.521	1.077.479	nee
7210250 NP-Brug (NP01) Hangsloot/Wal 2019	PR NP-Reconstructie Kern 2018	40.000	35.505	0	35.505	4.495	nee
7570322 NP-Duikers/beschoeiingen kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern 2018	50.000	5.000	0	5.000	45.000	nee
7720135 NP-Riolering Kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern 2018	1.605.000	1.153.740	0	1.153.740	451.260	nee
		3.567.000	1.988.766	0	1.988.766	1.578.234	
7210078 NP-Hennepstraat/Tiendweg 2020	PR NP-Woonleefhart 2020	661.000	94.677	0	94.677	566.323	nee
7210088 NP-Woonleefhart/aanpassen zetting 2020	PR NP-Woonleefhart 2020	750.000	60.705	0	60.705	689.295	nee
7720204 NP-Riolering Hennepstraat/Tiendweg 2020	PR NP-Woonleefhart 2020	50.000	3.000	0	3.000	47.000	nee
7720208 NP-Riolering Woonleefhart/zetting.2020	PR NP-Woonleefhart 2020	750.000	18.949	0	18.949	731.051	nee
		2.211.000	177.330	0	177.330	2.033.670	
7210036 OA-Wegen Oud-Alblas West 2016	PR OA-Oud Alblas West 2016	467.518	278.632	-135.744	142.888	324.630	nee
7210234 OA-Brug Oud-Alblas West 2013	PR OA-Oud Alblas West 2016	24.200	24.009	0	24.009	191	nee
7720124 OA-Riolering Oud-Alblas West 2016	PR OA-Oud Alblas West 2016	216.000	161.546	-110.744	50.803	165.198	nee
		707.718	464.187	-246.488	217.700	490.018	
7720185 GSL-Relining en deelreparaties 2016	PR Relining en deelreparaties	184.000	313.478	0	313.478	-129.478	nee
7720189 GSL-Relining en deelreparaties 2017	PR Relining en deelreparaties	204.200	134.392	0	134.392	69.808	nee
7720192 GSL-Relining en deelreparaties 2019	PR Relining en deelreparaties	203.000	47.019	0	47.019	155.982	nee
		591.200	494.888	0	494.888	96.312	
7210080 SCH-Reconstructie kern Schelluinen 2019	PR SCH- Reonstr kern Schelluinen 2019	2.341.400	2.043.690	0	2.043.690	297.710	nee
7210084 SCH-Voordijk 2020	PR SCH- Reonstr kern Schelluinen 2019	500.000	519.173	0	519.173	-19.173	nee
		2.841.400	2.562.862	0	2.562.862	278.538	
7210094 SCH-Reconstructie Schelluinen Middn 2021	PR SCH-Schelluinen Midden 2021	1.183.000	113.348	0	113.348	1.069.652	nee
7570327 Beschoeiing Doornkampstraat Schelluinen	PR SCH-Schelluinen Midden 2021	7.000	0	0	0	7.000	nee

7720230 SCH - Vervanging Riolering Midden 2021	PR SCH-Schelluinen Midden 2021	750.500	0	0	0	750.500	nee
		1.940.500	113.348	0	113.348	1.827.152	
7210047 STR-Wegen Kerkstraat 2017	PR STR-Kerkstraat 2017	140.000	80.344	0	80.344	59.656	nee
7210256 STR - Reconstructie Kerkstraat 2019	PR STR-Kerkstraat 2017	700.000	52.053	0	52.053	647.947	nee
7720130 STR-Riolering Kerkstraat 2017	PR STR-Kerkstraat 2017	325.500	388.387	0	388.387	-62.887	nee
		1.165.500	520.783	0	520.783	644.717	
7210077 WY-Burg.Topstraat/Brouwerstraat 2019	PR WY-Burg Topstr/Brouwerstr 2019	337.000	104.777	0	104.777	232.223	nee
7720142 WY-Riolering Burg.Top-/Brouwerstr 2019	PR WY-Burg Topstr/Brouwerstr 2019	177.000	145.021	0	145.021	31.979	nee
		514.000	249.798	0	249.798	264.202	
7570007 Vervanging openbaar groen 2020	P-BBR-Openbaar Groen	87.000	234.141	-114.878	119.263	-32.263	nee
7570008 Vervanging openbaar groen 2021	P-BBR-Openbaar Groen	160.000	0	0	0	160.000	nee
7570009 Vervanging openbaar groen 2022	P-BBR-Openbaar Groen	262.000	90.966	0	90.966	171.034	nee
		509.000	325.107	-114.878	210.229	298.771	
7570325 GSL-Beschoeiingen 2019	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	55.000	13.100	0	13.100	41.900	nee
7570326 MLW-Duikers/beschoeiingen 2019	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	227.000	124.721	0	124.721	102.279	nee
7570331 GSL-Beschoeiingen 2020	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	173.000	14.850	0	14.850	158.150	nee
7570332 MLW-Duikers/beschoeiingen 2020	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	227.000	36.110	0	36.110	190.890	nee
7570333 MLW-Investing beschoeiingen 2021	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	177.000	146.544	0	146.544	30.456	nee
7570336 MLW-Investing beschoeiingen 2022	P-BBR-Duikers en beschoeiingen	285.310	19.901	0	19.901	265.409	nee
		1.144.310	355.225	0	355.225	789.085	
7220009 MLN-Grasbetontegels-klm/wateroverls/2022	P-BBR-Klimaat	15.785	0	0	0	15.785	nee
7570015 MLN-Vergroening ivm klimt/waterovrl.2022	P-BBR-Klimaat	24.849	0	0	0	24.849	nee
7570019 MLN-Biodiversiteit/natuurontwikkel. 2022	P-BBR-Klimaat	30.900	46.846	0	46.846	-15.946	nee
		71.534	46.846	0	46.846	24.688	
7570004 MLW-Vervanging openbaar groen 2018	P-BBR-Openbaar Groen	56.000	9.012	0	9.012	46.988	nee
7570006 MLW-Vervanging openbaar groen 2019	P-BBR-Openbaar Groen	108.000	91.373	0	91.373	16.627	nee

7570011 MLN-Bomenproject 2022	P-BBR-Openbaar Groen	113.300	0	0	0	113.300	nee
7570023 MLN-Bomenproject 2021	P-BBR-Openbaar Groen	98.500	100.796	-37.594	63.201	35.299	nee
		375.800	201.181	-37.594	163.586	212.214	
7570223 MLW-Verv.speelvoorzieningen 2020	P-BBR-Speelvoorzieningen	225.000	210.934	0	210.934	14.066	ja
7570224 GSL-Speeltoestellen/vervangingen 2021	P-BBR-Speelvoorzieningen	130.000	86.677	0	86.677	43.323	nee
7570225 MLW-Speeltoestellen/vervangingen 2021	P-BBR-Speelvoorzieningen	130.000	117.339	0	117.339	12.661	nee
7570226 GSL-Speeltoestellen/vervangingen 2022	P-BBR-Speelvoorzieningen	260.000	70.561	0	70.561	189.439	nee
7570227 MLW-Speeltoestellen/vervangingen 2022	P-BBR-Speelvoorzieningen	0	27.400	0	27.400	-27.400	nee
Totaal		745.000	512.911	0	512.911	232.089	
Overige investeringen							
7010003 Aanschaf audiovisuele apparatuur raad		100.000	88.810	0	88.810	11.190	nee
7030008 LG-Aankoop gronden Langerak-Zuid 2021		98.570	0	0	0	98.570	nee
7040155 MLW-Vervanging Aanhangwagen 2017		12.000	6.897	0	6.897	5.104	nee
7040173 GSL-vervanging 2 schaftwagens 2021		46.000	0	0	0	46.000	nee
7040175 MLW-vervanging Citroën/Berlingo 2021		17.115	17.115	0	17.115	0	nee
7040183 GSL-vervanging Giertank 2022		21.000	0	0	0	21.000	nee
7040184 MLW-vervanging Citroën Berlingo 2022		76.000	0	0	0	76.000	nee
7040185 MLW-vervanging Citroën Jumper 2022		38.000	0	0	0	38.000	nee
7040309 Bus Rioolwerkzaamheden 2e hands		32.000	31.090	0	31.090	910	nee
7040310 Vervanging bus ivm gasverbruik		45.000	29.426	0	29.426	15.574	nee
7040543 MLN - Pilotproject Dataplatform 2022		249.000	61.728	0	61.728	187.272	nee
7040756 Investering webformulieren		90.000	101.500	0	101.500	-11.500	nee
7040832 MLN-vervanging software/doorontwikk.2021		50.000	11.660	0	11.660	38.340	nee
7040833 MLN-vervanging software/doorontwikk.2022		60.000	34.127	0	34.127	25.873	nee
7210076 GA-Beatrixstraat 2019		205.000	0	0	0	205.000	nee
7210093 GSB-Reconstructie Dorpsstraat 2021		1.160.000	34.564	0	34.564	1.125.436	nee
7210096 ARK-Woonwagenlocatie 2021		360.000	49.504	0	49.504	310.496	nee
7210102 GO-Wetering 2021		331.000	46.117	0	46.117	284.883	nee
7210103 MLW-Diverse wegen/asfalt 2021		100.000	37.847	0	37.847	62.153	nee

7210115 MLW-Diverse wegen/asfalt 2022		103.000	37.707	-19.610	18.097	84.903	nee
7210118 HBL-Pinksterbloemstraat 2023		0	3.444	0	3.444	-3.444	nee
7210119 NRL-Botersloot 2022		1.170.080	38.939	0	38.939	1.131.141	nee
7210136 MLN-Zetting vermind./Vervroegd verv.2022		499.000	0	0	0	499.000	nee
7210137 ARK-Entreezone 2022		386.800	980	0	980	385.820	nee
7210138 ARK-Vlietskade 2022		412.000	93.910	0	93.910	318.090	nee
7210139 MLN-Toegankelijkheid openbare ruimte 2022		51.500	2.574	0	2.574	48.926	nee
7210155 GA-Randweg Groot-Ammers		95.000	41.855	0	41.855	53.145	nee
7210161 NLL-Standerdmolen Tuimelaar 2023		0	2.532	0	2.532	-2.532	nee
7210237 NP-Brug Np-weg/Vuurkruidstraat 2015		363.000	42.353	0	42.353	320.647	nee
7210243 OA-Brug Brugstraat 2018		650.000	107.387	0	107.387	542.614	nee
7210249 LG-Brug (LG02) MvCoehoornsingel 2019		25.000	0	0	0	25.000	nee
7210252 NP-Brug (NP 04) Npweg/Tiendweg 2019		150.000	15.952	0	15.952	134.048	nee
7210263 SCH-Vervanging brug Reigerstraat 2021		750.000	67.985	0	67.985	682.015	nee
7210264 STR-Betonnen fietsbrug 2021		100.000	45.292	0	45.292	54.708	nee
7210273 GA-Brug Meeuwenlaan/Molenlaan G12 2022		40.000	0	0	0	40.000	nee
7210274 GA-Brug Meeuwenlaan/Molenlaan G13 2022		40.000	116	0	116	39.884	nee
7210267 NP-Brug Veersedijk 2022		25.000,00	22.295,00	0	22.295,00	2.705,00	ja
7210268 NP-Brug Hoogstraat 2022		25.000,00	22.295,00	0	22.295,00	2.705,00	ja
7210306 MO-Brug Tielmansstraat 2023		0	844	0	844	-844	nee
7210307 OT-Brug B even 146 2023		0	986	0	986	-986	nee
7210308 OT-Brug B even 144 2023		0	999	0	999	-999	nee
7210419 Vervanging Openbare Verlichting 2022		270.000	68.175	0	68.175	201.825	nee
7210714 Verkeersvrz/vervanging abri's 2020		14.000	8.097	0	8.097	5.903	nee
7210715 Verkeersvrz/vervanging abri's 2021		14.000	0	0	0	14.000	nee
7210716 Verkeersvrz/vervanging abri's 2022		16.000	0	0	0	16.000	nee
7210721 Uitvoeringsprogramma GVVP		144.454	0	0	0	144.454	nee
7220013 BL-tijdelijke parkeerplaats Spil		63.000	8.613	0	8.613	54.387	nee
7340004 MLW-De Alblasserpoort		53.834	5.771	0	5.771	48.063	nee
7340101 KD - "Verhaal Kinderdijk/de Waard" 2021		46.950	18.195	0	18.195	28.755	nee
7340102 KD - Herinr.Entreezone Molengebied 2021		124.860	131.860	-30.000	101.860	23.000	nee
7340103 KD - Aanpassing steiger Kinderdijk 2021		367.850	0	0	0	367.850	nee

7340104 KD - Aankoop pand Windkracht 4		1.779.718	1.689.287	0	1.689.287	90.431	nee
7340105 KD - Aankoop pand Buena Vista		1.779.718	1.705.342	0	1.705.342	74.376	nee
7340106 KD - Aankoop panden Molenstraat 232+234		1.100.000	572.170	0	572.170	527.830	nee
7340110 KD - Stedenbouwkundig plan Entreegebied		779.640	279.414	0	279.414	500.226	nee
7420308 BL-Uitbreiding BBS 2020		671.767	0	0	0	671.767	nee
7420881 GA-Verkenning onderwijshuisvesting		780.000	211.336	0	211.336	568.664	nee
7520048 NLL-Vervanging gymnastiektoestellen 2021		87.800	9.777	0	9.777	78.023	nee
7520066 GA-Duurzaamheidsinvest.zwembad 2022		210.702	0	0	0	210.702	nee
7520086 NLL-Duurzaamheidsinvest.zwembad 2022		264.955	0	0	0	264.955	nee
7520244 OT-kunstgrasveld VVAC onderlaag 2022		654.324	12.936	0	12.936	641.388	nee
7520245 OT-kunstgrasveld VVAC bovenlaag 2022		474.606	25.497	0	25.497	449.109	nee
7520265 GA-kunstgrasveld onderlaag 2022		809.705	226.711	0	226.711	582.994	nee
7520266 GA-kunstgrasveld bovenlaag 2022		298.050	132.631	0	132.631	165.419	nee
7520301 NLL-Sportvelden 2012-grond		411.012	362.062	0	362.062	48.950	nee
7520391 MLN-Sportakkoord velden 2022		77.250	74.666	0	74.666	2.584	nee
7550102 KD - Overdracht Wisbmg/aanlegsteiger2021		17.500	10.000	0	10.000	7.500	nee
7570504 Baggeren Blesk, Giessb, Ottoland 2022		426.000	62.994	0	62.994	363.006	nee
7570508 MLW-Baggeren restant 2018		53.276	20.158	0	20.158	33.118	nee
7610801 Transitie locatie opvang vluchtenl.G-A		232.000	313.147	0	313.147	-81.147	nee
7720103 LSV-Riolering dijkversterking 2013		538.733	252.535	-95.892	156.643	382.090	nee
7720140 MLW-Onderzoek mechanische riolering 2019		50.000	33.720	0	33.720	16.280	nee
7720144 MLW-Drukriolering 2019		102.000	36.077	0	36.077	65.923	nee
7720188 GSL-Renovatie 100 minigemalen 2017		958.500	576.445	0	576.445	382.055	nee
7720193 GSL-Waterplan 2019		101.150	86.760	0	86.760	14.390	nee
7720201 GSL-Investerings riolering 2020		480.028	5.824	0	5.824	474.204	nee
7720212 MLN-Rioolgemalen 2021		58.000	0	0	0	58.000	nee
7720213 MLN-Drukriolering 2021		504.000	111.098	0	111.098	392.902	nee
7720214 MLN-Vacuумriolering 2021		452.000	140.899	0	140.899	311.101	nee
7720218 MLN-Rioolgemalen 2022		142.140	0	0	0	142.140	nee
7720219 MLN-Drukriolering 2022		519.120	1.244	0	1.244	517.876	nee
7720220 MLN-Bergbezinkvoorzieningen 2022		185.400	30.986	0	30.986	154.414	nee
7720234 GSB-Sporthal Neerpolder 2022		154.500	0	0	0	154.500	nee

7720235 OT-Vakantiepark Molenwaard 2022		257.500	0	0	0	257.500	nee
7720249 SCH-Rioolreparatie 2022		150.000	110.497	0	110.497	39.503	nee
7750505 Bouwkundige aanpassingen begraafplaatsen		485.100	50.277	0	50.277	434.823	nee
7750506 Civiele aanpassingen begraafplaatsen		623.050	468.102	0	468.102	154.948	nee
7750507 Beplanting begraafplaatsen		75.100	9.013	0	9.013	66.087	nee
7750508 MLN - Urnenmuur/strooiveld 2022		120.000	0	0	0	120.000	nee
7750509 MLN - Herdenkingsmonumenten 2022		200.000	3.792	0	3.792	196.208	nee
7750510 MLN-Actief ruimen'22 (uitgiftetrm 50 jr)		50.000	37.595	0	37.595	12.405	nee
7750512 MLN - Invent.historische graven 2022		5.000	0	0	0	5.000	nee
7750605 Materiaal begraafplaatsen 2020		17.500	5.338	0	5.338	12.162	nee
7750606 Materiaal begraafplaatsen 2021		28.800	17.565	0	17.565	11.235	nee
7750607 Materiaal begraafplaatsen 2022		7.700	24.608	0	24.608	-16.908	nee

Toelichting overschrijding investeringen groter dan € 25.000

Over het verloop van investeringen informeren we de gemeenteraad conform artikel 5 en 6 van de financiële verordening periodiek, bij de Zomernota en de Najaarsnota. Daarbij doen we voorstellen over het afsluiten van investeringen en het verwerken van tussentijdse bijstellingen van kostenramingen.

7210020 LG-Bouwweg LG-Zuid verhardering2015/2018 / 7210238 LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid 2015/2018 Langerak Zuid

De overschrijding van dit budget wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de aanleg van de brug Wouter van Langherakelaan en aansluitende verbinding naar bestaande wijk Langerak. De bouw van de brug is nadat twee keer een bezwaar-en beroep procedure tegen de omgevingsvergunning is doorlopen 3 jaar later aangelegd als gepland. In april 2022 is er, met de kennis van dat moment, een budgetaanpassing geweest ten gevolge van gestegen prijzen door bekende oorzaken. Bij prijsvorming voor de aanleg van de brug bleek deze budgetaanpassing onvoldoende om de na april verder gestegen prijzen op te vangen. Daarnaast hebben we de engineering van de brug vrijwel geheel overnieuw moeten laten doen vanwege gewijzigde regelgeving.

Bij nadere bestudering van de kredietraming die voor Langerak-Zuid is opgesteld in 2015 is gebleken dat de aanleg van de verbindingsweg van de brug Wouter van Langherakelaan naar de bestaande wijk Langerak ten onrecht niet in de raming was opgenomen. Dit veroorzaakt mede de overschrijding van het investeringsbudget waar we nu tegenaan lopen.

Rond de zomer van 2022 is het risico van overschrijding van het budget opgemerkt. Door ziekte van de projectleider was de informatie over de stand van zaken rond het budget niet op tijd beschikbaar waardoor deze niet opgenomen is in de najaarsnota. Verder is de control op de investeringen onvoldoende geweest door vertrek van diverse medewerkers.

7610801 Transitie locatie opvang vluchtelingen G-A

Bij het indienen van de kosten die samenhangen met deze investering heeft het Rijk de aanvraag gecorrigeerd naar € 236.122. Daarmee is de overschrijding beperkt tot circa € 4.000. Het meerdere zal worden gecorrigeerd naar de exploitatie. Deze correctie vindt plaats n.a.v. nadere bespreking van de SiSa-controle tijdens de jaarrekeningcontrole.

Vorig jaar werden investeringen met het vaststellen van de jaarrekening opnieuw beschikbaar gesteld. De vorige financiële verordening gaf aan dat een investeringsbudget twee jaar mocht worden doorgeschoven. In de nieuwe verordening is dat drie jaar geworden. Door deze verruiming is er dit jaar geen investering die zo lang openstaat.

Overzicht Programma's met taakvelden

Programma 1 Wonen en leven in Molenlanden

- T03 Beheer overige gebouwen en gronden
- T11 Crisisbeheersing en Brandweer
- T12 Openbare orde en veiligheid
- T51 Sportbeleid en activering
- T52 Sportaccommodaties
- T53 Cultuurpresentie,-productie, participatie
- T54 Musea
- T55 Cultureel erfgoed
- T56 Media
- T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)
- T75 Begraafplaatsen
- T81 Ruimtelijke Ordening
- T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)
- T83 Wonen en bouwen

Programma 2 Verkeer en vervoer in Molenlanden

- T21 Verkeer en vervoer
- T22 Parkeren
- T25 Openbaar vervoer

Programma 3 Samenleven in Molenlanden

- T41 Openbaar basisonderwijs
- T42 Onderwijshuisvesting
- T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
- T61 Samenkracht en burgerparticipatie
- T62 Wijkteams
- T63 Inkomensvoorzieningen
- T64 Begeleide participatie
- T65 Arbeidsparticipatie
- T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)
- T67 Maatwerkdienst-verlening 18+

T671 Maatwerkdienst-verlening 18+
T672 Maatwerkdienst-verlening 18-
T681 Geëscaleerde zorg 18+
T682 Geëscaleerde zorg 18-
T71 Volksgezondheid

Programma 4 Beter omgaan met ons gebied

T72 Riolering
T73 Afval
T74 Milieubeheer

Programma 5 Werken en recreëren in Molenlanden

T31 Handel, ambacht en industrie
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
T33 Bedrijfsloket en -regelingen
T34 Economische promotie
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)

Programma 6 Dichtbij Molenlanden

T01 Bestuur
T02 Burgerzaken

Overige

T04 Overhead
T05 Treasury
T061 OZB woningen
T062 OZB-niet woningen
T064 Belastingen Overig
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds
T08 Overige baten en lasten
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)
T010 Mutaties reserves